

Omgevingsanalyse en bestuurskrachtanalyse Oostrozebeke

augustus '24

Tony Vermeire

IDEA
CONSULT thinking ahead

member of
IDEAGROUP

INHOUD

01 Jullie vraag

02 Omgevingsanalyse en bestuurskrachtanalyse (BKA)

03 De analyse

I. Gebiedsanalyse

II. Interne analyse/BKA

III. Stakeholderanalyse

04 Conclusies

Oost-Roosbeke

De Markt.

01 JULLIE VRAAG

Lokaal Bestuur Oostrozebeke wil een omgevingsanalyse opmaken:

- ▶ Het lokaal bestuur van Oostrozebeke heeft verzocht om ondersteuning bij het opstellen van de verplichte omgevingsanalyse ter voorbereiding op de aanstaande legislatuur. Voor Oostrozebeke overstijgt deze taak echter de puur administratieve verplichting.
- ▶ Het Managementteam (MAT) streeft ernaar om via deze **omgevingsanalyse** zich grondig voor te bereiden op de komende legislatuur. Het doel is om zowel interne als externe kansen en uitdagingen te identificeren. Deze analyse vormt een essentiële basis voor het vaststellen van prioriteiten door de nieuwe groep raadsleden en schepenen. De interne uitdagingen beschreven we volgens het kader van een **bestuurskrachtanalyse**.

02 OMGEVINGSANALYSE EN BESTUURSKRACHTANALYSE

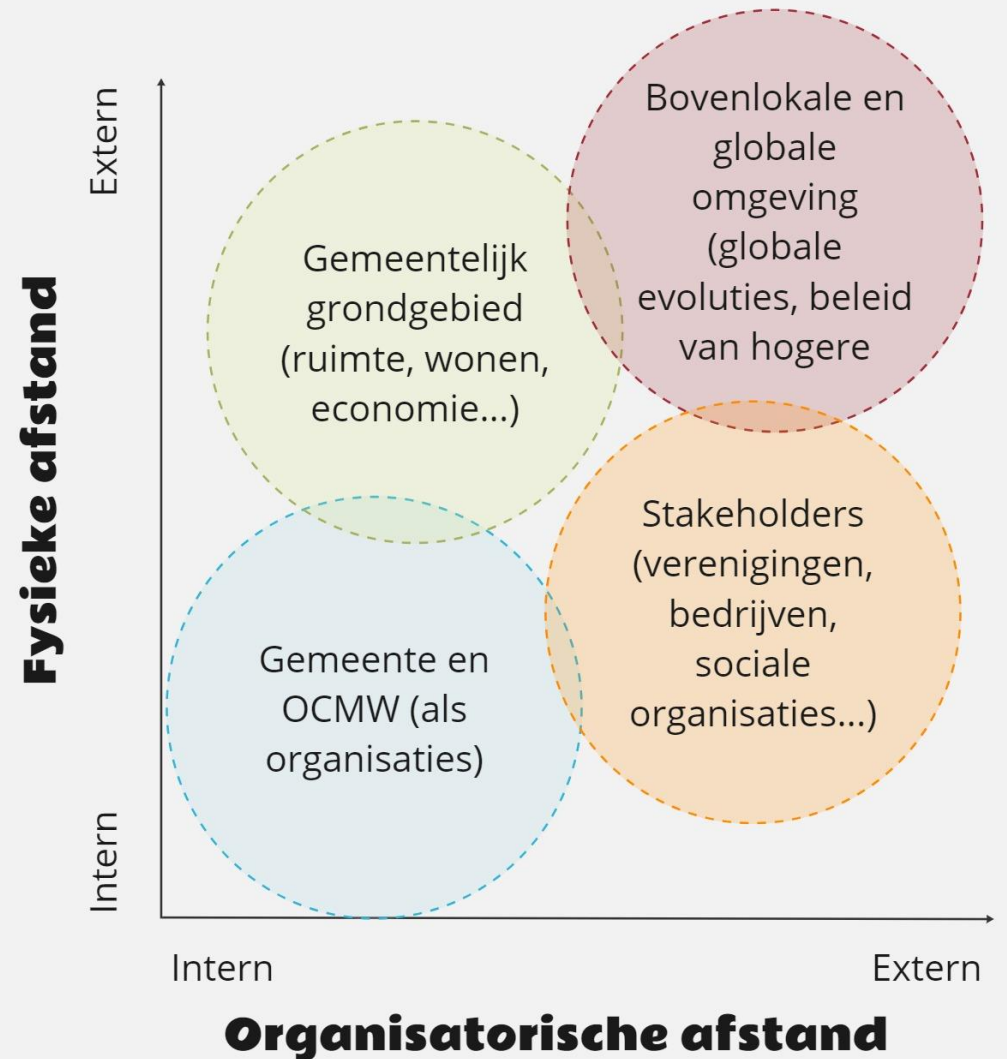
In kader van de omgevingsanalyse werken we met het IDEA-klavermodel, op die manier zorgen we ervoor dat we alle relevante perspectieven en invalshoeken vatten.

Per beleidsthema bekijken we:

- ▶ De interne situatie in de gemeente;
- ▶ Evoluties op het grondgebied;
- ▶ Bovenlokale ontwikkelingen: deze verwerken we bij elk onderdeel van de analyse;
- ▶ De stakeholders.

Samen bieden deze vier vensters een volledig inzicht in de gemeente en haar omgeving: zowel intern (gemeente, OCMW, AGB) als extern.

[Meer info](#) over het IDEA-klavermodel.

Onze samenleving verandert razendsnel

- Op bovenlokale evoluties heeft het lokaal bestuur doorgaans weinig rechtstreekse impact, maar toch hebben de evoluties vaak een belangrijke invloed op de keuzen van het lokaal bestuur. Sterke lokale besturen 'ondergaan' namelijk niet alleen de trends, maar spelen er ook proactief op in en weten de regie te houden. Hiervoor gaan ze bijvoorbeeld sterke partnerschappen aan, maken ze gebruik van ICT en technologische mogelijkheden, enz.
- De toekomst is onvoorspelbaar, maar van bepaalde tendensen kunnen we wel de inschatting maken dat ze ook in de toekomst een belangrijke impact zullen hebben. Deze tendensen zien we de volgende legislatuur nog meer op ons afkomen:

Samen-leven in diversiteit

Anders kijken naar welzijn en gezondheid

'The next economy' vorm geven

Digitalisering

Onze leefomgeving verhoogde aandacht geven

HELIKOPTERANALYSE: BOVENLOKALE EVOLUTIES IN KAART

03 DE ANALYSE

- I. GEBIEDSANALYSE
- II. INTERNE ANALYSE/BESTUURSKRACHTANALYSE
- III. STAKEHOLDERANALYSE

03. I. GEBIEDSANALYSE

Evoluties op het grondgebied in kaart met de 5 P's

Omgevingsanalyse in het kader van de SDGs

De SDG's als kader:

- ▶ We starten vanuit de SDG's, maar linken deze aan de 5 P's:
  - People (sociaal)
  - Prosperity (economisch)
  - Planet (milieu en klimaat)
  - Peace (publieke diensten, vrede en veiligheid): dit vindt u bij de (interne) bestuurskrachtanalyse onder 'dienstverlening'
  - Partnership (partnerschappen): dit vindt u bij de (interne) bestuurskrachtanalyse bij 'netwerk'.
- ▶ We vullen data aan met extra kwantitatieve indicatoren en met kwalitatieve data uit gesprekken, interviews, bevestigingen, eerdere audits, enz.

DE SDG'S ALS KADER

De 5 P's

De SDG's

Thema's

Verminderen van armoede en honger en bewerkstelligen van gelijkheid en waardigheid

People

Sociaal

Verzekeren van een welvarend en bevredigend leven in harmonie met de natuur

Prosperity

Economisch

Beschermen van de natuurlijke grondstoffen en het klimaat voor toekomstige generaties.

Planet

Milieu en klimaat

Het bevorderen van een vreedzame, rechtvaardige en inclusieve samenleving.

Peace

Veiligheid en publieke dienstverlening

Inzetten op een solide mondiaal partnerschap.

Partnership

Partnerschappen

DE SDG'S ALS KADER

Op de volgende slides vind je de omgevingsanalyse.

We starten met de externe omgevingsanalyse.

Eerst krijg je een overzicht van de belangrijkste conclusies uit de nieuwste burgerbevraging (publicatie januari '24) van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Daarna volgen de conclusies per P en ten slotte vind je de slides met de achterliggende cijfers waarop de conclusies gebaseerd zijn.

- 1) People: sociaal (demografie, ouderenvoorzieningen, diversiteit, onderwijs en kinderopvang).
- 2) Prosperity: economisch (inkomens, werk, handelspanden...).
- 3) Planet: milieu en klimaat (groenvoorzieningen, hernieuwbare energie, mobiliteit).

De volgende 2 P's vind je in de bestuurskrachtanalyse: zie volgende slide.

- 1) Peace: vrede, veiligheid en sterke publieke diensten (tevredenheid bestuur, communicatie; sociaal weefsel)
- 2) Partnership: partnerschappen (participatie en adviesraden, intergemeentelijke samenwerking)

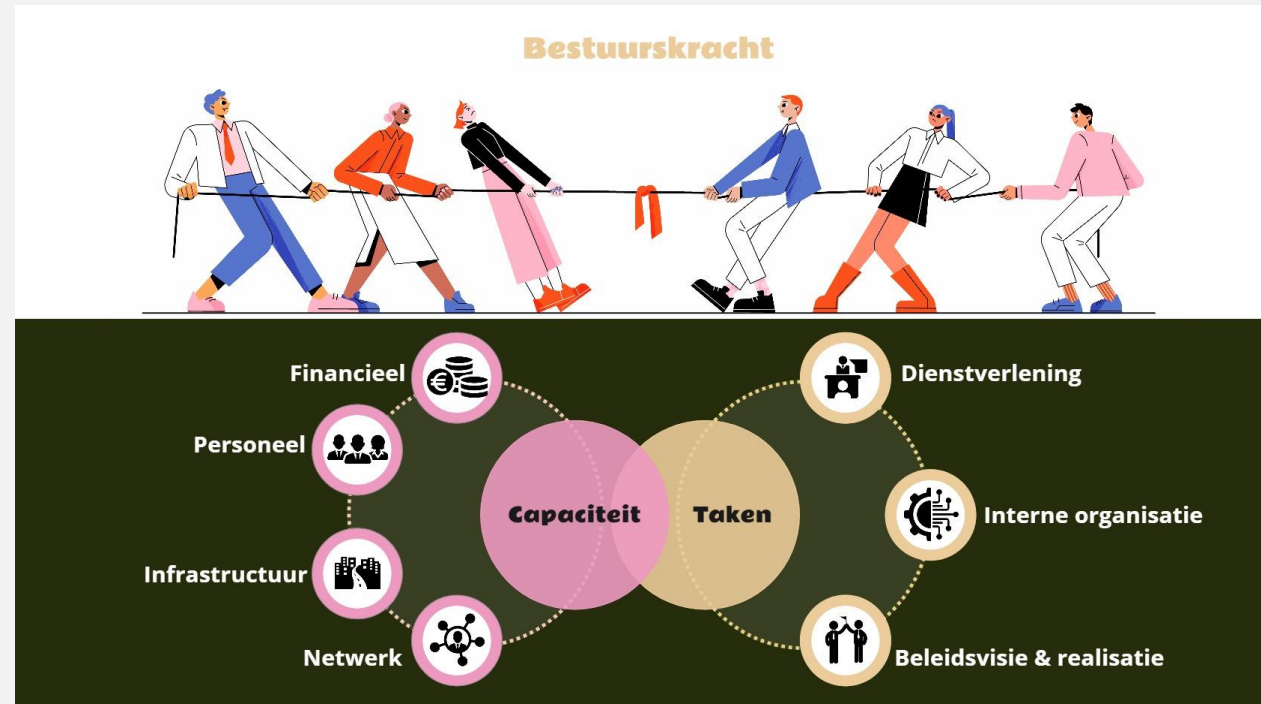
Daarna krijg je de bestuurskrachtanalyse. Deze bevat volgende onderdelen:

1) Capaciteit:

- Financieel
- Personeel
- Infrastructuur
- Netwerk

2) Taken:

- Dienstverlening
- Interne organisatie.
- Beleidsvisie en realisatie

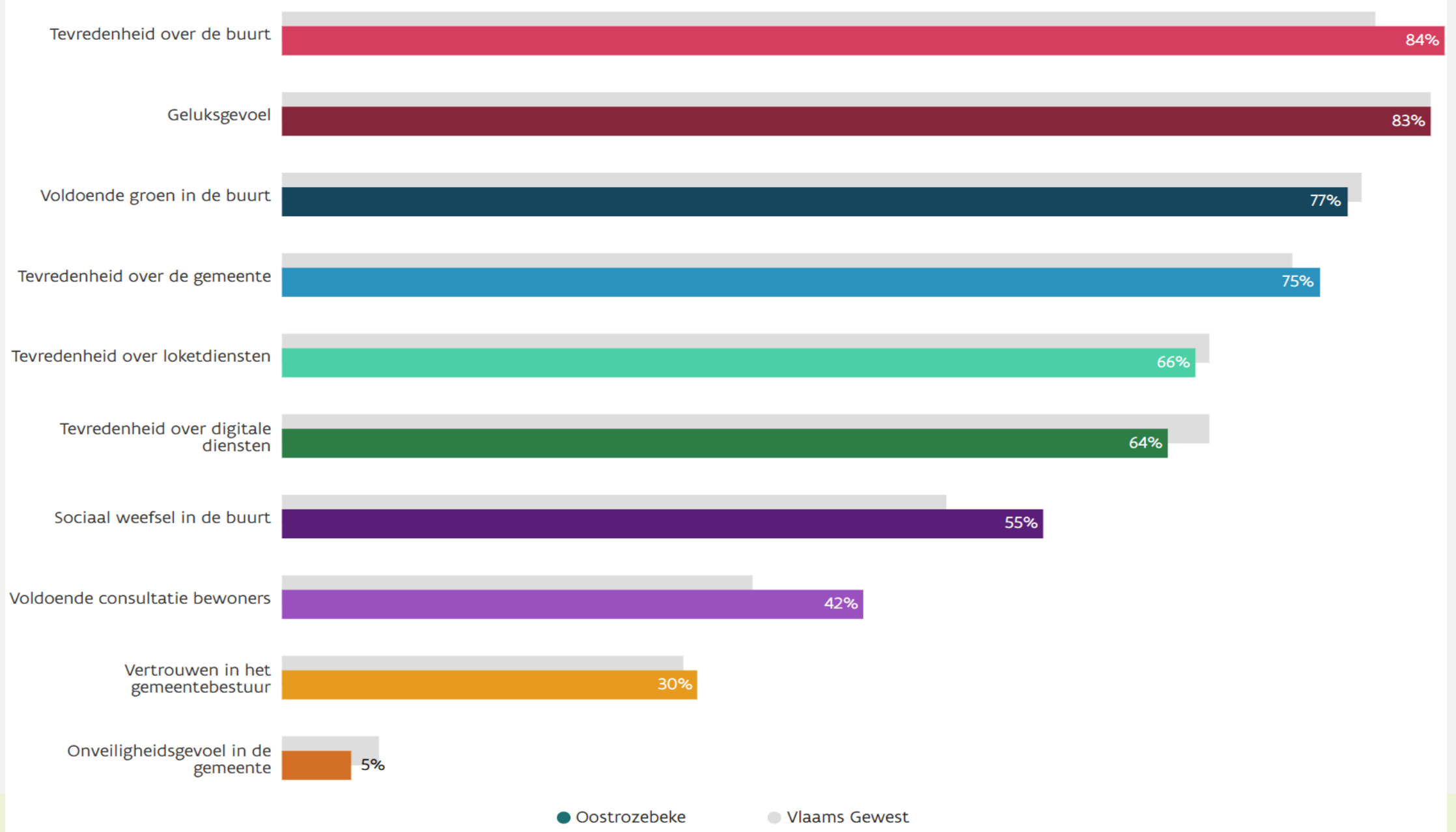

Ten slotte krijg je de 'stakeholderanalyse'. We hielden op 29 april een sessie met een burgerpanel. In de stakeholderanalyse vind je de prioriteiten die naar voor kwamen tijdens deze sessie.

Algemene conclusies burgerbevraging 2023:

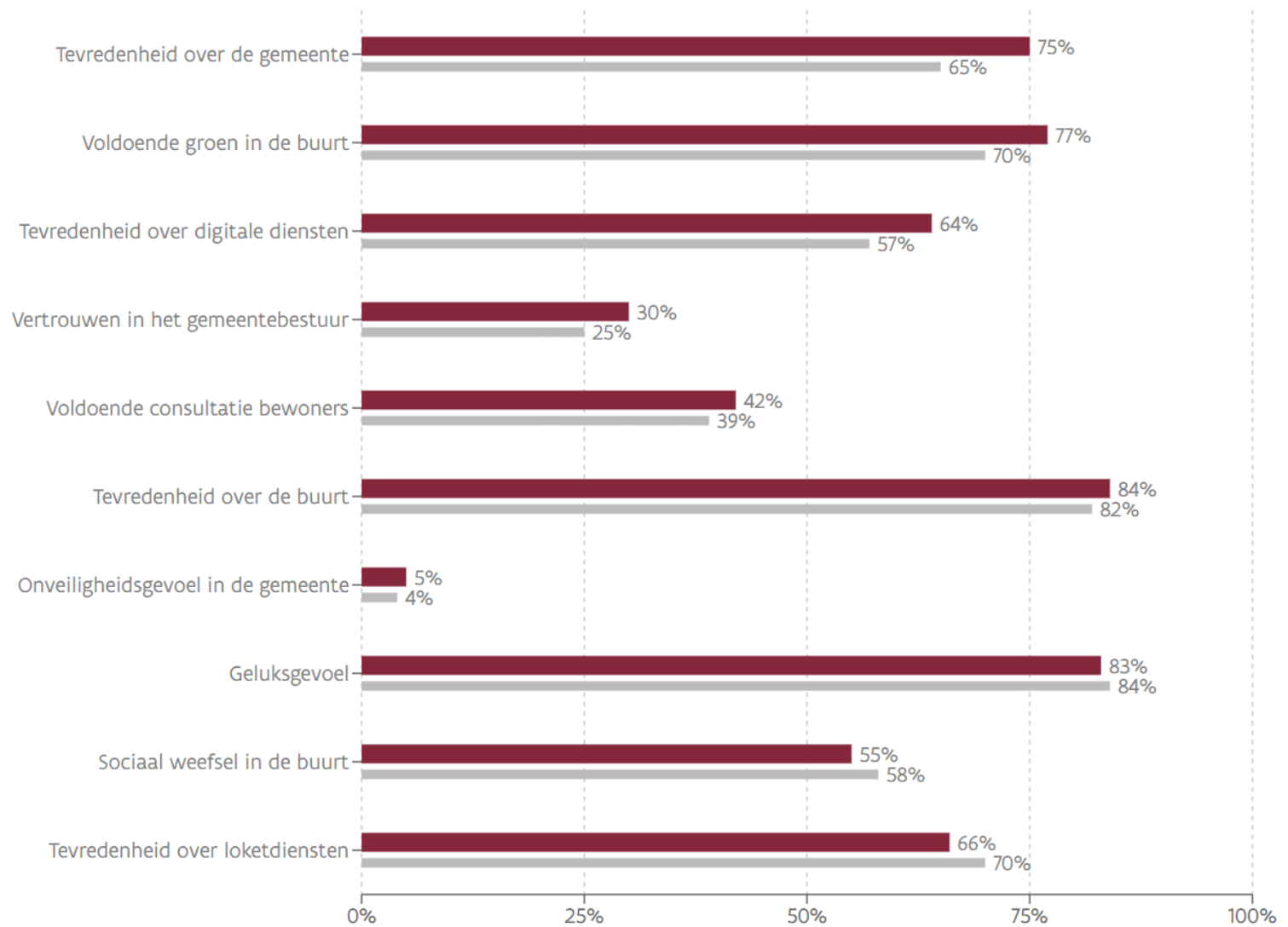
In 2023 hield het Agentschap Binnenlands Bestuur terug een burgerbevraging. Op de volgende slide vindt u de kernset van indicatoren die de Vlaamse overheid gebruikt voor de burgerbevraging Gemeente- en stadsmonitor 2023.

- ▶ Oostrozebeke scoort op de meeste indicatoren gelijkaardig met het Vlaamse gewest, met hogere scores voor voldoende consultatie van bewoners in de gemeente, sociaal weefsel en tevredenheid over de buurt.
- ▶ Positief is ook dat het onveiligheidsgevoel lager ligt dan het gemiddeld cijfer in het Vlaams gewest.
- ▶ De tevredenheid over digitale diensten ligt iets lager dan het Vlaams gemiddelde (64% t.o.v. 67%), maar is wel gestegen.
- ▶ Opvallend is ook de stijging met 10% tot 75% over de algemene tevredenheid over de gemeente.
- ▶ Bij de dalers zien we vooral de daling met 4% van de indicator 'tevredenheid over loketdiensten' tot 66%, wat zich onder het Vlaams gemiddelde bevindt.

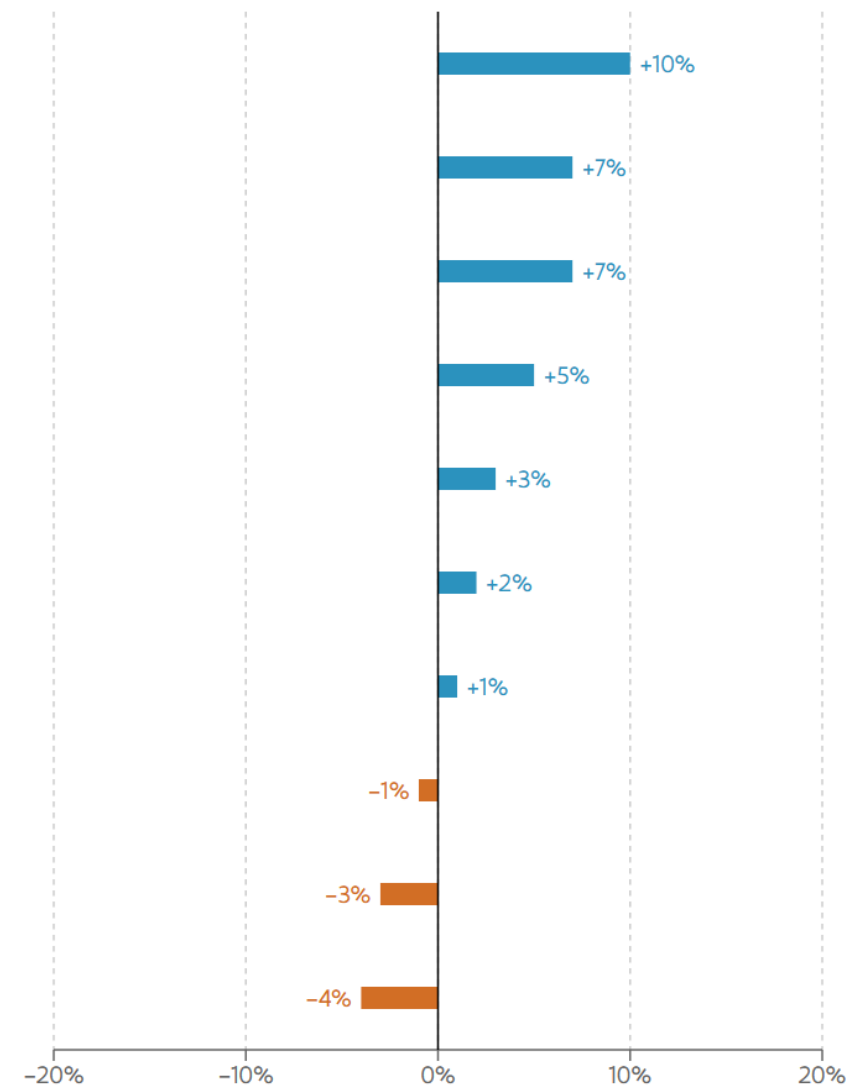

GEMEENTE- EN STADSMONITOR OOSTROZEBEKE: CIJFERS 2023

2023 versus 2020

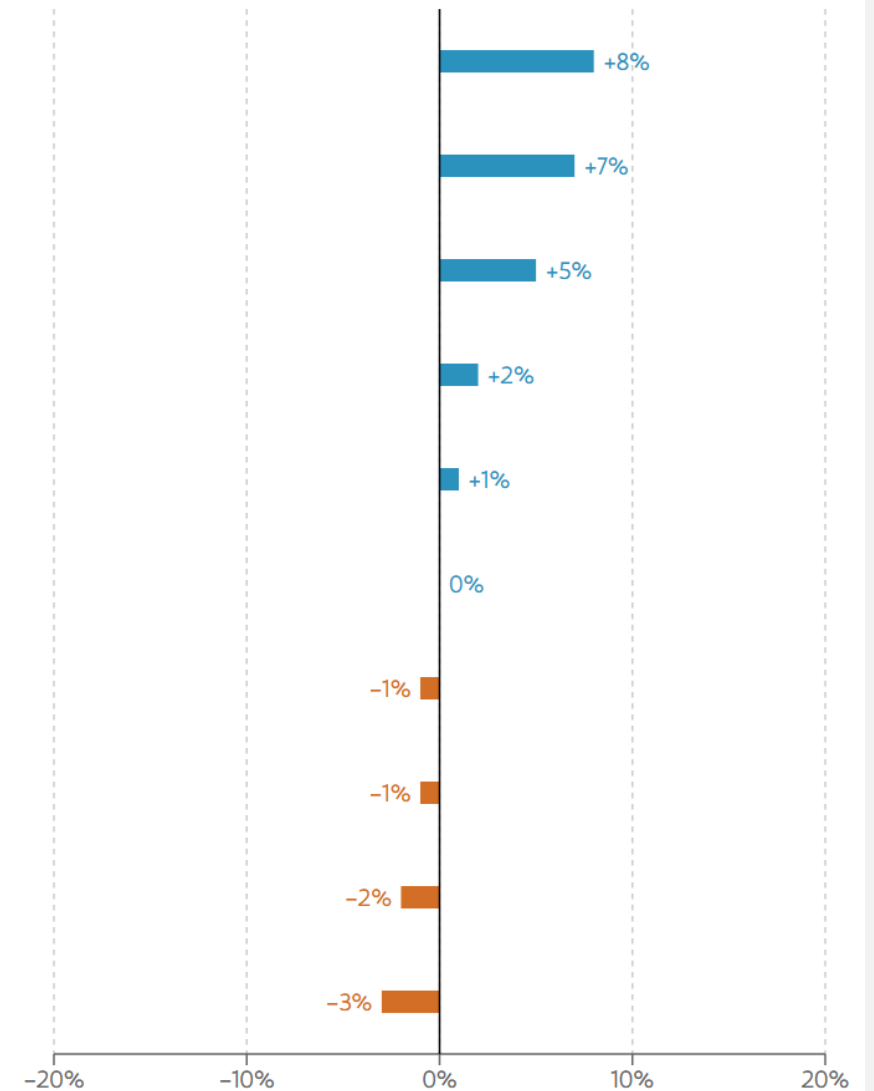
Afname of toename t.o.v. 2020

Oostrozebeke versus Vlaams Gewest

Lager of hoger dan de benchmark

GEMEENTE- EN STADSMONITOR OOSTROZEBEKE: CIJFERS 2023 T.O.V. BENCHMARK

Sociaal (People)
Conclusies

De bevolking van Oostrozebeke ligt in lijn met de Vlaamse bevolking

- ▶ Oostrozebeke en het Vlaams Gewest hebben een gelijkaardige percentage jongeren, met respectievelijk 22% tegenover 21,6%.
- ▶ Het percentage volwassenen tussen 20-39 jaar in Oostrozebeke is iets hoger dan het Vlaams Gewest, met 24,2% tegenover 24,1%. Dit is een vergelijkbare verdeling binnen deze leeftijdsgroep.
- ▶ Ouderen (60-79 jaar): het Vlaams Gewest heeft een hoger percentage ouderen in deze leeftijdsgroep in vergelijking met Oostrozebeke, met respectievelijk 21,8% tegenover 20,5%. Oostrozebeke heeft minder oudere inwoners dan het gemiddelde voor het Vlaams Gewest.
- ▶ Oostrozebeke heeft een lager percentage van de bevolking in de leeftijd van 80 jaar en ouder in vergelijking met het Vlaams Gewest, namelijk 5,5% voor Oostrozebeke en 6,1% voor het Vlaams Gewest.

Bevolkingsomvang

- ▶ De bevolking van Oostrozebeke zal de komende jaren aanzienlijk groeien. De prognoses voorspellen een groei van 5,8% tussen 2023 en 2030. Dit is beduidend hoger dan de gemiddelde groei voor Vlaanderen (4%).
- ▶ Grotendeels van deze migratiesaldo blijkt op dit moment te komen door immigraties uit het buitenland.
- ▶ De bevolkingsdichtheid in Oostrozebeke is lichtjes onder het Vlaams gemiddelde, maar beduidend boven het gemiddelde van de provincie en referentieregio.

De prognose van de bevolkingssamenstelling naar leeftijd toont dat tegen 2040...

- ▶ het aandeel van de bevolking in de leeftijdscategorieën 0-19 jaar zal dalen in zowel Oostrozebeke als Vlaanderen.
- ▶ het aandeel van de bevolking in de leeftijdscategorieën 40-59 zal in beide gebieden dalen.
- ▶ de leeftijdscategorie 80 jaar en ouder een aanzienlijk aandeel van de bevolking zal uitmaken in Vlaanderen (8,8%). In Oostrozebeke ligt dit 7,5%.
- ▶ de prognose voor Vlaanderen een duidelijke vergrijzing toont, met een groot aandeel 60-plussers. In Oostrozebeke zal dit zich iets minder doorzetten.

Hoe zit het met de ouderenvoorzieningen?

- ▶ Het aantal plaatsen in woonzorgcentra in Oostrozebeke (4,8 per 100 inwoners van 65 jaar en ouder) is lager dan het Vlaamse gemiddelde (5,8). De tevredenheid over de meeste ouderenvoorzieningen in Oostrozebeke is hoog. Er is in 2023 een lokaal dienstencentrum 'Tjuf' opgestart. Dit kan verder uitgebreid worden.

Diversiteit

- ▶ **De diversiteitsindicatoren** van Oostrozebeke tonen een duidelijke toename van diversiteit op verschillende vlakken.
- ▶ Bij 11% van de leerlingen in de basisschool (2021-2022) is de thuistaal niet het Nederlands. Dit is veel lager dan het Vlaams gemiddelde (23,5%).
- ▶ Het aandeel inwoners met een niet-Belgische huidige nationaliteit is meer dan verdubbeld sinds 2013.
- ▶ Homogeen niet-Belgische meerderpersoonshuishoudens zijn bijna verdrievoudigd.
- ▶ Ondanks deze groei in diversiteit liggen de cijfers van Oostrozebeke lager dan die van West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest.

Onderwijs

- ▶ Inwoners van Oostrozebeke zijn overwegend tevreden met de onderwijsvoorzieningen in de gemeente. Met een tevredenheidsgraad van 94% ligt Oostrozebeke boven het Vlaamse gemiddelde van 86%.
- ▶ Oostrozebeke heeft geen gemeentelijk onderwijs. De vrije scholen zijn sterk op zichzelf gericht. Er is geen doorgedreven samenwerking met het gemeentebestuur. Het gemeentebestuur komt wel tussen voor het middagtoezicht via de sociale en andere voordelen: middagtoezicht wordt er tussen gekomen.
- ▶ Oostrozebeke scoort lager op risicokenmerken voor kansarmoede in het basisonderwijs dan de referentieregio. Het percentage laagopgeleide moeders en kinderen met een andere thuistaal is lager in Oostrozebeke. De onderwijskansarmoede-indicator ligt met 0,56 eveneens lager dan in de referentieregio.
- ▶ Het aandeel hooggeschoolde inwoners in Oostrozebeke is met 25,1% lager dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het aandeel 20-jarige studenten in het hoger onderwijs ligt met 53,4% lager dan in de referentieregio.

Sociaal (People)

Cijfers die conclusies onderbouwen

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Bevolkingsomvang				
Inwonersaantal (Rijksregister, 2023)	8.014	253.689	1.222.676	6.791.971
Inwonersaantal projecties (Statistiek Vlaanderen, 2040)	8.858	269.582	1.269.059	7.123.894
Verwachte groei inwonersaantal (2020-2030)	5,8%	/	/	4%
Totale aangroei bevolking (5-jarig gemiddelde, per 1.000 inwoners, 2022)	3,9	7,1	4,9	6,
Natuurlijke aangroei (geboorten-sterften, per 1.000 inwoners, 2022)	0,9	-0,6	-2,6	-0,5
Migratiesaldo (immigraties-emigraties, per 1.000 inwoners, 2022)	4,6	11,2	12,0	12,2
Migratiesaldo met een andere Belgische gemeente (per 1.000 inwoners, 2022)	-0,9	2,2	3,1	2,3
Migratiesaldo met het buitenland (per 1.000 inwoners, 2022)	5,5	9,0	8,9	9,9
Bevolkingsdichtheid (inwoners per km², 2003-2023)				
	442-479	381-419	357-382	443-498

PEOPLE

Bevolkingsomvang

- ▶ De bevolking van Oostrozebeke zal de komende jaren aanzienlijk groeien. De prognoses voorspellen een groei van 5,8% tussen 2020 en 2030. Dit is beduidend hoger dan de groei in Vlaanderen.
- ▶ Grotendeels van deze migratiesaldo blijkt nu te komen door immigraties uit het buitenland.
- ▶ De bevolkingsdichtheid in Oostrozebeke is lichtjes onder het Vlaams gemiddelde, maar beduidend boven het gemiddelde van de provincie en referentieregio.

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Leeftijdssamenstelling				
Gemiddelde leeftijd (2023)	42,1	42,6	44,4	42,5
Mediaan leeftijd (2023)	42	43	45	43
Grijze druk (65+-ers op 20-64-jarigen, 2023 - 2040)	34,2% - 42,9%	36,9% - 46,2%	43,4% - 54,5%	36,3% - 46,9%
Interne vergrijzing (80-plussers op 65-plussers, 2023 - 2040)	27,9% - 29,8%	31,6% - 33,8%	29,9% - 35,2%	28,8% - 34,6%
Groene druk (0-19-jarigen op 20-64-jarigen, 2023 - 2040)	37,7% - 37,8%	37,5% - 37,2%	35,9% - 36,1%	37,6% - 37,6%

PEOPLE

Leeftijdssamenstelling

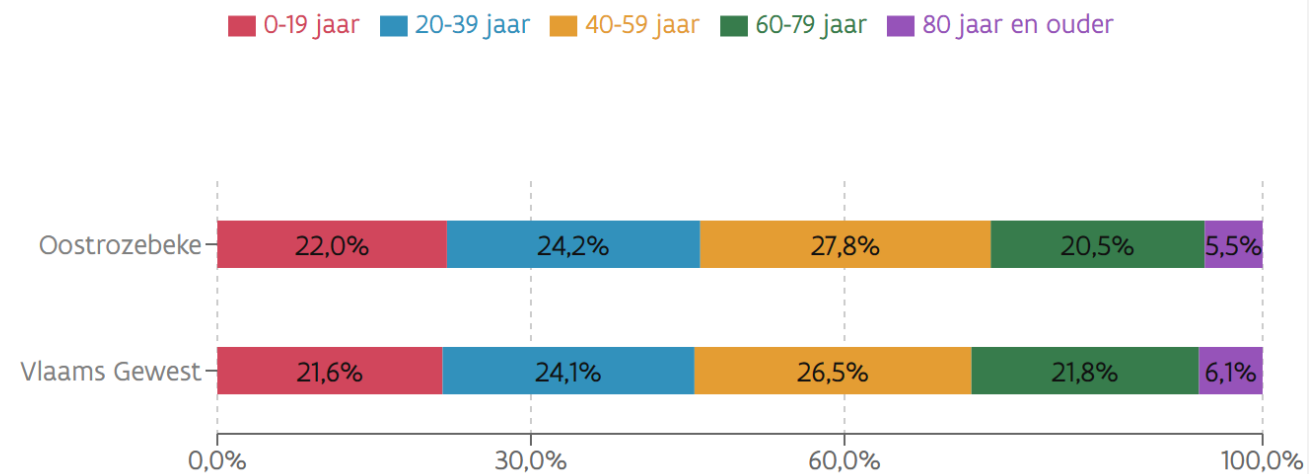
- ▶ De gemiddelde en mediaan leeftijd ligt rond het Vlaams gemiddelde.
- ▶ De bevolking van Oostrozebeke is relatief even oud als die van West-Vlaanderen en Vlaanderen.
- ▶ De grijze druk ligt lager in Oostrozebeke in vergelijking met het provinciaal en gewestelijk gemiddelde.
- ▶ De interne vergrijzing loopt in lijn met die van het Vlaamse Gewest
- ▶ De groene druk is hoger dan het West-Vlaams gemiddelde, vergelijkbaar met die van het Vlaamse Gewest

Inwoners, naar leeftijd

Aandeel inwoners naar leeftijd, in procenten

Bron: Statbel, aanlevering Statistiek Vlaanderen, bewerking Agentschap Binnenlands Bestuur

Meest recente situatie (2023)

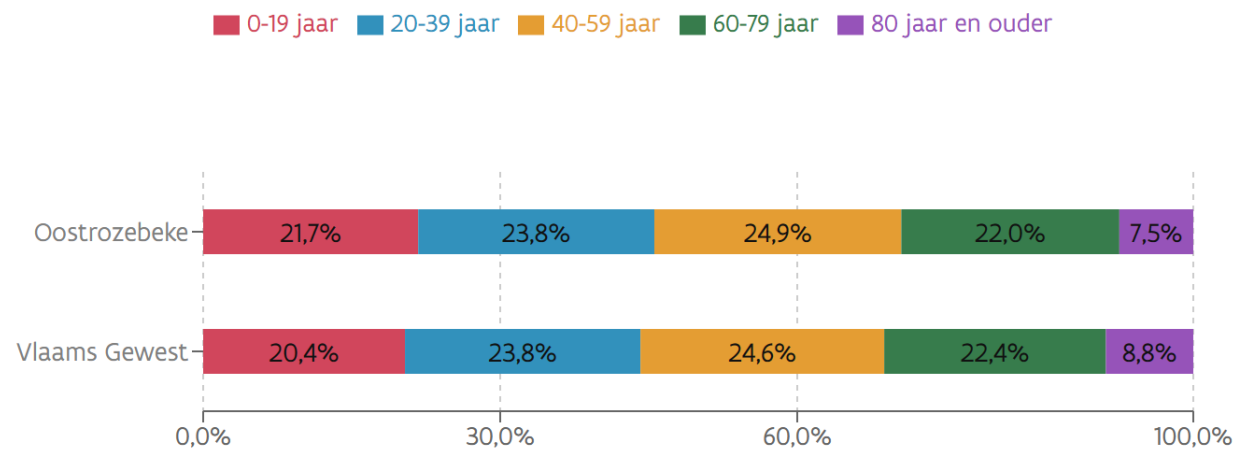

Prognose inwoners, naar leeftijd

Projectie van aandeel inwoners naar leeftijd, in procenten

Bron: Vlaamse Statistische Autoriteit, aanlevering Statistiek Vlaanderen, bewerking Agentschap Binnenlands Bestuur

Meest recente situatie (2040)

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Voorzieningen voor ouderen				
Aantal plaatsen woonzorgcentra (per 100 inwoners van 65 jaar en ouder, 2023)	4,8	6,3	5,9	5,8
Aantal plaatsen assistentiewoningen (per 100 inwoners van 65 jaar en ouder, 2023)	0,0	2	2,5	2,5
Aantal plaatsen Centra voor Kortverblijf (per 1.000 inwoners van 65 jaar en ouder, 2023)	1,9	2,4	2,1	1,9
Aantal plaatsen dagverzorgingscentra (per 10.000 inwoners van 65 jaar en ouder, 2023)	0,0	3,2	2,8	2,3
Aantal plaatsen lokale dienstencentra (per 10.000 inwoners van 65 jaar en ouder, 2023)	1,0	3,0	2,5	2,0
Tevredenheid ouderenvoorzieningen (Aandeel inwoners dat tevreden is over ouderenvoorzieningen, 2023)	77%	80%	78%	71%

PEOPLE

Voorzieningen voor ouderen

- ▶ Het aantal plaatsen in woonzorgcentra in Oostrozebeke (4,8 per 100 inwoners van 65 jaar en ouder) is lager dan het Vlaamse gemiddelde (5,8).
- ▶ De tevredenheid over de meeste ouderenvoorzieningen in Oostrozebeke is hoog. Er is een lokaal dienstencentrum.

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Huishoudens				
Totaal aantal huishoudens (2023 – projectie 2035)	3.420- 3.735	108.691 - 116.586	549.238 – 574.862	2.926.471 – 3.110.412
Gemiddelde huishoudensgrootte (2023 – projectie 2040)	2,33 – 2,30	2,31-/	2,20 -/	2,30 – /
aandeel eenoudergezinnen met minstens 1 minderjarig kind (t.o.v. private huishoudens, 2003 - 2023)	2,2% - 3,8%	3,0%- 3,8%	3,5 – 3,8%	3,9% – 4,2%
Huishoudens bestaande uit 1 persoon (t.o.v. huishoudens, 2023 – projectie 2040)	28,7% – 31,7%	30,5% – 33,6%	34,4% – 37,1%	32,9% - 35,6%
Alleenwonenden 18-64 jaar (t.o.v. 18-64 jaar, 2023)	11,2%	12,3%	14,4%	13,9%
Alleenwonenden 75+ jaar (t.o.v. 75+ jaar, 2023)	36,6%	34,0%	35,5%	34,2%

PEOPLE

Huishoudens

- ▶ Het aandeel alleenwonenden van 18-64 jaar in Oostrozebeke is lager dan het Vlaamse gemiddelde.
- ▶ Het aandeel alleenwonenden van 75+ jaar in Oostrozebeke is iets hoger dan het Vlaamse gemiddelde.

Indicator	Oostzebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Diversiteit				
Nieuwkomers (per 1.000 inwoners 18+, 2022)	5,6	8,3	6,9	8,8
Aandeel inwoners niet-Belgische huidige nationaliteit (2013 - 2023)	2,5% - 6,4%	3,2% - 7,8%	3,9% - 7,2%	7,6% - 10,8%
Aandeel inwoners niet-Europese huidige nationaliteit (2013 - 2023)	1,1% - 1,5%	1,6% - 2,9%	1,9% - 3,3%	3,1% - 4,5%
Aandeel inwoners niet-Belgische geboortenationaliteit (2013 - 2023)	4,1% - 8,7%	5,1% - 11,4%	6,6% - 11,6%	13,3% - 18,9%
Aandeel inwoners niet-Europese geboortenationaliteit (2013 - 2023)	2,3% - 3,1%	3,0% - 5,7%	3,8% - 6,8%	7,6% - 11k%
Meerpersoonshuishoudens - homogeen Belgisch (2012 - 2022)	93,4%- 88,6%	92,2%- 86,2%	89,4% - 83,7%	80,8% - 73,1%
Meerpersoonshuishoudens - homogeen niet-belgisch (2012 - 2022)	2,0%- 5,7%	2,5% - 6,9%	3,3%- 6,5%	8,5% - 12,3%

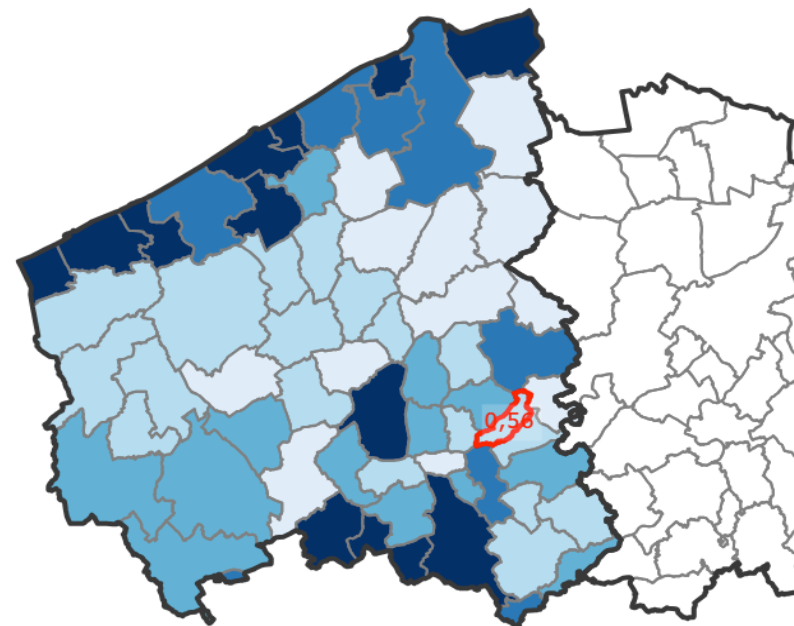
PEOPLE

Diversiteit

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Tevredenheid over onderwijsvoorzieningen, tevreden (2023)	94%	90%	89%	86%
Risicokenmerken voor kansarmoede in het basisonderwijs				
Laagopgeleide moeder (2022-2023)	13,7%	16,5%	17,8%	19,7%
Schooltoeslag (2022-2023)	30,8%	30,6%	33,3%	37,0%
Andere thuistaal (2022-2023)	11%	15,6%	16,4%	23,5%
Onderwijs kansarmoede-indicator (2022-2023)	0,56	0,75	0,83	1,02
Schoolse vertraging & zittenblijven				
Leerlingen basisonderwijs met minstens 1 jaar schoolse vertraging (per 100 leerlingen basisonderwijs, 2022-2023)	6,5%	11,6%	12,6%	12,1%
Aandeel zittenblijvers in het secundair onderwijs (per 100 leerlingen secundair onderwijs, 2022-2023)	1,3%	2,1%	3,0%	4,1%
Aandeel vroegtijdige schoolverlaters (per 100 schoolverlaters, 2020-2021)	15,1%	9,0%	9,8%	11,7%
Hoger onderwijs				
Aandeel hooggeschoolde inwoners (t.o.v. 25-plussers, 2017)	25,1%	27,4%	27,9%	30,2%
Aandeel 20-jarige studenten hoger onderwijs	53,4%	59,7%	58,7%	56,2%

Gemiddelde onderwijs kansarmoede-indicator gewoon basisonderwijs volgens woonplaats (2021-2022, z-scores)

Kaart 1 | Gemiddelde OKI gewoon basisonderwijs volgens woonplaats (2022-2023)

Bron: Onderwijs Vlaanderen | provincies.incijfers.be

Economisch (Prosperity)
Conclusies

- ▶ **Het gemiddeld netto belastbaar inkomen ligt in Oostrozebeke lager dan de provinciale en Vlaamse gemiddelden en kent een lage welvaartsindex.** Toch ligt het aantal mensen met een leefloon, verhoogde ziekteuitkering en het aantal kinderen dat leeft in kansarmoede wel lager van het Vlaams gemiddelde.
- ▶ **Oostrozebeke heeft een hogere activiteitsgraad.** De activiteitsgraad en de werkgelegenheidsgraad van de 15-64-jarigen in Oostrozebeke liggen hoger dan in de referentieregio. De werkloosheidsgraad is lager. Dit wijst op een hoger aandeel werkende mensen en een lager aandeel werkzoekenden in Oostrozebeke.
- ▶ Het aandeel zelfstandigen in hoofdberoep is in Oostrozebeke hoger dan in Vlaanderen.
- ▶ Oostrozebeke kent een groei van het aantal BTW-plichtige ondernemingen, met een stijging van 30,9% tussen 2013 en 2023. Die ligt wel lager dan de gemiddelde groei in West-Vlaanderen.

Jobratio en pendelpatronen (2019)

- ▶ Heel wat mensen zijn aan het werk buiten de gemeente en zijn dus gevat in de uitgaande pendel. Van alle inwoners van Oostrozebeke die aan het werk zijn, is 81,6% actief buiten de gemeente.
- ▶ **Oostrozebeke heeft eerder weinig handelspanden, maar ook relatief weinig commerciële leegstand**
  - Het aantal handelspanden is sterker gedaald dan in de rest van de provincie en Vlaanderen. Deze daling gaat gepaard met een sterke daling van de winkelvloeroppervlakte.
  - De leegstand bedraagt in Oostrozebeke 9,6%. In Vlaanderen ligt dit gemiddeld op 10,1%.

PROSPERITY: CONCLUSIES

- ▶ De **prijzen van de woningmarkt** liggen in Oostrozebeke lager dan de provinciale mediaanprijs. De mediaanprijs voor een open woning in Oostrozebeke lag in 2022 op 400.000 euro (West-Vlaanderen: 406.000 euro).
- ▶ De woningkwaliteit is behoorlijk goed. De gemeente Oostrozebeke zet sterk in op kwaliteitsvol wonen via o.a. aanvullende steunverlening. Men kan een huurtoelage ontvangen, op voorwaarde dat men zich aanmeldt voor een sociale woning.
- ▶ Het aandeel **sociale huurwoningen** (t.o.v. aantal huishoudens) ligt wel wat lager dan het aandeel van de referentieregio, West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, ondanks de inhaalbeweging van de laatste jaren. Toch ligt het aantal sociale woningen dubbel zo hoog als het sociaal bindend objectief.

Landbouw

Oppervlakte 11 hoofdteeltgroepen, % t.o.v. totale oppervlakte landbouwgebruik (2022)

- ▶ Oostrozebeke heeft een relatief lage oppervlakte bos en natuur t.o.v. het Vlaams gemiddelde.
- ▶ De oppervlakte landbouwgrond in Oostrozebeke is groter dan het Vlaamse gemiddelde.
- ▶ De oppervlakte akkergrond voor maïs is aanzienlijk groter dan in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest.
- ▶ Oppervlakte tuinbouw ligt in Oostrozebeke hoger dan in de provincie en bijna drie keer zo hoog als in het Vlaamse Gewest.
- ▶ De landbouwverbreding (bioboerderij, hoeveproducten en zorgboerderijen) ligt echter zeer laag in Oostrozebeke in vergelijking met de referentieregio, de provincie en Vlaanderen.

Economisch (Prosperity)
Cijfers die de conclusies onderbouwen

Indicator	Oostzebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Inkomen				
Gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner (euro, 2021)	20.395	20.432	21.287	21.731
Mediaan netto inkomen per aangifte (euro, 2021)	28.815	-	27.983	28.909
Welvaartsindex (gemiddeld inkomen (index) t.o.v. gemiddeld inkomen per inwoner in België, 2021)	100	100	105	107
Armoede				
Kredietnemers met achterstallig krediet (per 100 kredietnemers, 2023)	2,3	2,9	2,9	2,9
Aantal (equivalent) leefloners (per 1.000 inwoners, 2022)	2,25	5,72	6,67	7,36
Aantal inwoners met verhoogde tegemoetkoming ziekteverzekering (per 100 inwoners in de ziekteverzekering, 2022)	13,5%	16,5%	17,9%	16,5%
Aantal kinderen in kansarmoede (per 100 kinderen, 2022)	5,5%	-	12,7%	12,6%
(Sociale) huisvesting				
Aantal sociale huurwoningen (som SHM en SVK, 2023)	193	6.749	36.468	174.147
Evolutie aantal sociale huurwoningen (2013-2023)	50,8%	34,3%	19,5%	14,0%
Verhouding sociale huurwoningen / aantal huishoudens (2023)	5,7%	6,2%	6,7%	6,0%
Aandeel unieke gezinnen op de wachtlijst van SHV (2023)	3,0%	5,1%	5,7%	5,8%
Mediaanprijs verkochte woonhuizen in euro (4 gevels: open) (2023)	400.000	-	406.000	410.000

PROSPERITY

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Tewerkstelling				
Activiteitsgraad 15-64-jarigen (2021)	79,9%	77,8%	75,9%	74,4%
Werkzaamheidsgraad 15-64-jarigen (2021)	77,3%	75,0%	72,5%	70,3%
Werkzoekendengraad (werkzoekenden t.o.v. beroepsbevolking, 2023)	4,0%	-	5,3%	6,3%
Niet-beroepsactieven (15 tot 64-jarigen verminderd met de werkenden en de werkzoekenden, 2021)	20,1%	22,2%	24,1%	25,6%
Loontrekkende tewerkstelling				
Aantal loontrekkende jobs (totaal, 2022)	2.460	101.501	440.950	2.407.534
Zelfstandigen				
Aantal zelfstandigen (2023)	1.109	34.692	156.653	779.248
Zelfstandigen in hoofdberoep (2023)	66,2%	64,4%	63,5%	63,1%
Zelfstandigen in bijberoep (2023)	23,6%	23,9%	24,0%	26,0%
Zelfstandigen na pensioen (2023)	10,2%	11,3%	12,6%	10,8%
Zelfstandigen vrouw (2023)	34,3%	35,7%	36,8%	35,8%

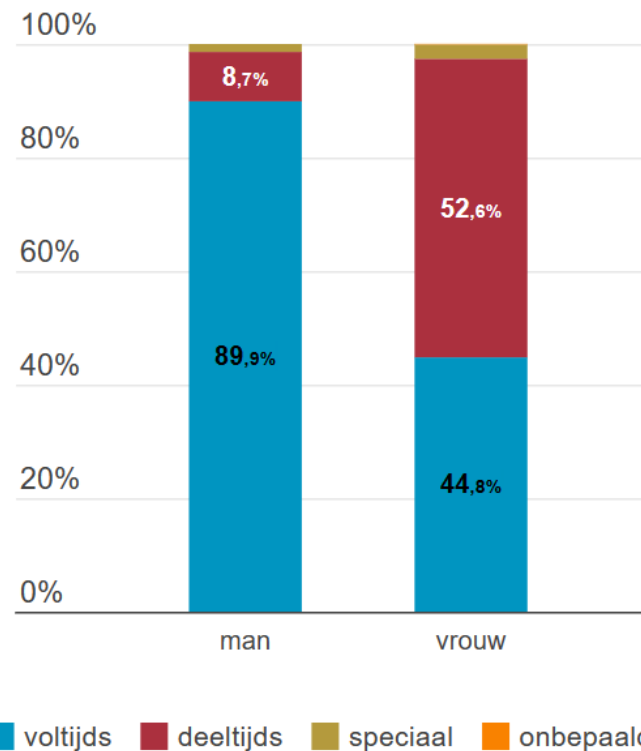
PROSPERITY

Tewerkstelling

Arbeidsregime, % t.o.v. loontrekkende tewerkstelling naar geslacht in Oostrozebeke

Onderstaande figuur geeft aan dat er een duidelijke samenhang is tussen geslacht en arbeidsregime: vrouwen zijn oververtegenwoordigd bij de deeltijdse banen.

Grafiek 15 | **Arbeidsregime** naar geslacht in Oostrozebeke, % t.o.v. totaal loontrekkende tewerkstelling (2022)

Bron: RSZ | provincies.incijfers.be

Loontrekkende tewerkstelling naar sector, % t.o.v loontrekkende tewerkstelling (2022)

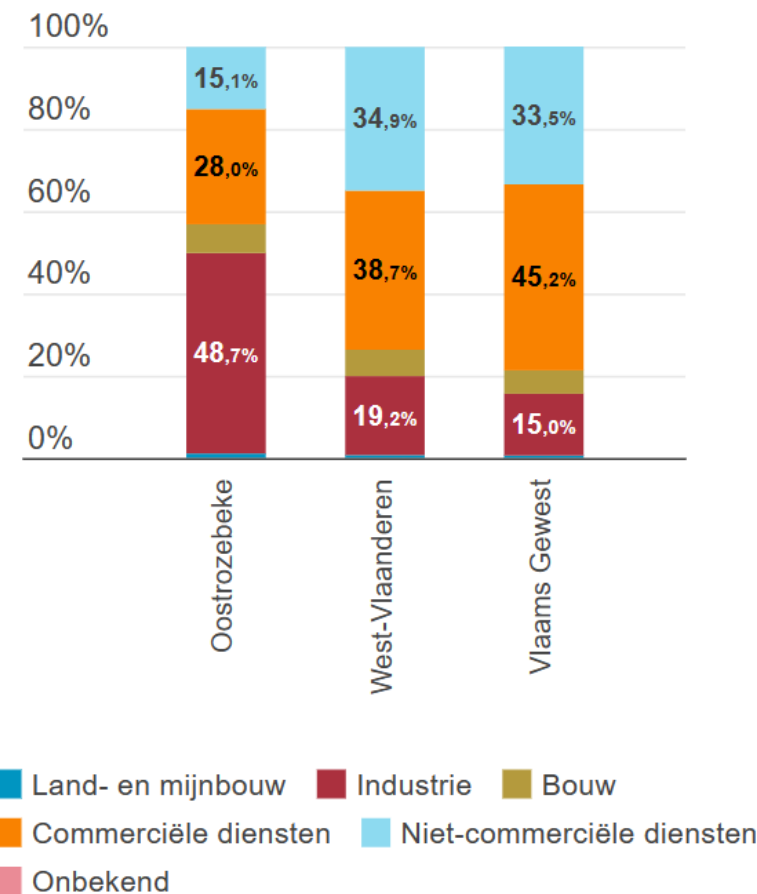
Tabel 3 | Evolutie loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector in Oostrozebeke

	2017	2022
Land- en mijnbouw	27	28
Industrie	1.180	1.199
Bouw	165	171
Commerciële diensten	669	690
Niet-commerciële diensten	364	372
Onbekend	-	-
Totaal	2.405	2.460

Speciale waarden: - Geen waarde

Bron: RSZ | provincies.incijfers.be

Grafiek 17 | Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector, % t.o.v. totaal jobs (2022)

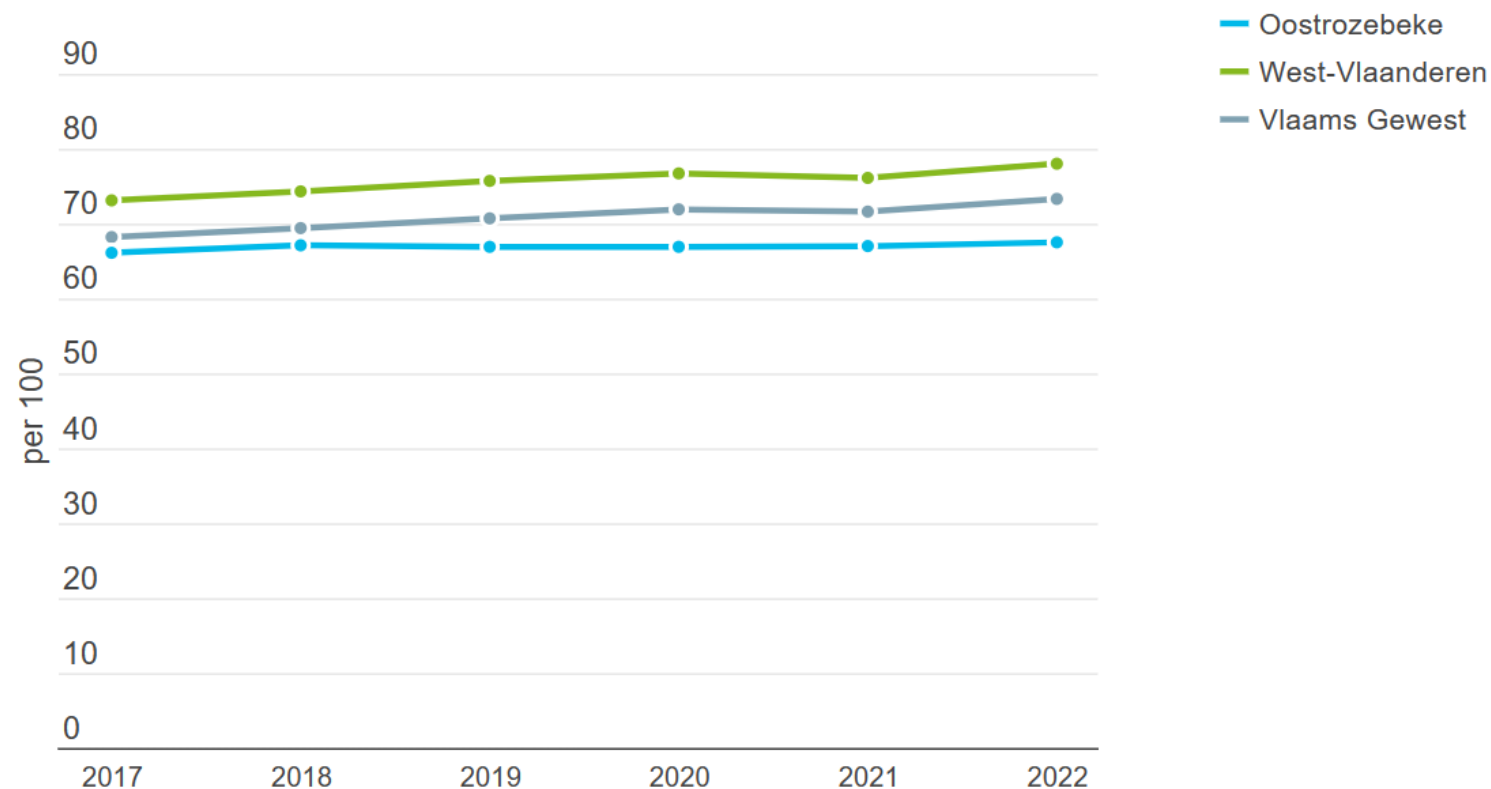

Bron: RSZ | provincies.incijfers.be

Jobratio, ingevulde arbeidsplaatsen per 100 15 tot 64-jarige inwoners (2017-2022)

De jobratio geeft het aantal ingevulde arbeidsplaatsen (van loontrekkenden en zelfstandigen) op het grondgebied weer ten opzichte van de totale bevolking van 15 tot 64 jaar.

Grafiek 14 | Evolutie jobratio, per 100 15 tot 64-jarige inwoners (2017-2022)

Bron: RSZ en RSVZ | provincies.incijfers.be

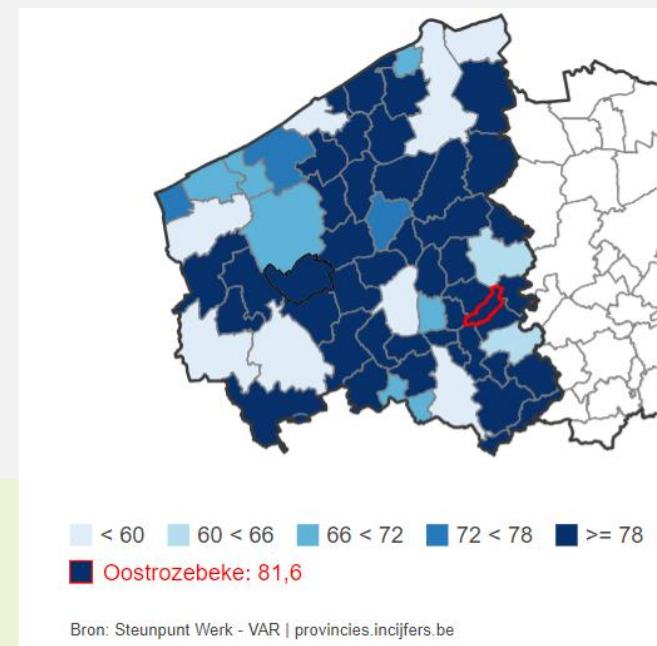
Uitgaande pendelintensiteit Oostrozebeke (2019)

81,6% van de werkende Oostrozebekenaren werkt buiten de gemeente (zie kaartje).

Inkomende pendelintensiteit Oostrozebeke (2019):

76,6% van de loontrekkenden die in Oostrozebeke werkt, komt van buiten Oostrozebeke.

In Oostrozebeke is het **pendelsaldo** in 2019 -682. Er gaan meer mensen van Oostrozebeke in een andere gemeente werken, dan dat er inwoners van een andere gemeente in Oostrozebeke komen werken.

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Ondernemerschap				
Aantal BTW-plichtige ondernemingen (2013 - 2023)	755 - 988	23.652 - 32.352	105.192 - 143.239	493.260 - 714.083
Groei aantal BTW-plichtige ondernemingen (2013 - 2023)	+30,9%	+36,8%	+36,2%	+44,8%
Oprichtingsratio (nieuwe bedrijven t.o.v. totaal actieve bedrijven, 2012 - 2022)	7,6% - 8,7%	7,0% - 10,3%	7,3% - 10,9%	8,3% - 12,1%
Stopzettingsratio (stopzettingen t.o.v. totaal actieve bedrijven, 2012 - 2022)	6,3% - 3,9%	5,3% - 5,7%	6,0% - 6,4%	6,4% - 7,1%
Nettogroeiratio (verschil oprichtings- en stopzettingsratio, 2012 - 2022)	1,4% - 4,8%	1,7% - 4,6%	1,3% - 4,5%	1,9% - 5,1%
Turbulentieratio (som oprichtings- en stopzettingsratio, 2012 - 2022)	13,9% - 12,5%	12,3% - 16,1%	13,3% - 17,3%	14,7% - 19,2%
Economische bedrijvigheid				
Ruimte voor bedrijvigheid (aandeel van bebouwde opp., 2023)	25,3%	20,4%	17,5%	15,5%

PROSPERITY

Ondernemingsdynamiek

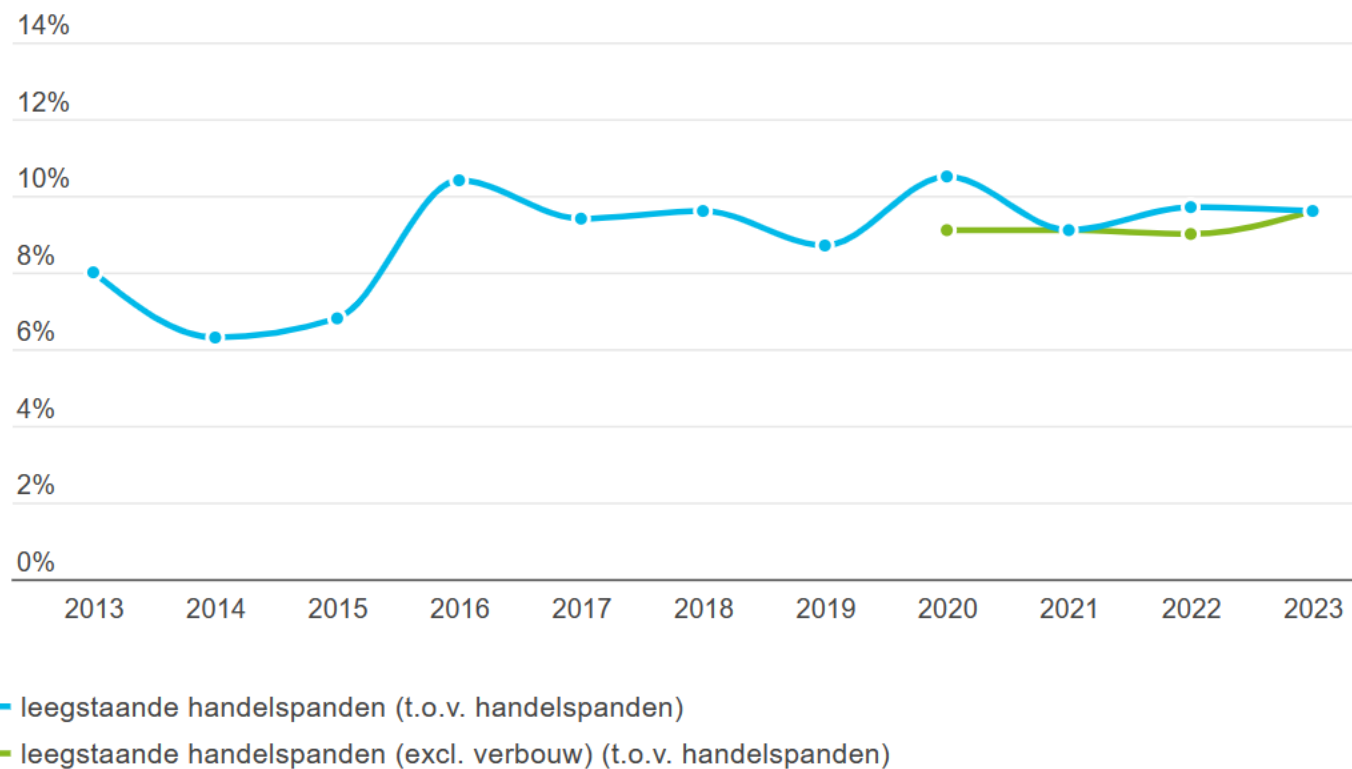
- ▶ Oostrozebeke kent een groei van het aantal BTW-plichtige ondernemingen, met een stijging van 30,9% tussen 2013 en 2023. Dit is lager dan de groei in West-Vlaanderen (36,2%) en Vlaanderen (44,8%). De oprichtingsratio in Oostrozebeke is ook lager dan in de referentieregio, wat duidt op een statisch ondernemersklimaat.
- ▶ De stopzettingsratio in Oostrozebeke is echter lager dan die in de referentieregio, wat aanduidt dat de bedrijven lokaal goed werken.
- ▶ Oostrozebeke heeft meer ruimte voor bedrijvigheid dan de referentieregio.
- ▶ De nettogroeiratio ligt in het verlengde van de cijfers van de referentieregio, West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Handelspanden per 1.000 inwoners, aantal (2023, z-scores)

Indicator	Oostroze- beke	West-Vlaanderen	Vlaanderen
2013	8,38	10,78	7,99
2018	7,64	9,44	7,05
2023	6,49	8,25	6,21

Evolutie van het percentage leegstaande handelspanden (t.o.v. totaal aantal handelspanden) (2013-2023)

Grafiek 16 | **Evolutie** leegstaande handelspanden en leegstaande handelspanden excl. verbouw in Oostrozebeke, % t.o.v. totaal (2013-2023)

Bron: Locatus | provincies.incijfers.be

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Detailhandel				
Aantal handelspanden (2023)	136	4.875	27721	118.405
Aantal handelspanden per 1.000 inwoners (2023)	16,97	19,22	22,67	17,43
Evolutie handelspanden 2013-2023	-16,6%	-11,4%	-11,4%	-8,4%
Winkelvloeroppervlakte (m ²)	21.430	535.767	2.817.145	13.074.298
Evolutie winkelvloeroppervlakte 2013-2023	-6,0%	-7,6%	-3,7%	-0,5%
Aantal leegstaande handelspanden 2023 (To.v. totaal aantal handelspanden)	9,6%	9,8%	10,3%	10,1%

PROSPERITY

Detailhandel

- ▶ De leegstand in Oostrozebeke is net als het aantal handelspanden per 1.000 inwoners, onder het gemiddelde.
- ▶ Oostrozebeke kende een sterkere daling van het aantal handelspanden in vergelijking met de provincie en Vlaanderen. Deze daling gaat gepaard met een proportionele (en dus sterke) daling van de winkelvloeroppervlakte.
- ▶ Het aantal leegstaande handelspanden is echter vergelijkbaar met die van Vlaanderen.

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Landbouw				
Bedrijven met landbouwproductie (2011 - 2022)	57 - 48	2.638 - 2.163	9.065 - 7.670	25.982 - 22.449
Afname aantal bedrijven met landbouwproductie (2011 - 2022)	-15,8%	-22,0%	-15,4%	-13,6%
Oppervlakte voor landbouw (bestemde oppervlakte t.o.v. totale oppervlakte, 2014 - 2022)	71,4% - 70,3%	76,3% - 75,8%	73,8% - 73,3%	57,9% - 57,6%
Landbouwtypering				
Evolutie rundveebezetting (2012 - 2022)	-5,7%	-7,9	-5,4%	-2,7%
Evolutie varkensbezetting (2012 - 2022)	+25,6%	-14,4%	-12,8%	-14,1%
Evolutie aanwezigheid kippen (2012 - 2022)	+66,7%	+38,6%	+48,5%	+40,3%
Verbreiding				
Biolandbouwbedrijven (aantal - aandeel t.o.v. landbouwbedrijven, 2022)	0-0%	35-1,6%	154-2,0 %	621 - 2,8%
Hoeveproducenten (aantal - aandeel t.o.v. landbouwbedrijven, 2023)	3-6,3%	71-2,8%	296-3,7%	1.049 - 4,6%
Zorgboerderijen (aantal - aandeel t.o.v. landbouwbedrijven, 2023)	0-0%	41-1,9%	196-2,6%	990 - 4,3%

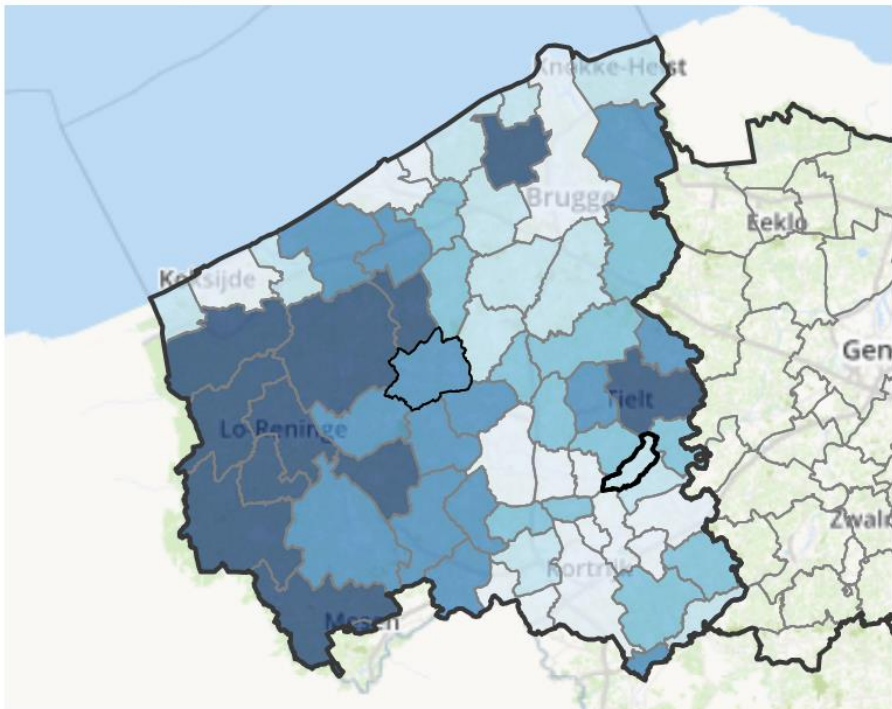
PROSPERITY

Landbouw

- ▶ Oostrozebeke kent veel landbouwactiviteit t.o.v. Vlaanderen.
- ▶ De evolutie van rundvee-, varkens-, en kippenbezetting is hoger in Oostrozebeke dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.
- ▶ De landbouwverbreiding ligt echter zeer laag in Oostrozebeke in vergelijking met de referentieregio, de provincie en Vlaanderen.

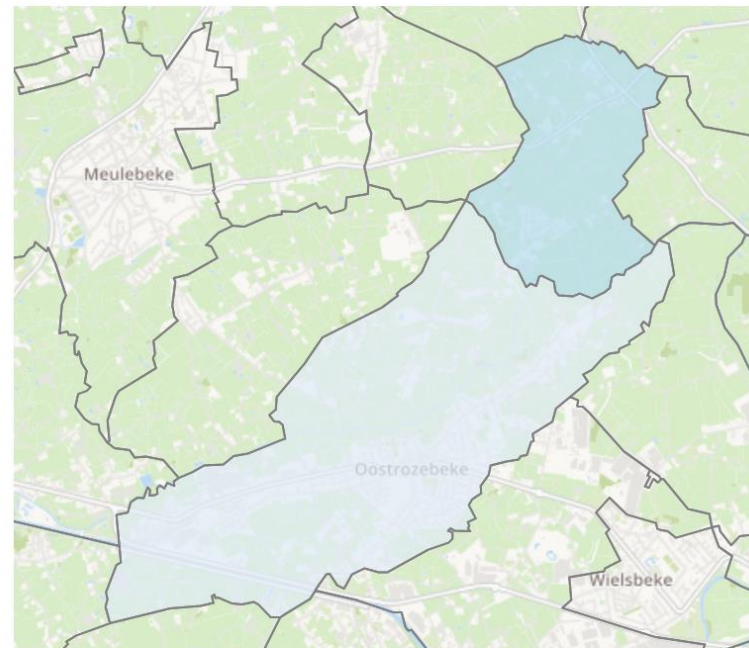
Geregistreerd landbouwgebruik, % t.o.v. totale oppervlakte (2022)

Kaart 3 | Geregistreerd landbouwgebruik, % t.o.v. totale oppervlakte (2022)

Bron: Landbouw & Zeevisserij | provincies.incijfers.be

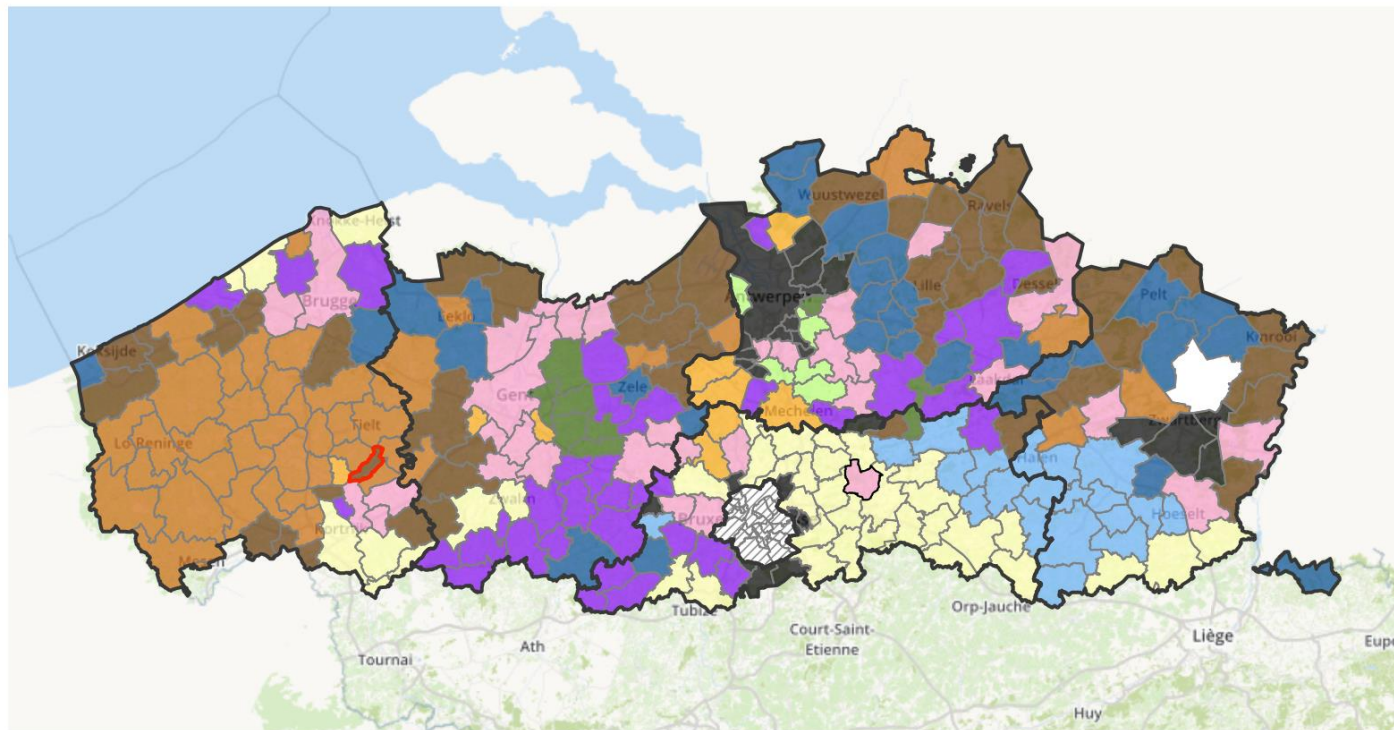
Kaart 4 | Geregistreerd landbouwgebruik, % t.o.v. totale oppervlakte (2022)

Bron: Landbouw & Zeevisserij | provincies.incijfers.be

Landbouwtyperingskaart Vlaanderen (2018, data 2016)

Kaart 2 | Landbouwtyperingskaart Vlaanderen (2018, data 2016)

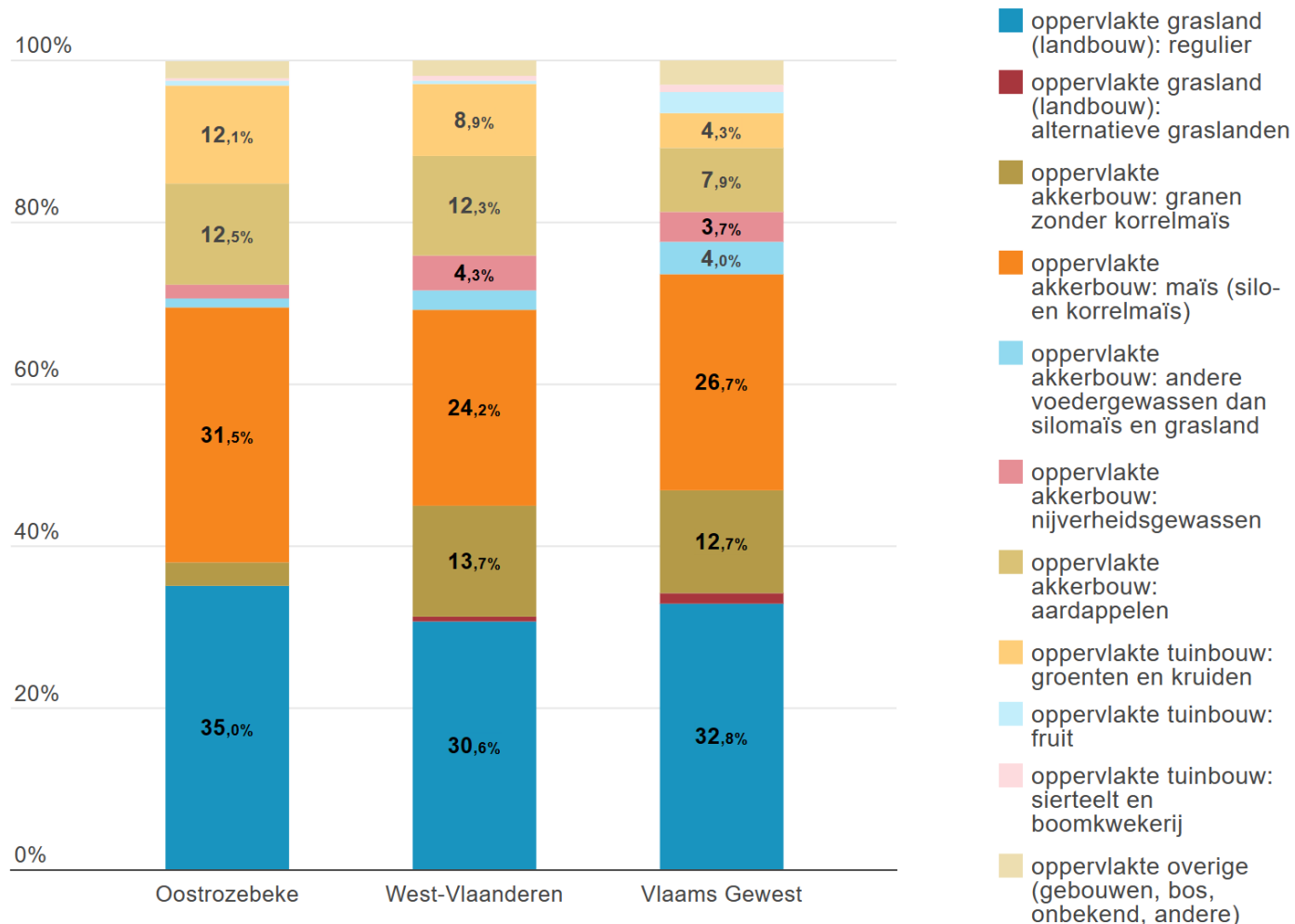

- specialisatie intensieve veehouderij
- intensieve veehouderij en rundvee
- specialisatie sierteelt
- specialisatie glasgroenten
- overwegend melkvee
- specialisatie fruit
- specialisatie rundvee
- verstedelijkt
- groenten en rundvee
- rundvee en sierteelt/groenten
- akkerbouw en rundvee
- Oostrozebeke: intensieve veehouderij en rundvee

Bron: Landbouw & Zeevisserij | provincies.incijfers.be

Oppervlakte 11 hoofdteeltgroepen, % t.o.v. totale oppervlakte landbouwgebruik (2022)

Grafiek 5 | Oppervlakte van de 11 teeltgroepen, % t.o.v. totale oppervlakte in Oostrozebeke (2022)

Bron: Landbouw & Zeevisserij | provincies.incijfers.be

Ecologisch (Planeet)
Conclusies

- ▶ **Toegankelijk groen:** Oostrozebeke heeft aanzienlijk minder open ruimte in vergelijking met de referentieregio, West-Vlaanderen en Vlaanderen. Dit laat zich ook merken bij de aanwezigheid van groen in de buurt van de inwoners.
- ▶ Een klein deel van de lokale elektriciteitsvraag wordt ingevuld met lokaal geproduceerde **hernieuwbare energie**. **Hier kan nog een tand bij gestoken worden.** Het aandeel lokale productie elektriciteit t.o.v. totaal elektriciteitsverbruik (2011-2021) steeg van 3,5% - 9,0%, maar in Vlaanderen ligt het gemiddelde ondertussen op 22,9%. Er is nog heel wat extra potentieel voor zonnepanelen. Oostrozebeke steeg met 244,75% voor lokale productie elektriciteit via zonnepanelen (2011-2022). Het gemeentebestuur heeft reeds eerder ingezet voor de fietsleasing en promoot nu ook het gebruik van de elektrische deelwagens.
- ▶ **Lage zuiverings- en rioleringsgraad**

Het gemiddeld dagelijks leidingwaterverbruik per persoon in Oostrozebeke is lager dan in Vlaanderen.

Uit de cijfers van Oostrozebeke blijkt een lage zuiverings- en rioleringsgraad t.o.v. het Vlaams gemiddelde. Volgens het recent droogte- en hemelwaterplan zijn de zuiverings- en rioleringsgraad al hoger, omdat er recentelijk zwaar is geïnvesteerd in afkoppelings- en rioleringswerken. De rioleringskost per inwoner bedraagt ondertussen 99 euro per inwoner, wat een stijging betekent ten opzichte van 2017.

Duurzame verplaatsingen

- ▶ Oostrozebeke scoort laag op het gebied van duurzame verplaatsingen.
- ▶ De tevredenheid over de beschikbaarheid van het openbaar vervoer ligt ook onder het Vlaams gemiddelde. Sinds juni 2023 is er wel op zondag om de twee uur een verbinding met de grote centrumsteden en op zaterdag elk uur.
- ▶ Men vindt het minder veilig fietsen dan het gemiddelde in Vlaanderen en de staat van de fietspaden. 39% vindt dat er voldoende fietsinfrastructuur is.
- ▶ Het aantal wagens per 100 huishoudens (2021) ligt in Oostrozebeke hoger dan het Vlaams gemiddelde (127 t.o.v. 113). Daarnaast ligt de milieuvriendelijkheid van het wagenpark, naar ecoscore, lager in Oostrozebeke (23,8% t.o.v. 30%).

Milieu en klimaat (Planet):
Cijfers die de conclusies onderbouwen

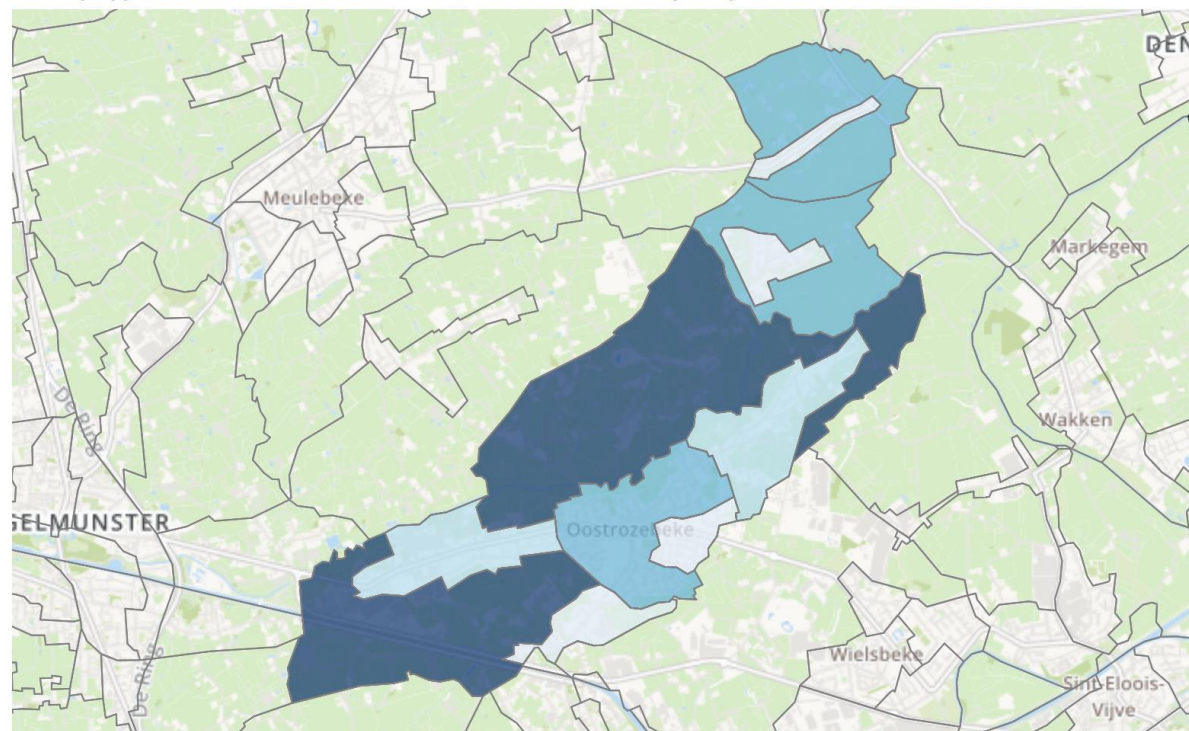
Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Ruimtegebruik				
Open ruimte (t.o.v. totale oppervlakte, 2013-2019)	63,9% - 62,9%	70,3% - 69,1%	74,7% - 73,8%	68,7% - 67,9%
Verhardingsgraad (t.o.v. totale oppervlakte, 2014-2022)	21,3% - 22,4%	17,7% - 18,3%	14,1% - 14,4%	14,3% - 15,1%
Bebouwingsgraad (t.o.v. totale oppervlakte, 2014-2023)	8,1% - 8,7%	6,4% - 7,0%	4,6% - 5,1%	4,8% - 5,3%
Natuurlijke structuur				
Aandeel Vlaams Ecologisch Netwerk (t.o.v. totale oppervlakte, 2020)	1%	1,2%	3,1%	6,8%
Speciale beschermingszones (t.o.v. totale oppervlakte, 2020)	0%	0,9%	8,2	12,2%
Vogelrichtlijngebied (t.o.v. totale oppervlakte, 2020)	0%	0%	5,8%	7,2%
Habitatrichtlijngebied (t.o.v. totale oppervlakte, 2020)	0%	0,9%	3,2%	7,7%

PLANET

Ruimtegebruik

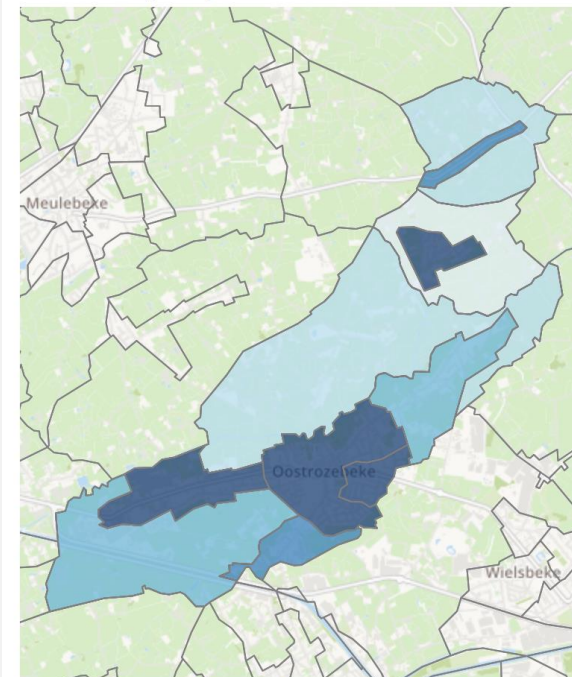
Oppervlakte open ruimte, t.o.v. totale oppervlakte (2020/2022, z-scores)

Kaart 1 | Oppervlakte statistische sectoren in Oostrozebeke, in ha (2020)

Bron: Statbel | provincies.incijfers.be

Kaart 5 | Ruimtebeslag, % t.o.v. totale oppervlakte in Oostrozebeke (2022)

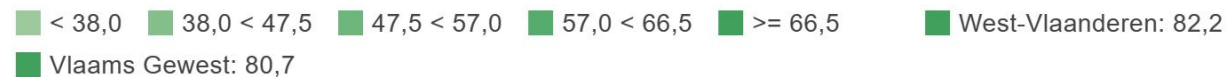
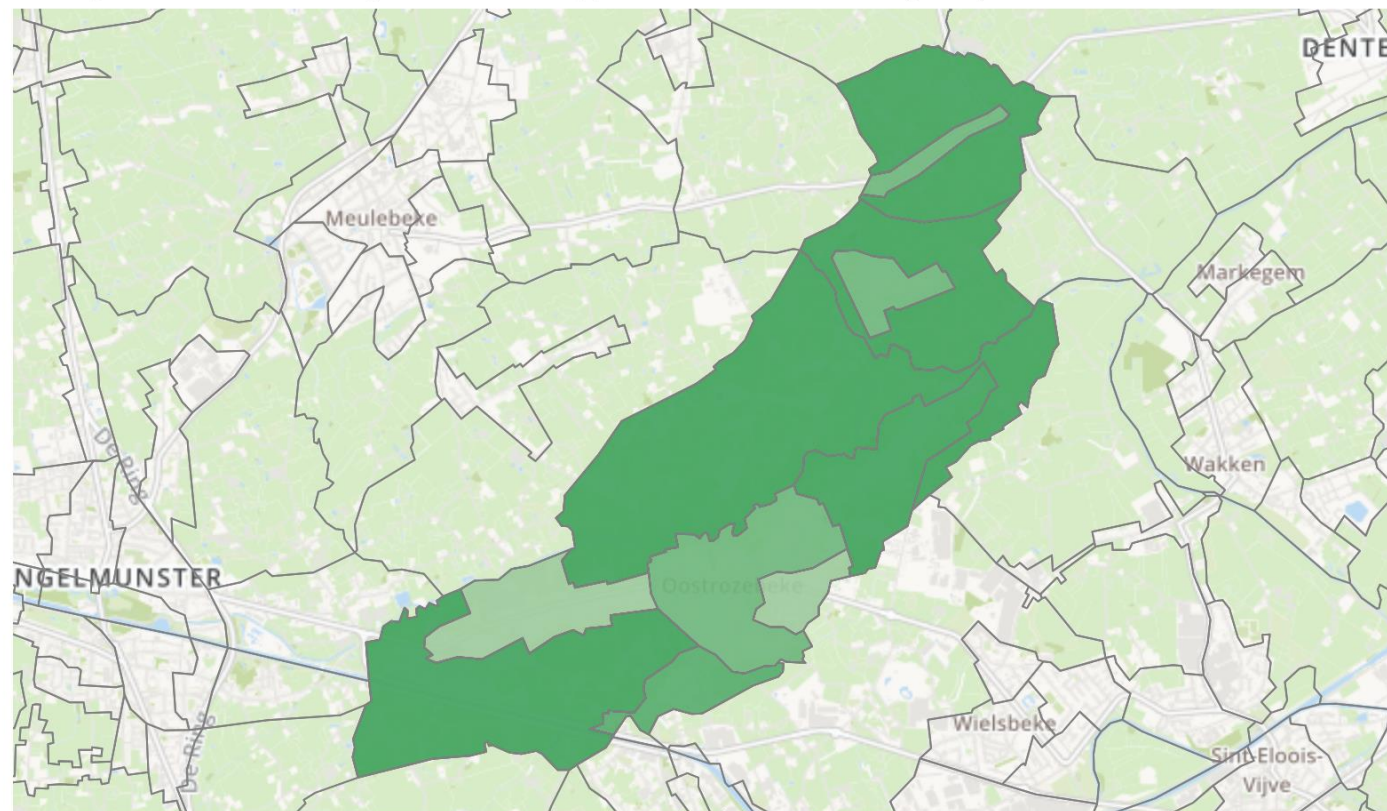

West-Vlaanderen: 26,5 Vlaams Gewest: 32,4

Bron: Dep. Omgeving | provincies.incijfers.be

Oppervlakte groene ruimte, t.o.v. oppervlakte ruimtebeslag (2022, z-scores)

Kaart 6 | Niet bebouwde ruimte, % t.o.v. totale oppervlakte in Oostrozebeke (2022)

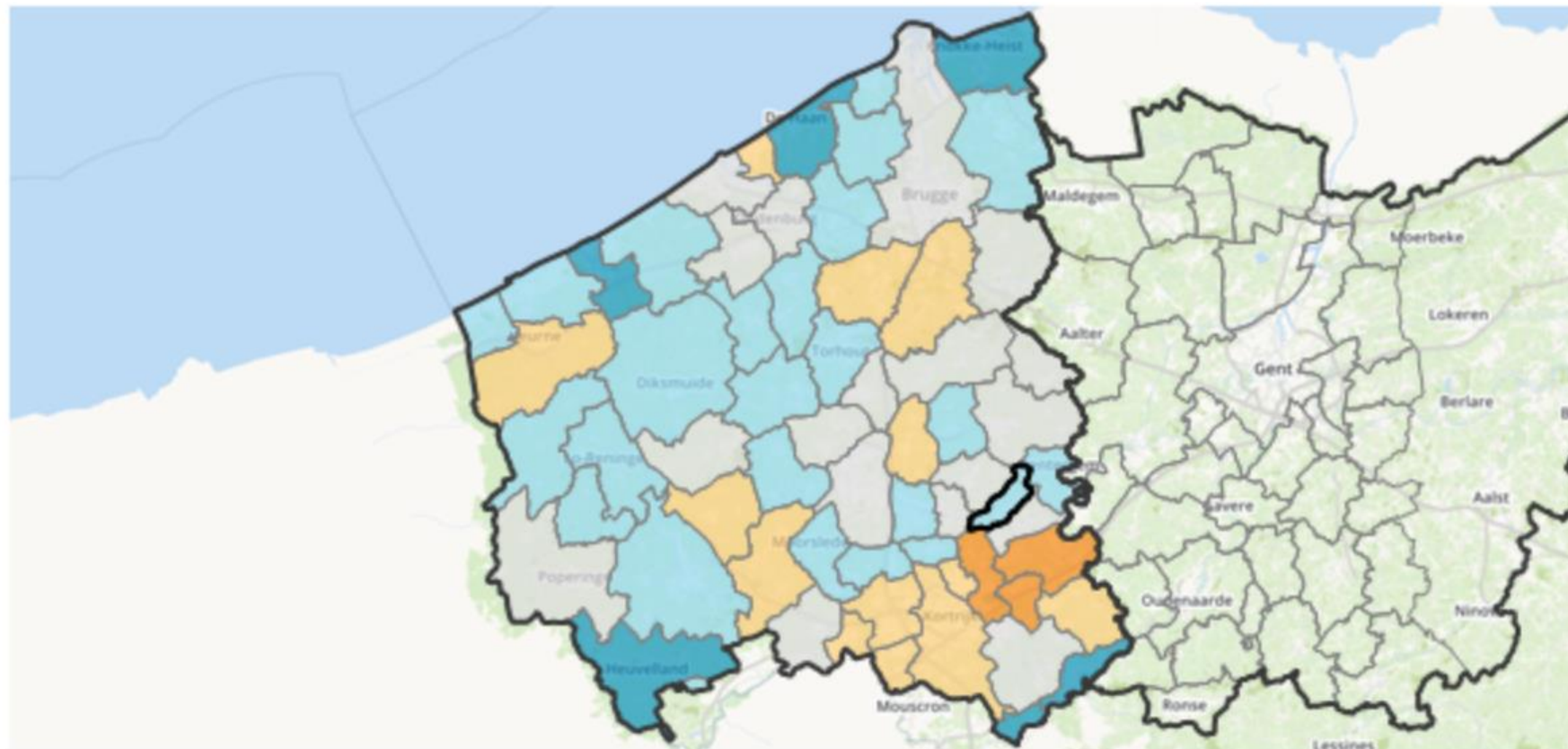

Bron: Dep. Omgeving | provincies.incijfers.be

Indicator	Oostzebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Hernieuwbare energie				
Aandeel lokale productie elektriciteit t.o.v. totaal elektriciteitsverbruik (2011-2021)	3,5% - 9,0%	7,3% - 15,5%	8,3% - 19,7%	7,6% - 22,9%
Lokale productie elektriciteit door WKK (MWh, 2021)	0	68.925,93	123.065,91	532.995,40
Lokale productie elektriciteit door zonnepanelen (MWh, 2022)	7745,82	253.300,11	982.623,00	4.522.550,17
Evolutie lokale productie elektriciteit – zonnepanelen (2011-2022)	+244,75%	+193,08%	+200,94%	+218,6%
PV-installaties benuttingsgraad daken (2022)	5,7%	6,3%	6,5%	7,4%
Vermeden CO2-uitstoot door lokale elektriciteitsproductie (ton, 2021)	1.517	80.709	335.372	1.698.149

Benuttingsgraad daken voor zonnepanelen (2022, z-score)

Kaart 18 | Benuttingsgraad daken voor PV (1 januari 2022, z-score)

veel lager lager gemiddeld hoger veel hoger Oostrozebeke: 5,7

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Duurzame verplaatsingen				
Duurzame verplaatsingsgedrag voor korte afstanden (minstens wekelijks te fiets of te voet, 2023)	56%	65%	71%	71%
Voldoende openbaar vervoer (eens, 2023)	39%	52%	60%	59%
Voldoende aanbod deelsystemen (auto, fiets... eens, 2023)	17%	31%	37%	40%
Veilig fietsen				
Veilig fietsen (eens, 2023)	44%	46%	51%	49%
Veilig naar school: aandeel inwoners dat het veilig vindt voor kinderen om zich te verplaatsen (2023)	52%	44%	47%	41%
Tevredenheid over staat van fietspaden (tevreden, 2023)	37%	41%	45%	45%
Voldoende fietsinfrastructuur (eens, 2023)	39%	46%	53%	52%
Personenwagens				
Wagens per 100 huishoudens (2021)	127,3	119,9	110,8	113,4
Milieuvriendelijkheid van wagenpark, naar ecoscore (aandeel wagens ecoscore > 70 = beste categorie, 2022)	23,8%	24,7%	27,2%	30,3%
Milieuvriendelijkheid van wagenpark, naar ecoscore (aandeel wagens ecoscore <50 = slechtste categorie, 2022)	11,3%	10,0%	9,3%	8,1%
Aantal publieke laadpunten voor elektrische wagens (2023)	4	245	1.527	7.623
Evolutie publieke laadpunten voor elektrische wagens (2020-2023)	+100%	+96%	+93,0%	+97%

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Waterkwaliteit				
Zuiveringsgraad (op rioolwaterzuiveringsinstallatie aangesloten inwoners t.o.v. totaal inwoners, 2022)	65,7%	-	-	86%
Rioleringsgraad (aantal gerioleerde inwoners t.o.v. totaal inwoners,2022)	69,6%	-	-	88%
Waterverbruik				
Grondwatervergunningen bedrijven (2023)	59	2.656	8.721	28.261
Jaardebiet grondwatervergunningen bedrijven, in m ³ (2023)	297.539	15.609.976	112.275.111	792.167.117
Gemiddeld jaardebiet per bedrijf, in m ³ (2023)	5.043	5.877	12.874	28.030,3
Gemiddeld dagelijks leidingwaterverbruik alleenstaande (liter, 2022)	77	-	-	101
Gemiddeld dagelijks leidingwaterverbruik 4 gedomicilieerden (liter per gezinslid, 2022)	52	-	-	74

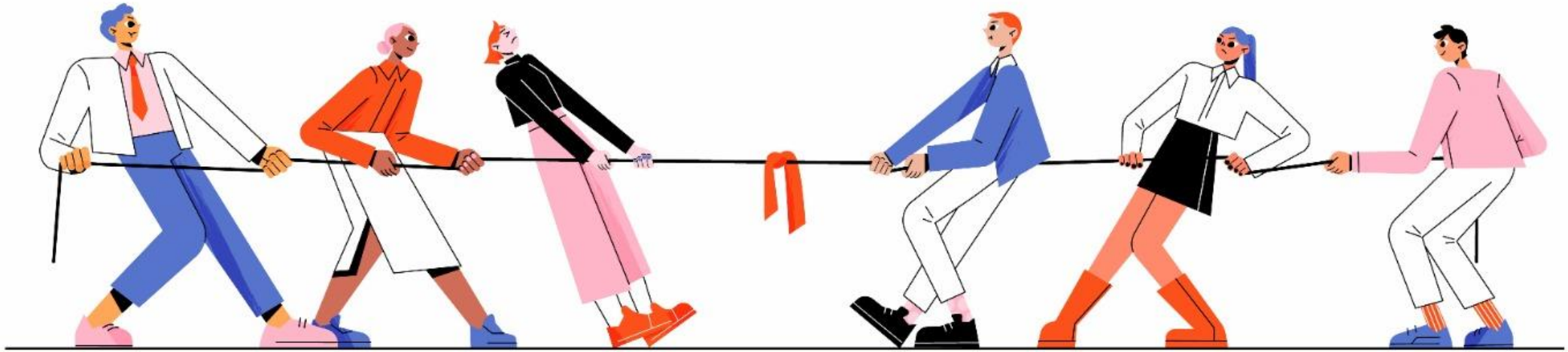
PLANET

03. II. INTERNE ANALYSE: BESTUURSKRACHTANALYSE

Oostrozebeke als organisatie in kaart.

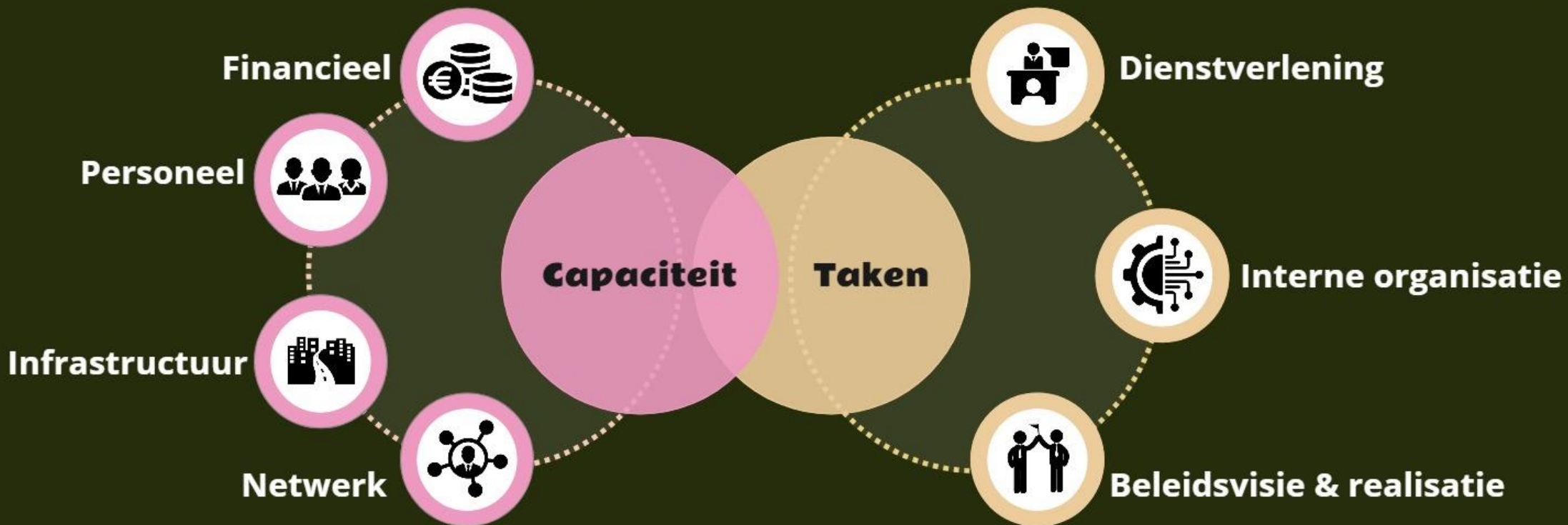

Bestuurskracht

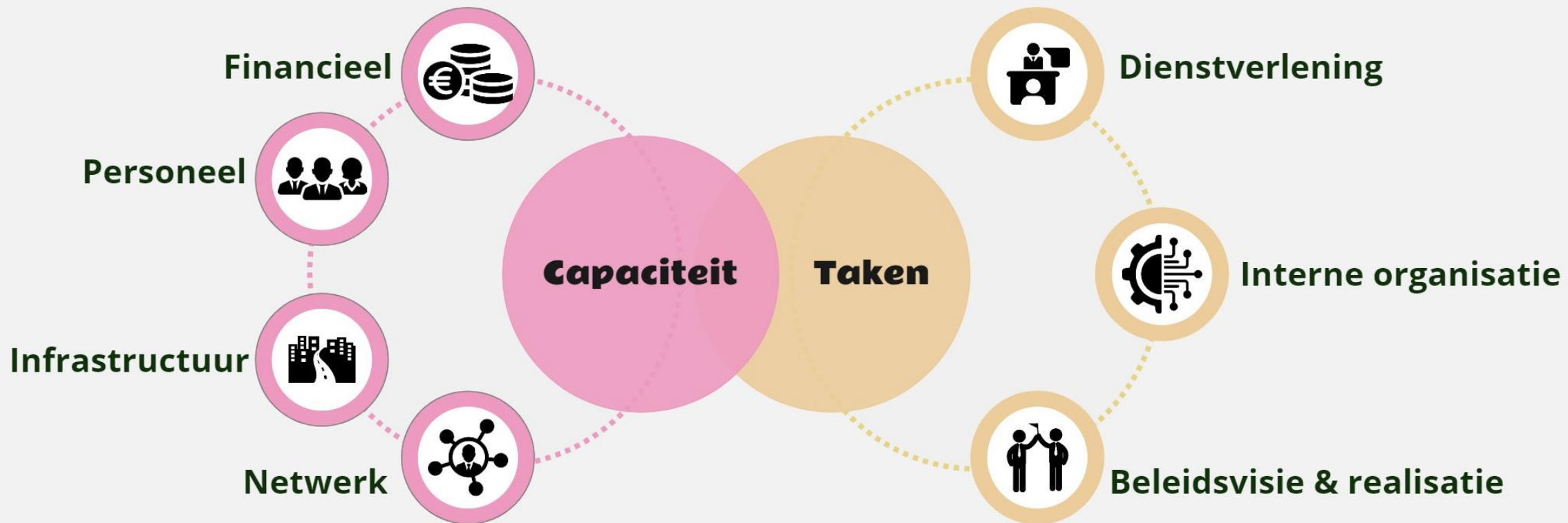

Tijdens een bestuurskrachtmeting gaan we na of het bestuur voldoende capaciteit heeft en inzet om haar taakstelling op een kwaliteitsvolle manier in te vullen.

Bestuurskracht

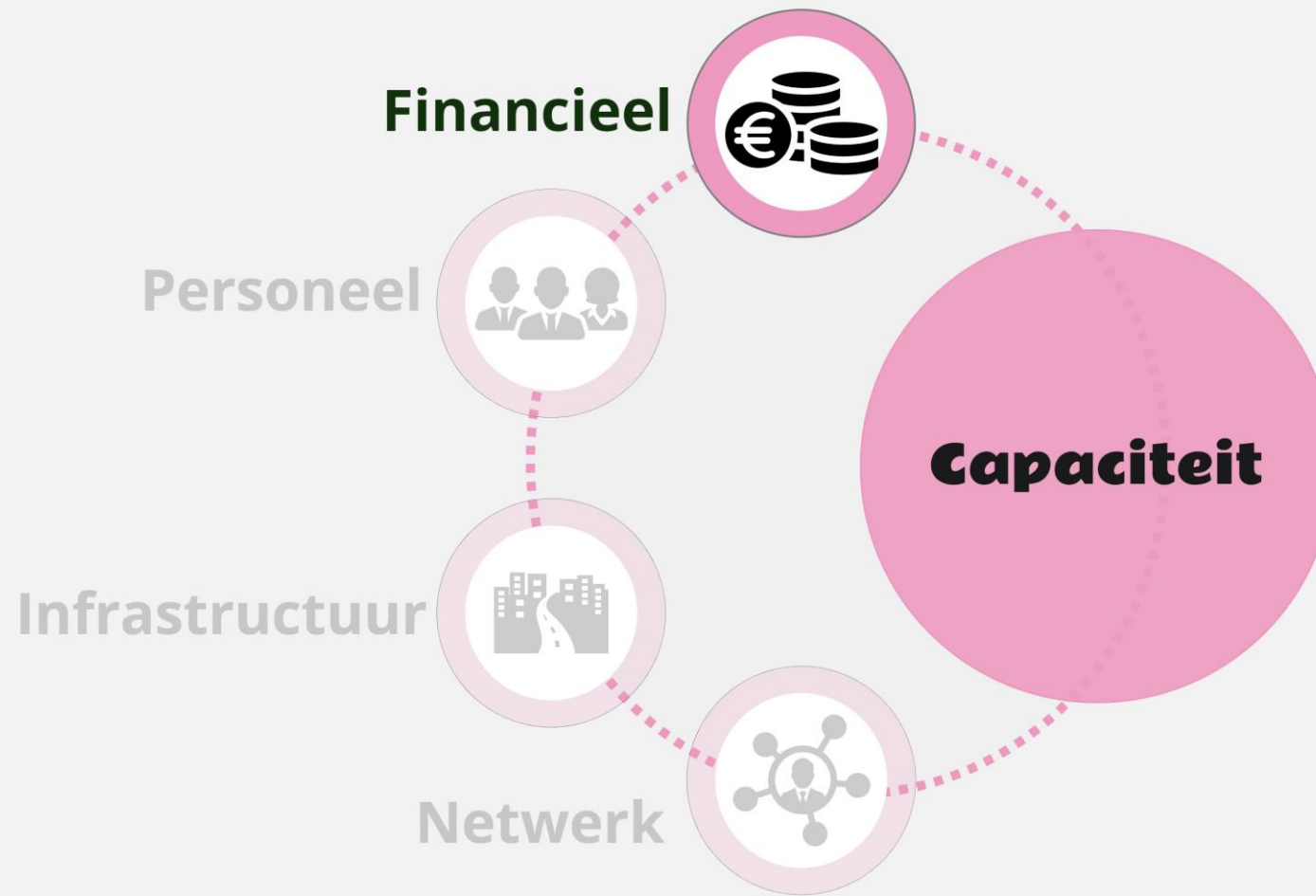

- ▶ Een bestuurskrachtmeting is geen 'rapport' van het bestuur. Ook **externe factoren** spelen mee in het behalen van resultaat.
- ▶ Niet alle facetten zijn in cijfers te vatten. Er is dus een combinatie van **kwantitatieve en kwalitatieve informatie** nodig om bestuurskracht te meten.
- ▶ Er bestaan geen prestatienormen, helder geëxpliciteerde verwachtingen of uniforme standaarden voor (lokale) besturen. Bestuurskracht is m.a.w. een aanname op basis van overeen te komen kaders (bv. Audit Vlaanderen voor organisatiebeheersing).
- ▶ Een bestuurskrachtmeting is een **momentopname** en kan nooit resulteren in een definitief of absoluut oordeel.

BESTUURSKRACHT

De zeven dimensies

FINANCIËLE CAPACITEIT: CONCLUSIES

► Aan de ontvangstenzijde:

- De totale ontvangsten per inwoner liggen rond het Vlaams gemiddelde en een stuk boven het gemiddelde voor de Belfius-cluster.
- Dit geldt ook voor de aanvullende belastingtarieven die hoger liggen, maar de waarde 1% APB per inwoner en 100 opcentiemen per inwoner liggen eerder laag. De eigen lokale belastingen liggen daarentegen lager.

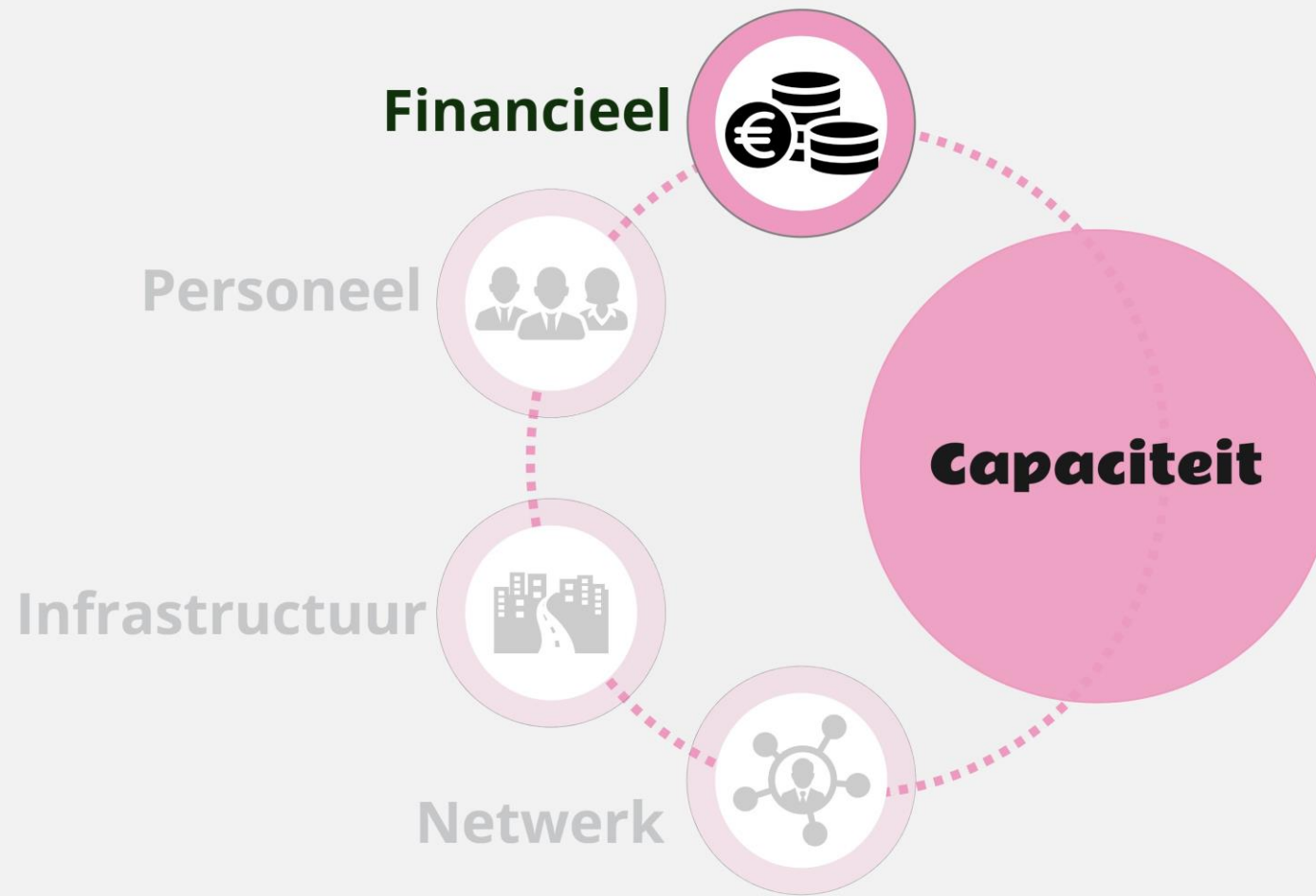
► Aan de uitgavenzijde zien we:

- dat Oostrozebeke een mooi spaarpotje heeft in de vorm van het gecumuleerd budgettair resultaat en dat ook de autofinancieringsmarge gezond is.
- de hoge uitgaven aan personeel opvallen: waar een gemiddelde Vlaamse gemeente 888 euro per inwoner besteedt aan personeel, is dat in Oostrozebeke 1.088 euro. Dit is grotendeels te verklaren door de uitgaven voor het beleidsveld 'woonzorgcentra'. Die liggen in vergelijking met benchmarks opvallend hoog. Vorig jaar maakte men de oefening om breakeven te draaien.
- een opvallende hoge investeringsgraad: van het budget '20-'25 is 22,4% voorbehouden voor investeringen.

- ▶ 2022 was voor Oostrozebeke een moeilijk jaar door de hoge inflatie, maar men heeft de meerjarenplanning toch rond gekregen.
- ▶ Dit kwam niet vanzelf. In 2022 en 2023 zijn er optimalisaties en besparingen doorgevoerd. Men kijkt ook kritisch naar de uitgaven van alle samenwerkingsverbanden: afvalintercommunales, politiezone, hulpverleningszone...
- ▶ In het budget bedraagt het beschikbaar budgettair resultaat voor 2025: 5 595 823 euro. De autofinancieringsmarge zou dan 947 073 euro bedragen. De financiële schulden per inwoner liggen hoger dan het Vlaams gemiddelde.
- ▶ De opmaak van het volgende MJP wordt een uitdaging.
- ▶ In vergelijking met andere Vlaamse gemeenten zal de impact van de vergrijzing op de aanvullende personenbelasting tegen 2030 sterk zijn in Oostrozebeke. Oostrozebeke zit in de categorie -27% tot -38%. Het Vlaams gemiddelde is -14,2%.

FINANCIËLE CAPACITEIT: CIJFERS DIE DE CONCLUSIES ONDERBOUWEN

Belfius-cluster: gemeenten met economische activiteit en vergrijzende bevolking
Cijfers: gemeente en OCMW

Variabele	Oostrozebeke	Belfius-cluster	Vlaams gem.
AFM per inwoner 2025	82,25	56,66	61,05
Gecumuleerd budgettair resultaat per inwoner 2022 / 2025	1.203,3 / 708,13	660,79	516,58 /
Financiële schulden per inwoner 2022	1.858,81	875,51	1.260,52

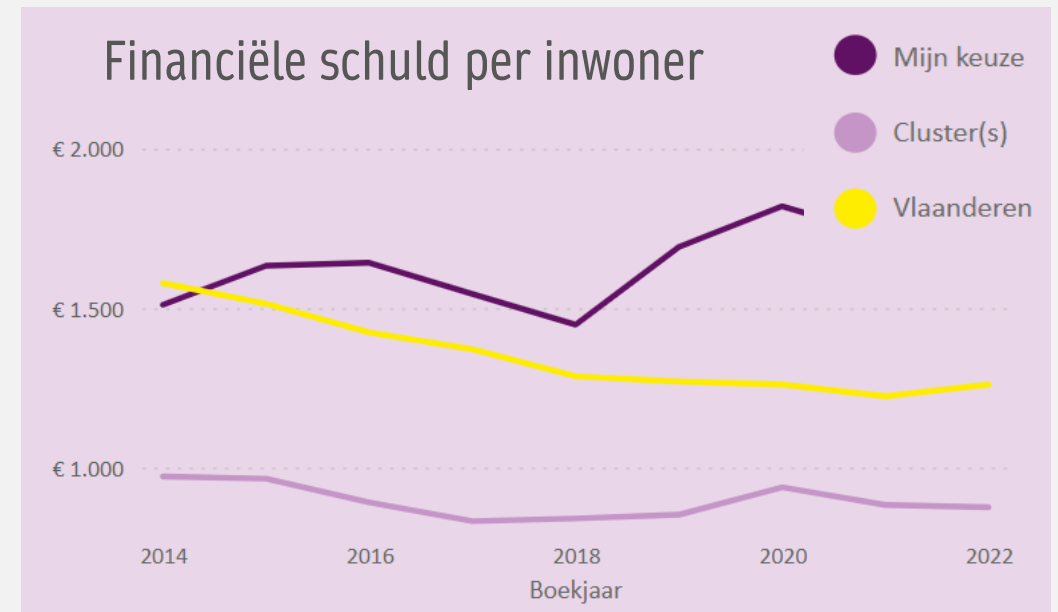
FINANCIËN

Evenwichtsparameters:

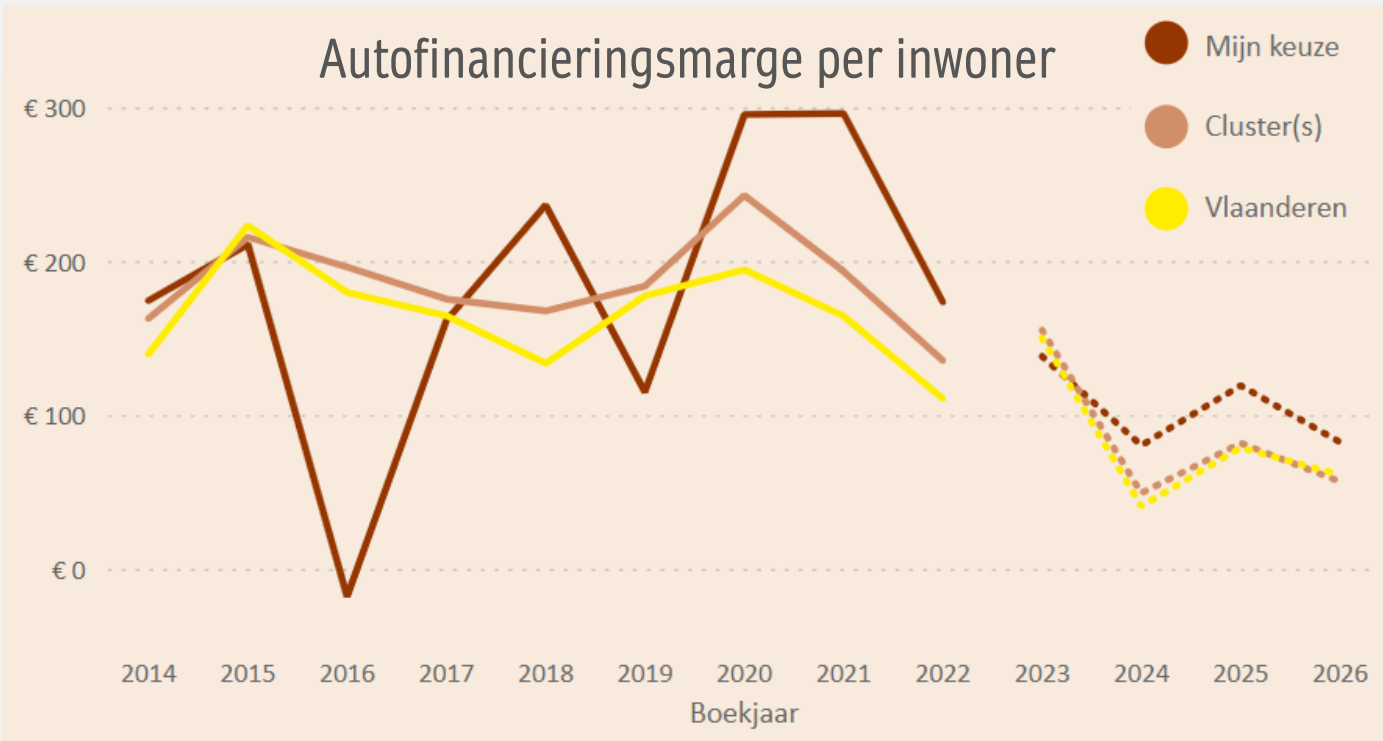
- ▶ Het budget toont een relatief hoge autofinancieringsmarge in 2025 in Oostrozebeke.
- ▶ Het gecumuleerd budgettair resultaat ligt hoog.
- ▶ De financiële schulden van Oostrozebeke liggen al heel wat jaren boven het cijfer van de cluster en het Vlaams gemiddelde.

Financiële schuld: sinds geruime tijd hoog in Oostrozebeke.

Autofinancieringsmarge: schommelt sterk, maar sinds 2020 eerder hoog.

Mijn keuze = Oostrozebeke
Cluster = Belfius-cluster

Belfius-cluster: gemeenten met economische activiteit en vergrijzende bevolking
Cijfers: gemeente en OCMW

Variabele	Oostrozebeke	Belfius-cluster	Vlaams gem.
Uitgaven per inwoner 20-25	16.070	13.536	16.461
Exploitatie-uitgaven per inwoner 20-25 (aandeel t.o.v. tot. uitgaven '20-25)	11.770 (73%)	10.148 (75%)	12.512 (76%)
Investeringsuitgaven per inwoner 20-25	3.601	2.769	3.017
Investeringsgraad 20-25 (investerings t.o.v. totale uitgaven)	22,4%	20,5%	18,3%
Uitgaven aan personeel, per inwoner (2022)	1.088	/	888 (827 mediaan)

Uitgaven:

- ▶ De uitgaven per inwoner liggen relatief hoog: rond het Vlaams gemiddelde en boven het gemiddelde voor de cluster.
- ▶ Van de tot. uitgaven gaat 73% naar exploitatie. Dit is iets minder dan het gemiddelde voor de Belfius-cluster en het Vlaams gewest.
- ▶ Opvallend is de hoge investeringsgraad: van het budget '20-'25 is 22,4% voorbehouden voor investeringen.
- ▶ Ook de hoge uitgaven aan personeel vallen op: waar een gemiddelde Vlaamse gemeente in 888 euro per inwoner besteedt aan personeel, is dat in Oostrozebeke 1.088 euro.

FINANCIËN

Belfius-cluster: gemeenten met economische activiteit en vergrijzende bevolking
Cijfers: gemeente en OCMW

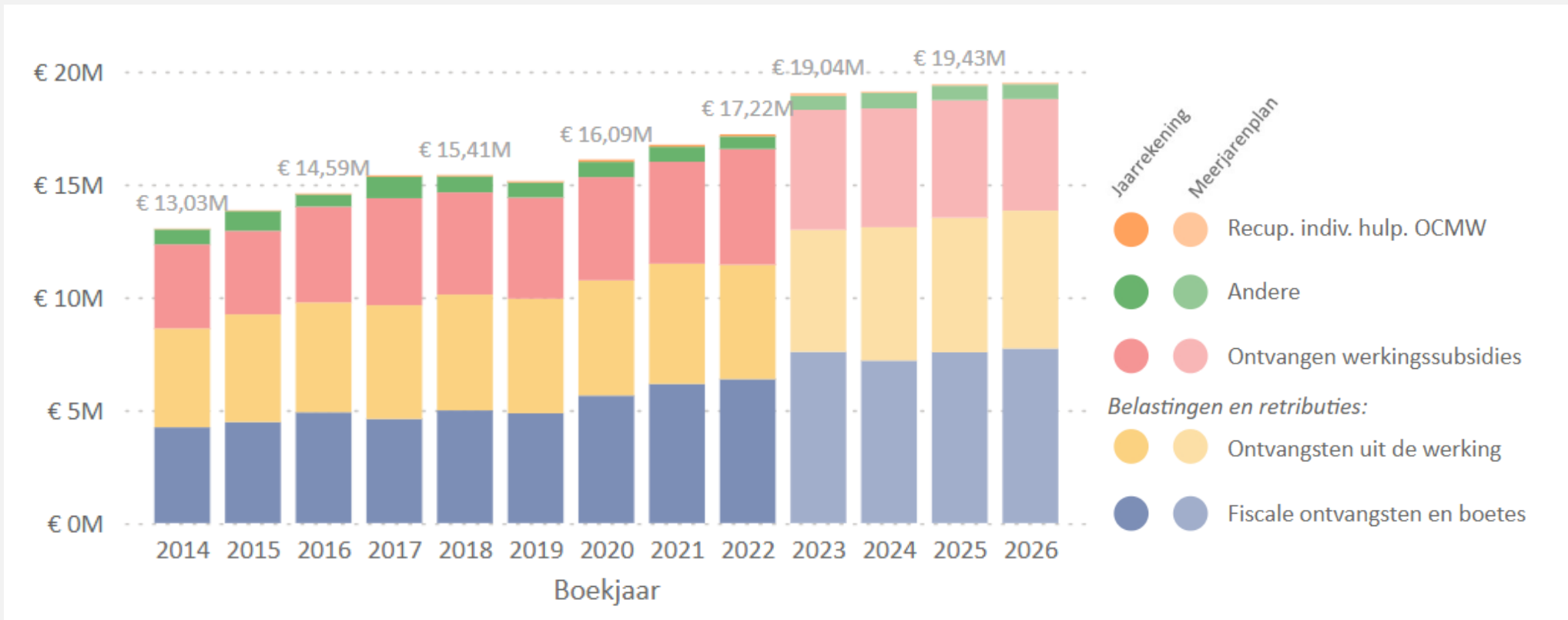
Variabele	Oostrozebeke	Belfius-cluster	Vlaams gem.
Totale ontvangsten per inw. 20-25	15.554	13.190	16.063
Opcentiemen OV 2024	1.020	926,88	898,08
Waarde 100 opcentiemen per inw. 2022	39,83	45,77	43,83
% APB 2022	7,50%	6,91%	7,17%
Waarde 1% APB per inw. 2022	38,95	46,34	46,24
Eigen lokale belastingen per inw. 2022	83,08	89,99	126,73
Ontvangsten Gemeentefonds per inw. 2022	265,17	246,56	504,14

Ontvangsten:

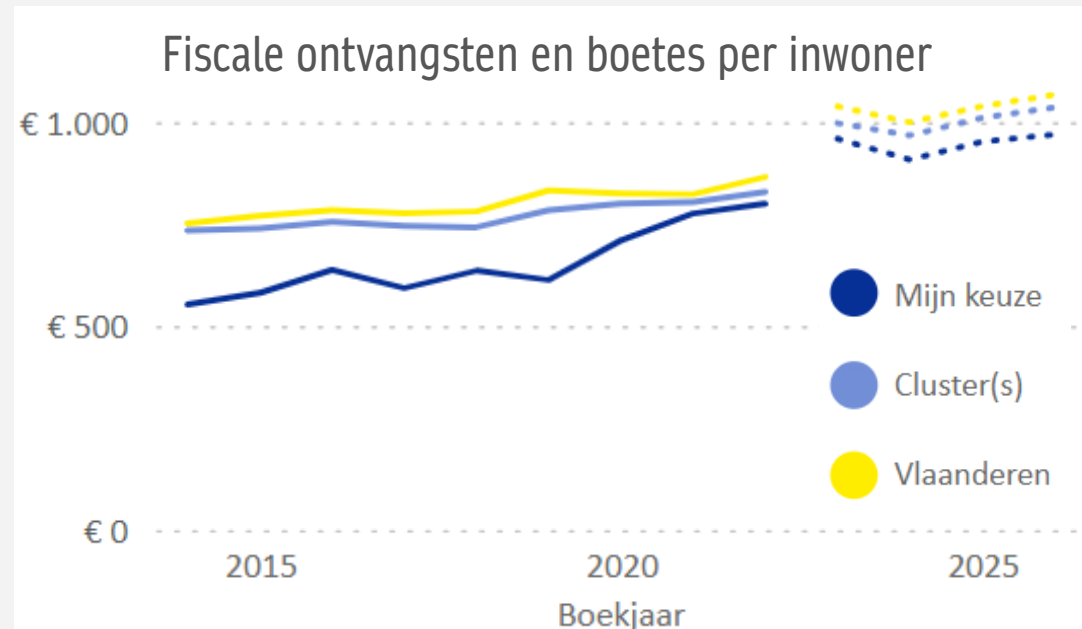
- ▶ De totale ontvangsten per inwoner liggen rond het Vlaams gemiddelde en een stuk boven het gemiddelde voor de Belfius-cluster.
- ▶ Dit geldt ook voor de aanvullende belastingtarieven die hoog liggen, maar de waarde 1% APB per inwoner en 100 opcentiemen per inwoner liggen eerder laag.

FINANCIËN

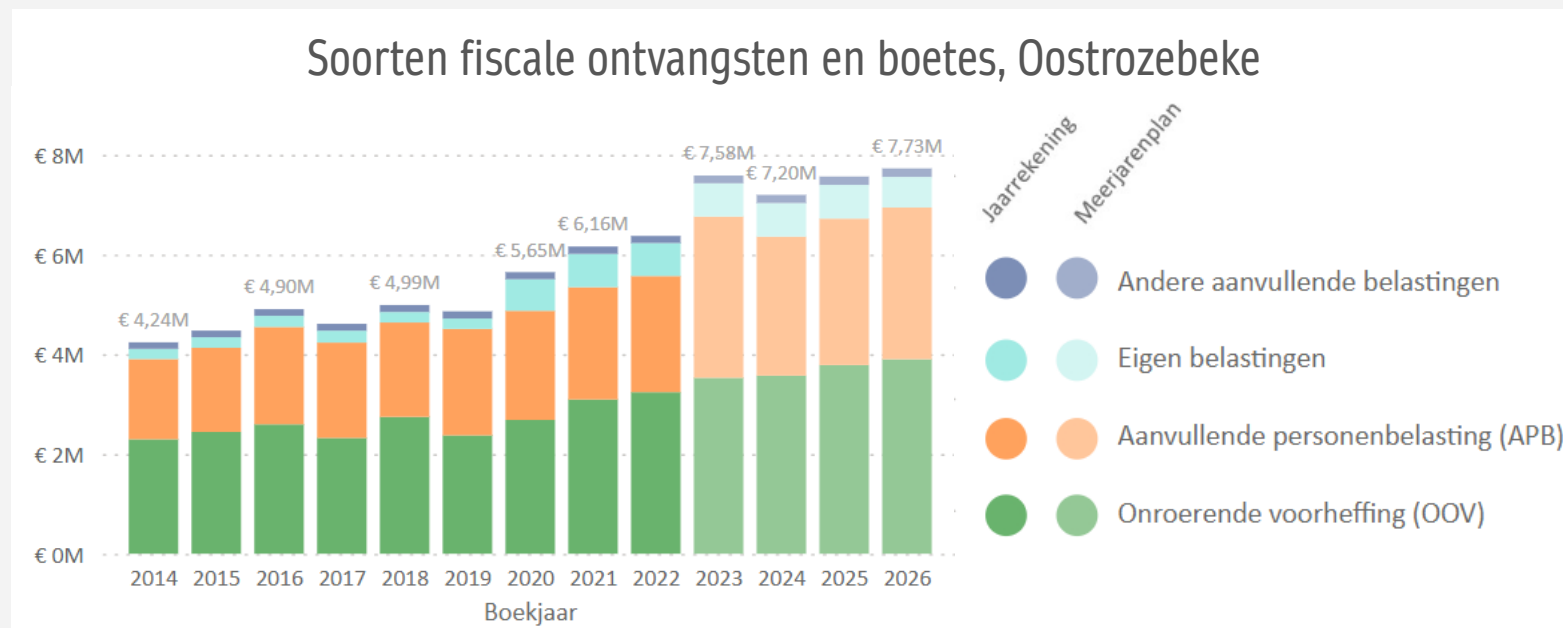
Fiscale ontvangsten en boetes en ontvangsten uit de werking, zijn de belangrijkste inkomstenbronnen voor de Oostrozebeke.

Fiscale ontvangsten liggen relatief laag ondanks de hoge aanvullende belastingtarieven. Dit komt door de eerder lage waarde 1% APB per inwoner en 100 opcentiemen per inwoner.

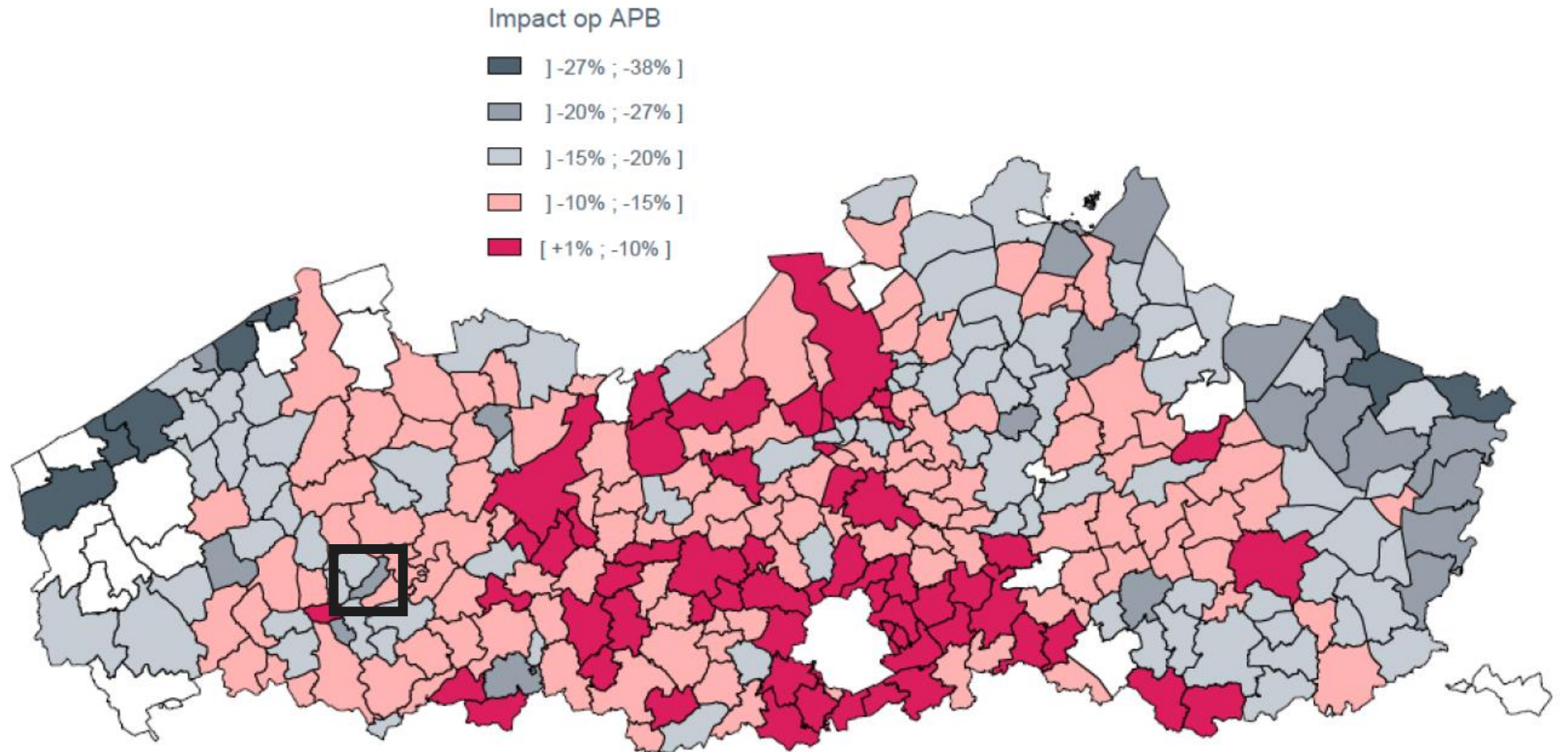
OOV en APB als belangrijkste fiscale inkomstenbronnen.

Mijn keuze = Oostrozebeke
Cluster = Belfius-cluster

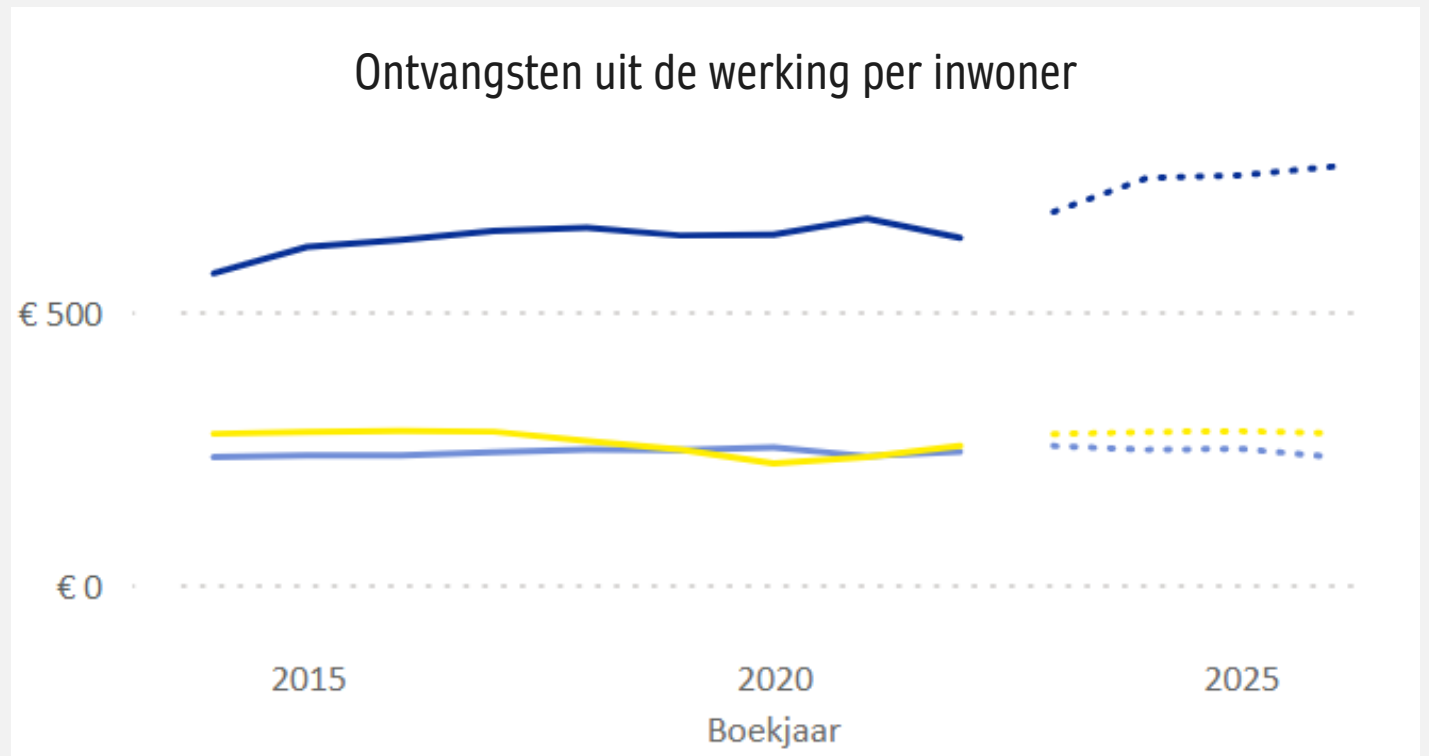
Impact vergrijzing op APB: in vergelijking met andere Vlaamse gemeenten zal de impact van de vergrijzing sterk zijn in Oostrozebeke. Oostrozebeke zit in de categorie -27% tot -38%. Het Vlaams gemiddelde is -14,2%.

Impact van de vergrijzing op de aanvullende personenbelasting (APB) tegen 2030 (Belfius-profiel, 2022)

Ontvangsten uit de werking: vergoedingen die het bestuur krijgt voor geleverde prestaties.

- De ontvangsten uit de werking liggen opvallend hoog in Oostrozebeke. Er is een eigen exploitatie van een woonzorgcentrum en BKO.

Betrokkenheid personeel bij financiële planning en subsidiematuriteit.

- ▶ Leidinggevenden en het college geven aan dat ze voldoende betrokken worden bij de financiële planning.
- ▶ 41% van de bevroagde medewerkers geeft aan dat Oostrozebeke erin slaagt om voldoende subsidies van andere overheden binnen te halen.

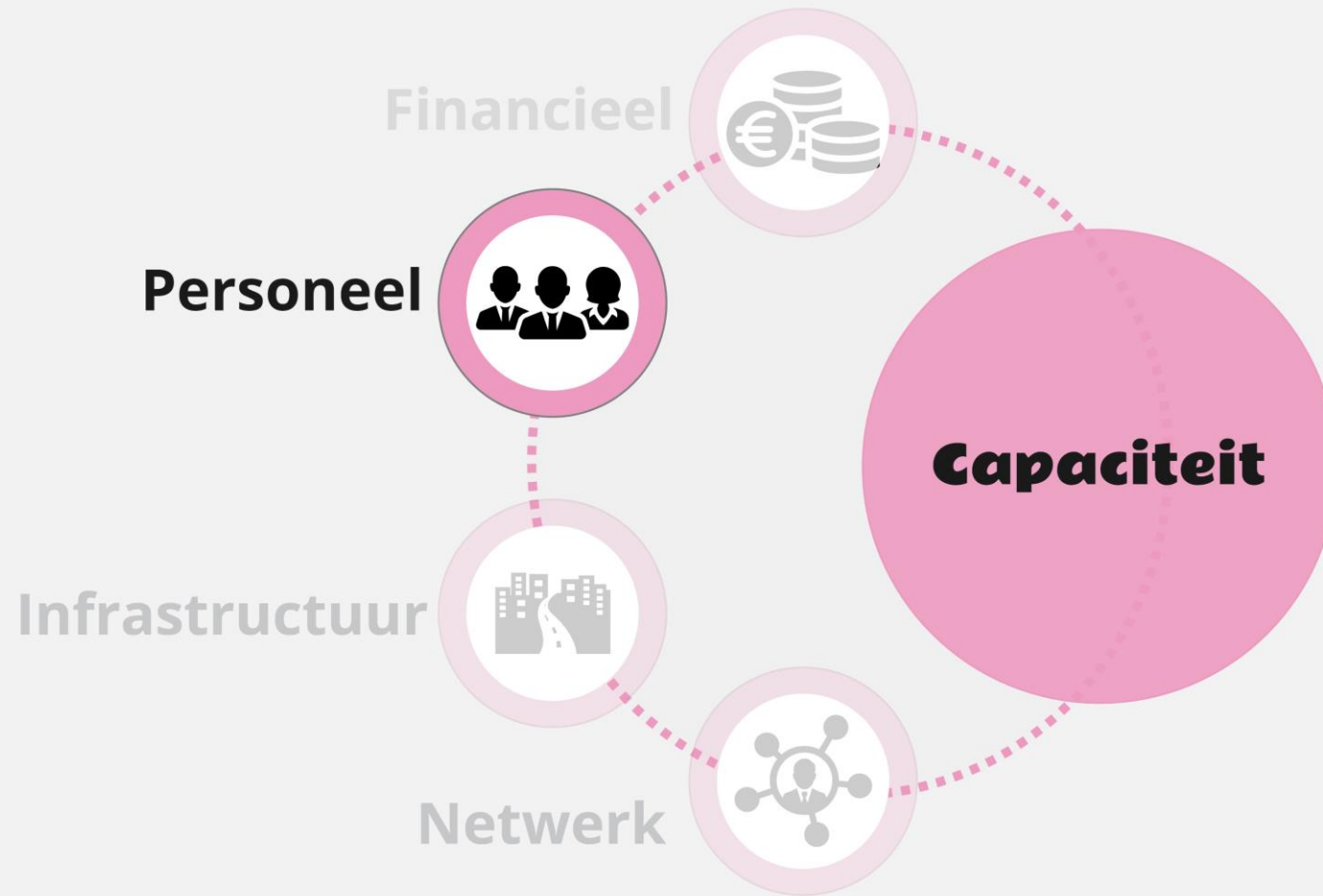
Item	Eens	Neutraal	Oneens	Geen mening
Ik word zelden tot nooit betrokken bij de financiële planning	0%	6%	94%	0%
We slagen er als lokaal bestuur goed in om subsidies van andere overheden binnen te halen.	41%	29%	24%	6%

Uit de bevraging bij het college, MAT en leidinggevenden (n=17).

De 5 beleidsvelden waar het grootste aandeel van de uitgaven van Oostrozebeke naartoe gaan:

- ▶ Woon- en zorgcentra maken een opvallend groot deel uit van de uitgaven van Oostrozebeke: 23,9% van de uitgaven gaan hiernaartoe. Dit is aanzienlijk hoger dan de benchmarks.
- ▶ Ook wegen vragen veel financiële inspanningen: 9,3% van de uitgaven '20-'25 gaan hiernaartoe. Dit ligt wel op ongeveer hetzelfde niveau als de benchmarks.
- ▶ 7% gaat naar het beheer van regen- en afvalwater. Dit is 4-5% meer dan de benchmarks. De afgelopen jaren is er een inhaalbeweging op dit vlak gebeurd.
- ▶ Op vier staan de transacties in verband met de openbare schuld en op vijf staat kinderopvang.

Beleidsveld	Uitgaven	Totale uitgaven '20-'25	Aandeel van budget	Vergelijking met Vlaanderen	Vergelijking met gemeenten gelijkaardig inwonersaantal	Vergelijking met Belfius-cluster
0953 Woon- en zorgcentra	€ 30 010 992	€ 125 716 890	23,9	13,56	5,55	13,2
0200 Wegen	€ 11 726 193	€ 125 716 890	9,3	0,72	1,64	-0,9
0310 Beheer van regen- en afvalwater	€ 8 752 671	€ 125 716 890	7,0	4,78	4,17	4,6
0040 Transacties in verband met de openbare schuld	€ 7 726 188	€ 125 716 890	6,1	0,26	1,06	0,8
0945 Kinderopvang	€ 5 354 600	€ 125 716 890	4,3	2,15	2,04	2,1

PERSONEELSCAPACITEIT: CONCLUSIES

- ▶ In het organogram werkt men met grotere clusters. Het organogram is geen statisch gegeven. Toch wordt er in Oostrozebeke er vaak aan gebouwd en verbouwd. Het is een Vlaamse koterij geworden. Het risico is dat door de vele wijzigingen adhoc, men de totale visie dreigt te verliezen.
- ▶ Een oefening rond functiewegingen zou de inschalingen kunnen objectiveren. Een aantal mensen op C1-C3-niveau hebben een grote verantwoordelijkheid.
- ▶ Er zijn nog veel eenpersoonsdiensten en veel mensen hebben verschillende petjes op. Dit zorgt ervoor dat er geen back-up is bij het verlaten van de organisatie of afwezigheid, de afhankelijkheid van individuen en minder kansen tot uitbouw van expertise. Bepaalde functies worden op het basisniveau en zonder back-up opgenomen, omdat men de taak erbij moet nemen boven zijn andere functie: aankoopprocedures, een Data Protection Officer (DPO), noodplanning, omgeving, communicatie...
- ▶ Tijdens de interviews gaf men aan dat er een grote betrokkenheid en inzet is voor de eigen dienst, maar dat er minder projectmatig of over de diensten heen wordt gewerkt. Daarvoor is er nood aan het echt invoeren van methodieken van projectwerking (wie stuurt aan, wie neemt welke rol op...). Mensen engageren zich soms minder in nieuwe werkgroepen, door de hoge werkdruk (bv. rond GDPR).
- ▶ Het is nu al moeilijk om bepaalde vacatures ingevuld te krijgen. Men vreest dat dit in de toekomst alleen maar zal toenemen.
- ▶ In kleine organisaties zit men soms te vaak in het operationele en heeft men soms te weinig tijd om beleidsmatig te werken. Er ontbreken bij sommige teams coördinatoren, er is een hoge werkdruk en een kleinere bezetting op A-niveau.
- ▶ Financieel zal het opschalen naar A/B-niveau wel doorwegen op het budget.

PERSONEEL

conclusies

- ▶ Met 16,4 VTE's per 1000 inwoners scoort Oostrozebeke hoog. Dit geeft een vertekend beeld, omdat dit vooral toe te schrijven is aan de uitgebreide dienstverlening op het vlak van zorg. Daardoor ligt ook het aandeel deeltijdsen hoger.
- ▶ In Oostrozebeke zijn er meer contractuelen dan het Vlaams gemiddelde.
- ▶ De personeelsleden geven aan dat er flexibel, toegankelijk en collegiaal met elkaar wordt samen gewerkt.
- ▶ Functioneringsgesprekken zijn vervangen door waarderingsgesprekken. Men vertrekt vanuit de positieve punten van de medewerkers om die te verbeteren, niet vanuit de fouten.

PERSONEEL

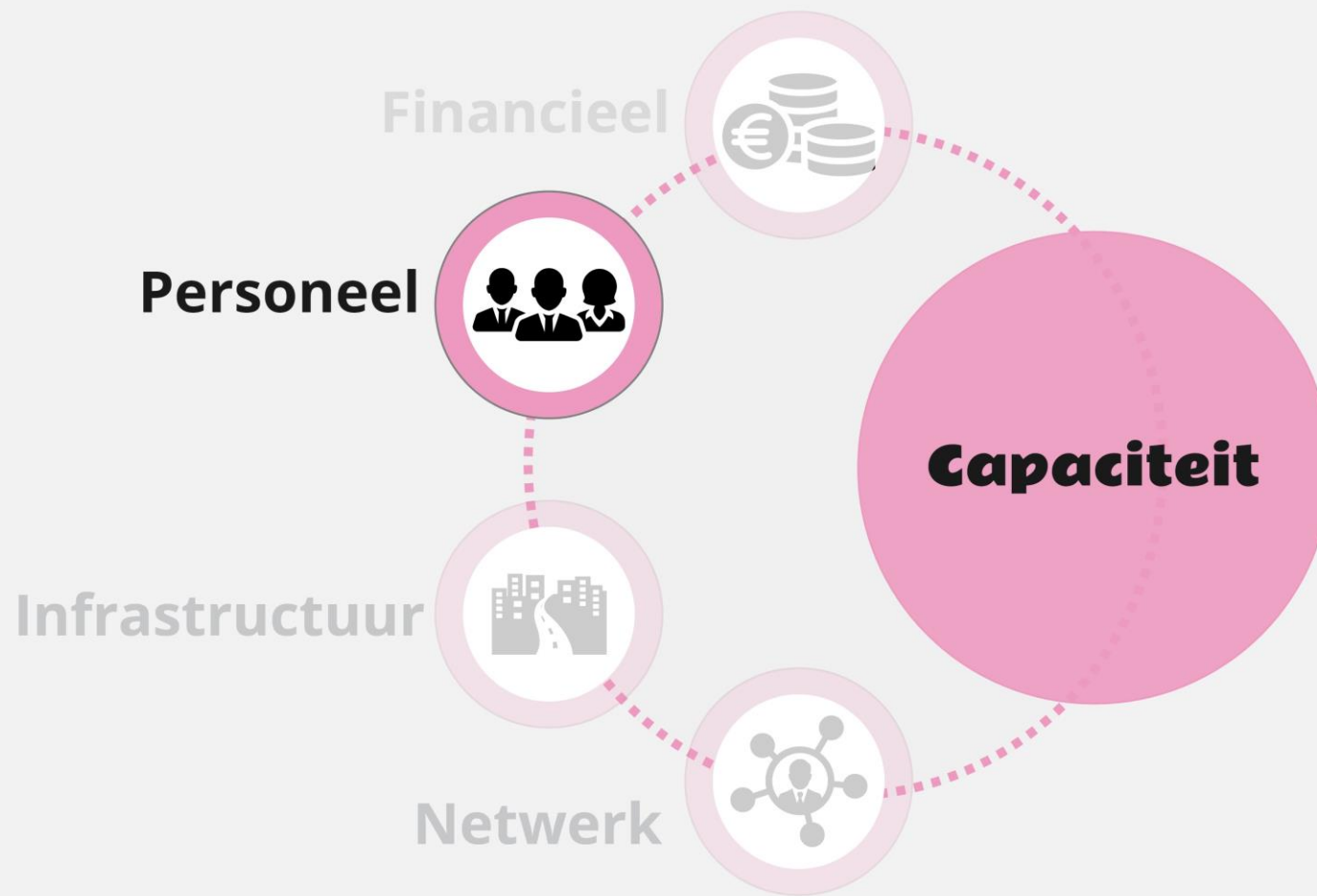
CONCLUSIES

Risico's

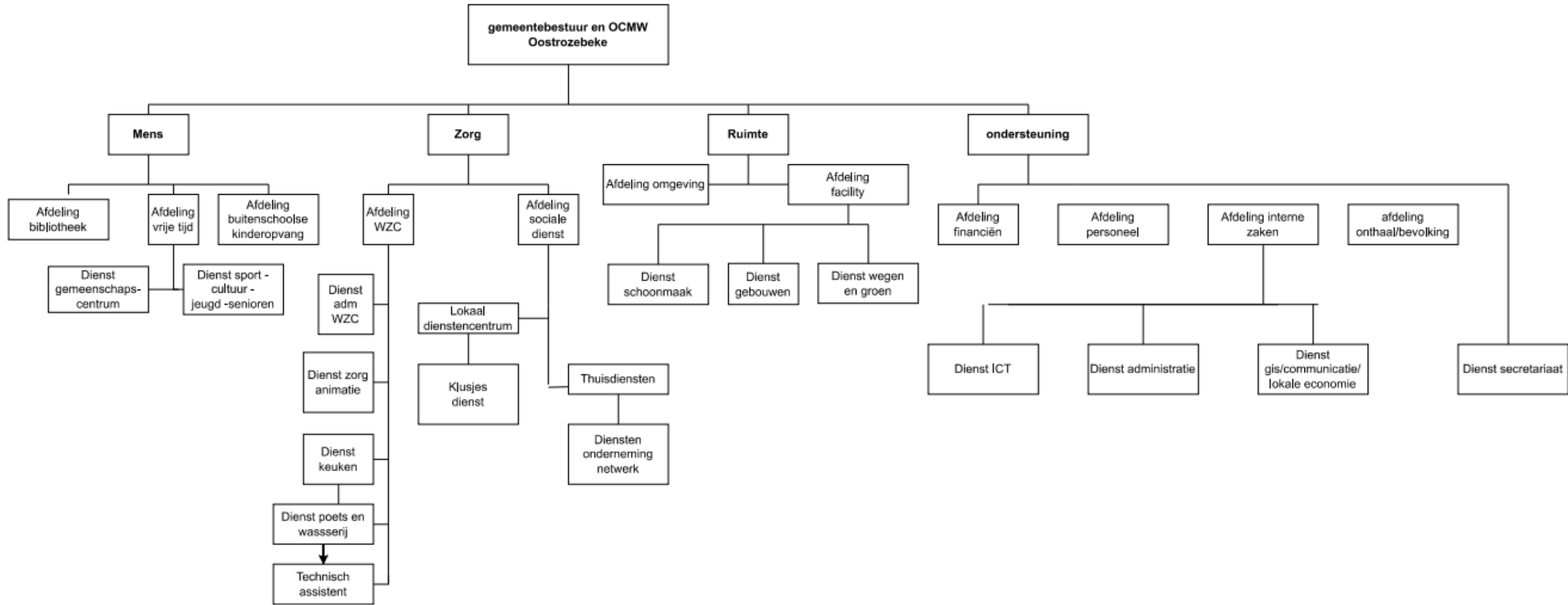
- ▶ **War for talent:** men zal moeten evolueren van het passief uitschrijven van vacatures, naar het zelf actief op zoek gaan naar kandidaten en dit niet alleen voor bepaalde knelpuntberoepen (maatschappelijk werkers, verpleegkundigen...). Mensen veranderen ook veel meer van job als vroeger. Een vaste benoeming is minder belangrijk. Daarom is het sterk inzetten op een retentiebeleid even belangrijk. De personeelsdienst is beperkt in mensmiddelen om al deze taken op zich te nemen.
- ▶ Een sterke **employer branding** is nodig om hier ook versterkt op in te zetten. Met de huidige bezetting lukt dit niet. In januari 2024 waren er tiental openstaande vacatures (op 180 koppen).
- ▶ Het inschakelen van **consultants en interimjobs** is goed als dit beperkt is in de tijd en als de kennis geborgd wordt. We zien een toename van de externe ondersteuning. Bij de afdeling ruimte is men meer afhankelijk van consultants: de omgevingsvergunningen worden door een extern consultant geadviseerd. Er is binnen het team één iemand op A-niveau en één iemand op C-niveau. Veel milieuzaken worden ook extern behandeld door WVI. In het WZC is men ook genoodzaakt om te werken met interimarbeid en is de directeur ook een externe consultant.
- ▶ Men heeft niet zoveel **doorgroeikansen** binnen een kleinere organisatie zoals Oostrozebeke. Binnen de zorg bestaat dit meer.

PERSONEELSCAPACITEIT: CIJFERS E.D. DIE DE CONCLUSIES ONDERBOUWEN

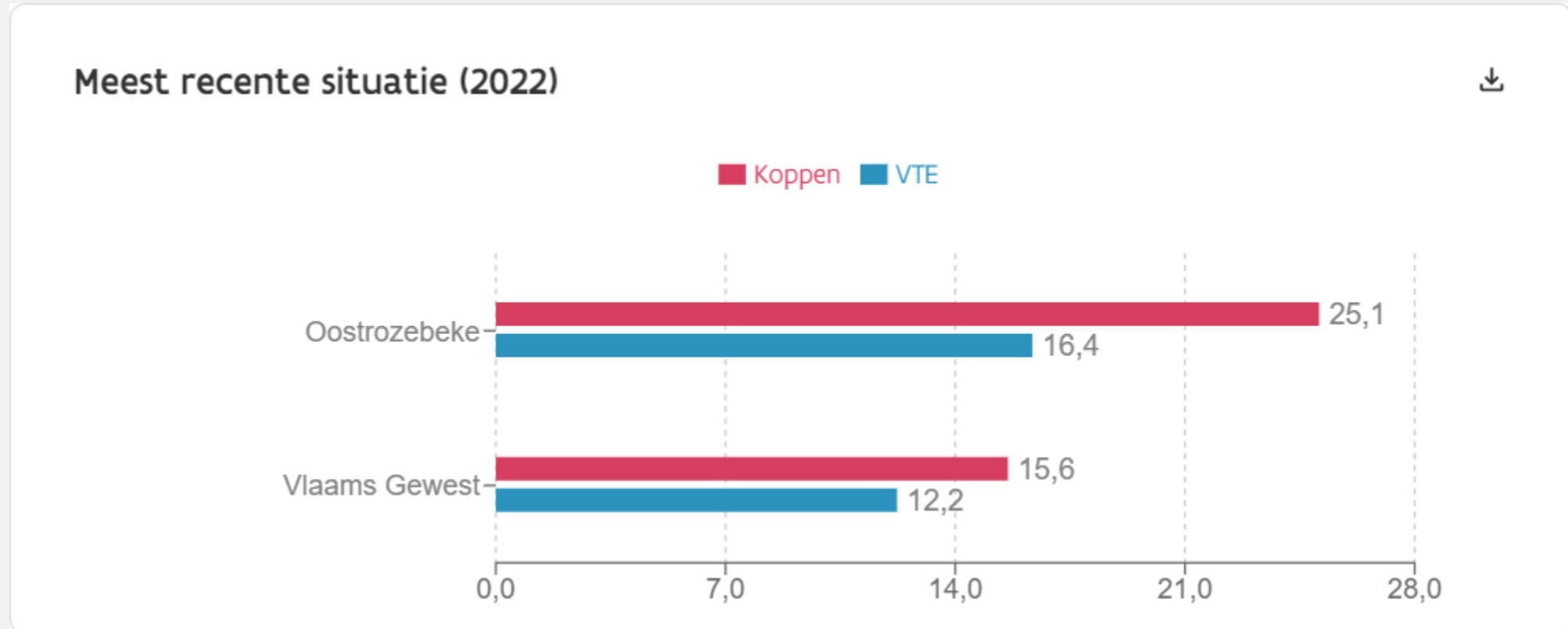
Organogram Oostrozebeke

PERSENEELSBEZETTING

Aantal personeelsleden:

Oostrozebeke beschikt in totaal over 25,1 koppen / 16,4 VTE per 1.000 inwoners (2022). Dit is meer in verhouding met het Vlaams Gewest. Dit is vooral toe te schrijven aan de uitgebreide dienstverlening op het vlak van zorg (met o.a. uitbating van een eigen WZC, thuisdiensten, lokaal dienstencentrum).

Prestatieregime personeel Oostrozebeke

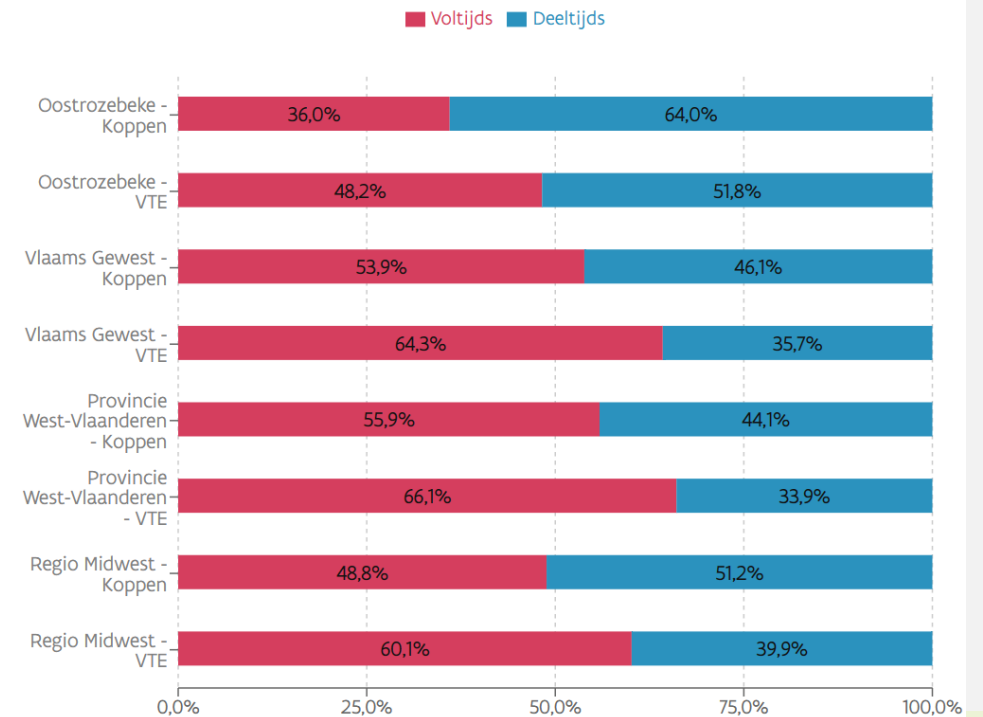
- ▶ Veel deeltijdse tewerkstelling, zeker in vergelijking met Vlaanderen. Dit kan voor een stuk toegeschreven door de grotere dienstverlening binnen de zorgsector, waar deeltijds werken meer ingang vindt.

Personeelsleden, naar prestatieregime

Aandeel personeelsleden per prestatieregime, naar koppen en VTE, in procenten

Bron: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, bewerking Agentschap Binnenlands Bestuur

Meest recente situatie (2022)

Statuut personeel Oostrozebeke

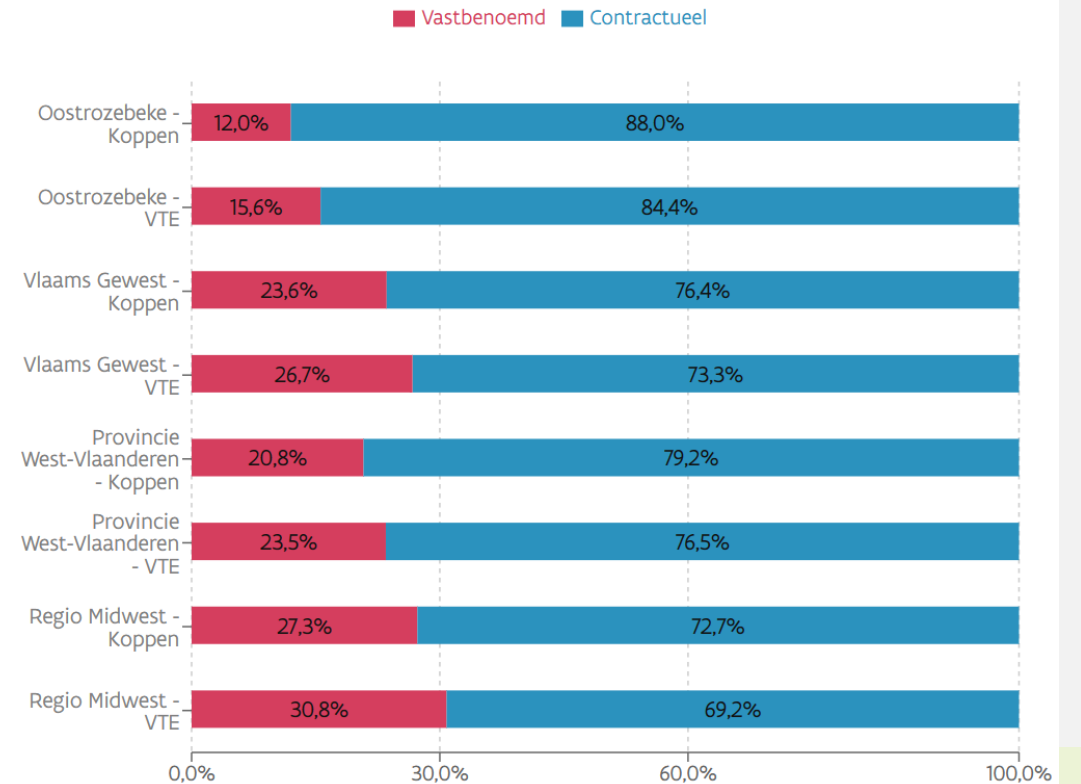
- ▶ Aandeel vastbenoemden ligt onder het Vlaamse gemiddelde.

Personeelsleden, naar statuut

Aandeel personeelsleden per statuut, naar koppen en VTE, in procenten

Bron: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, bewerking Agentschap Binnenlands Bestuur

Meest recente situatie (2022)

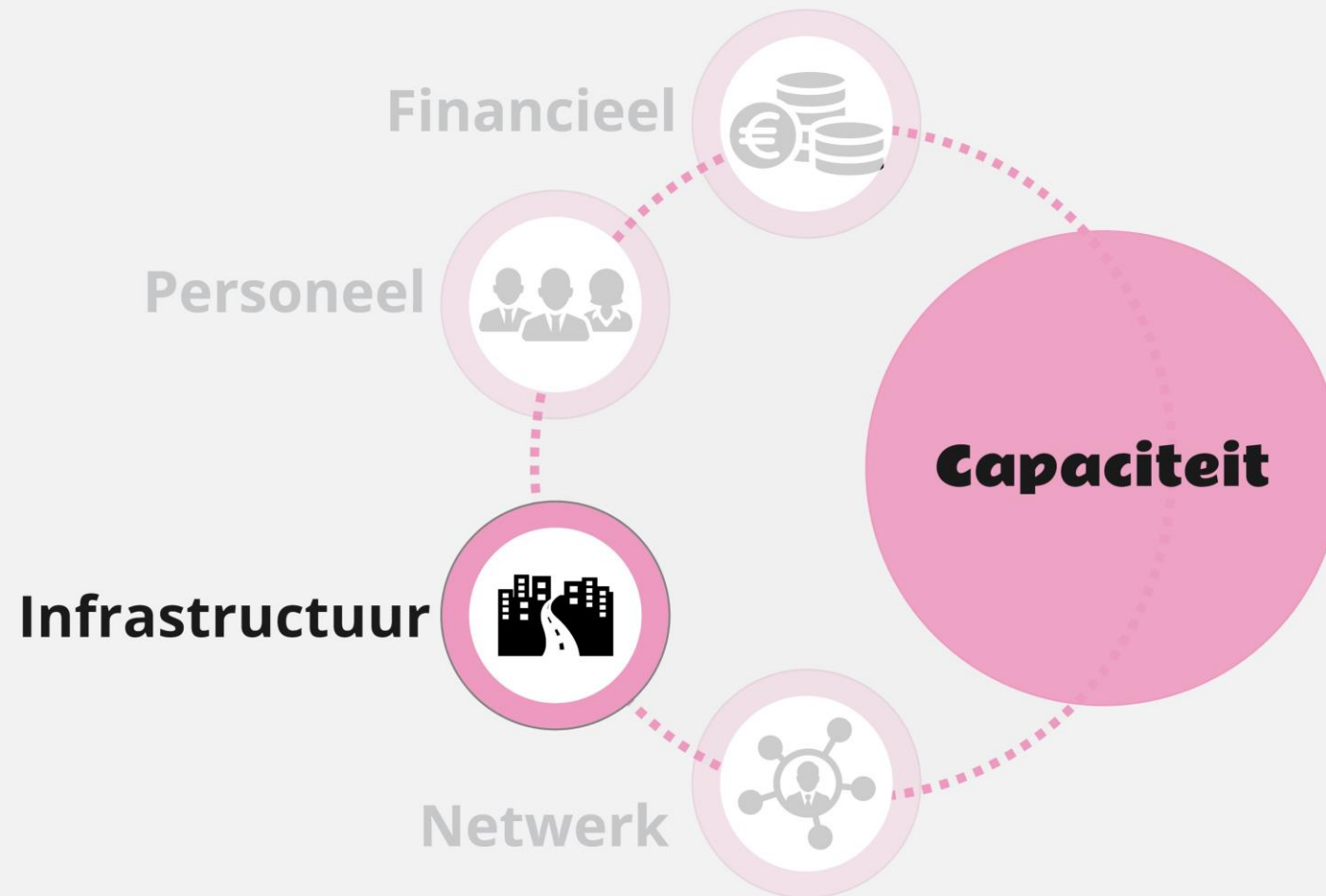
	Gemiddelde	Aantal	% van de antwoorden
De diensten hebben vrijheid om zelf projecten uit te werken en initiatieven te realiseren.	24%	19	79% 21%
Er heerst een fijne en veilige werkcultuur binnen de organisatie.	25%	19	5% 68% 21% 5%
Er is een hoge werkdruk in de organisatie o.w. van een tekort aan personeel	28%	19	16% 37% 37% 11%
Er is een goede samenwerking en afstemming tussen de diensten.	32%	19	42% 58%
Medewerkers hebben voldoende groeimogelijkheden binnen de organisatie (vb. door opleiding of interne mobiliteit)	33%	19	58% 21% 21%
We hebben mensen met de juiste competenties op de juiste plaats.	34%	19	47% 37% 16%
De organisatiestructuur zit logisch in elkaar.	35%	19	47% 37% 11% 5%
De organisatie kampt met éénmansdiensten waarvoor geen structurele back-up bestaat in geval van ziekte of vakantie.	38%	19	16% 37% 16% 16% 5% 11%
Het personeel is op de hoogte van de missie en visie van het bestuur van Oostrozebeke en draagt het mee uit.	41%	19	26% 47% 21% 5%
Er is voldoende tijd om medewerkers te coachen en te begeleiden	42%	19	21% 53% 21% 5%
Onze organisatie kampt structureel met een hoog aantal afwezigen.	44%	19	5% 16% 37% 37% 5%
We hebben voldoende tijd om naast de uitvoering van operationele en administratieve taken ook beleidsmatig te werken.	44%	19	26% 32% 37% 5%
Het MAT functioneert goed in zijn rol als strategisch overlegplatform.	46%	19	21% 47% 21% 11%
We slagen erin om voldoende personeel aan te werven en zo goed als alle vacatures in te vullen.	57%	19	11% 5% 74% 11%
Met zorgen en vragen kan ik niet echt terecht bij iemand in de organisatie.	57%	19	5% 5% 21% 42% 21% 5%

3-3-2024

■ Volledig eens
 ■ Eens
 ■ Neutraal
 ■ Oneens
 ■ Volledig oneens
 ■ Geen mening

Bestuurskrachtanalyse Oostrozebeke

PERSONEEL: BEVRAGING BESTUURSKRACHT

CAPACITEIT: INFRASTRUCTUUR: CONCLUSIES

Gemeentelijk patrimonium

Oostrozebeke heeft een groot aanbod van gemeentelijk patrimonium t.o.v. de schaal van de gemeente.

Het patrimonium is centraal in de kern gelegen, met ruime parkeermogelijkheden en veel gronden die eigendom zijn van het gemeentebestuur.

Het gemeentehuis is verouderd. Er is een apart onthaal voor het vroegere OCMW en de gemeentelijke diensten. Dit zit wat verscholen.

Er is een masterplan voor het centrum. Daarin is de campus hertekend met een nieuw gemeentehuis. Dit kan via een pps-formule met een mix van gemeentelijke administratie, winkelruimte (of horecazaak) en woongelegenheden gerealiseerd worden. Alles wordt best polyvalent uitgewerkt in het teken van mogelijke schaalvergrotingen van lokale besturen.

Op dit moment biedt de infrastructuur van het WZC wel bewonerscomfort (veel licht, grote kamers, huiselijk), maar het gebouw is niet toekomstbestendig en kan moeilijk gerenoveerd worden. Men heeft uitbreidingsplannen rond de bouw van een echte zorgcampus.

Door de komst van vele externe organisaties met hun eigen zitdag, zitten de spreekkamers van het OCMW vaak volgeboekt.

INFRASTRUCTUUR

conclusies

Sport- en jeugdinfrastructuur

De gemeente bezit in de kern over een uitgebreide infrastructuur voor de verenigingen (sport, jeugd...). Veel van deze gebouwen moeten gerenoveerd worden. Dit is een serieuze uitdaging. De gemeenschapszaal Tjuf heeft een oudere infrastructuur. De volgende legislatuur zal men verder moeten inzetten op renovatie.

Voor de sport is er één grote sporthal die in twee verdeeld is. Er is een ouder deel en een tweede deel dat er acht jaar geleden bij kwam. Er is plek voor omnisport, een looppiste, tennis, voetbalvelden...

Zwemmen gebeurt via een intergemeentelijke samenwerking met het zwembad van Wielsbeke: Oostrozebeke en Dentergem investeerden hierin mee.

Kerkenbeleidsplan

Oostrozebeke heeft twee kerken in eigendom, die zich in vrij goede staat bevinden. Er is nog geen echt kerkenbeleidsplan.

Rioleringen, weginfrastructuur...

Oostrozebeke heeft een lage rioleringsgraad en zuiveringsgraad. De afgelopen jaren zijn er wel rioleringswerken uitgevoerd.

Er is geen departementshoofd omgeving. Daardoor werkt men nog te weinig projectmatig. Bv. bij een nieuwe verkaveling kan men hier vanuit de verschillende teams rond werken (facility, omgeving, jeugd...). Dit wordt nog te weinig gedaan.

De exploitatie van veel zaken rond infrastructuur besteedt men uit. De technische dienst doet kleine herstellingen en de groendienst het gewoon onderhoud. Hagen scheren e.d. wordt uitgegeven. Het onderhoud van de begraafplaatsen doet men terug in eigen beheer.

70% van de bevraagde inwoners is tevreden over de netheid van straten en voetpaden (Vlaams gemiddelde is 62%). De wegen zijn goed onderhouden.

51% is ook tevreden over de voetpaden (gemiddelde in Vlaanderen: 47%). Op het vlak van fietspaden is er meer werk aan de winkel: 37% is tevreden over de staat van de fietspaden (Vlaams gemiddelde: 45%) en slechts 39% vindt dat er voldoende fietsinfrastructuur is (Vlaams gemiddelde: 52%).

De afgelopen legislatuur investeerde men in grote wegenwerken (centrum bv.) en de aanleg van fietspaden zijn in de legislatuur 2020-2025 aangepakt. Er staan nog werken op de planning (met o.a. de Nieuwstraat en de verbinding richting Ingelmunster.)

INFRASTRUCTUUR

conclusies

IT

De IT-wereld is complex geworden. Lokale besturen moeten zich voorbereiden op de invloed van artificiële intelligentie. Op dit moment werkt men hier weinig rond in Oostrozebeke.

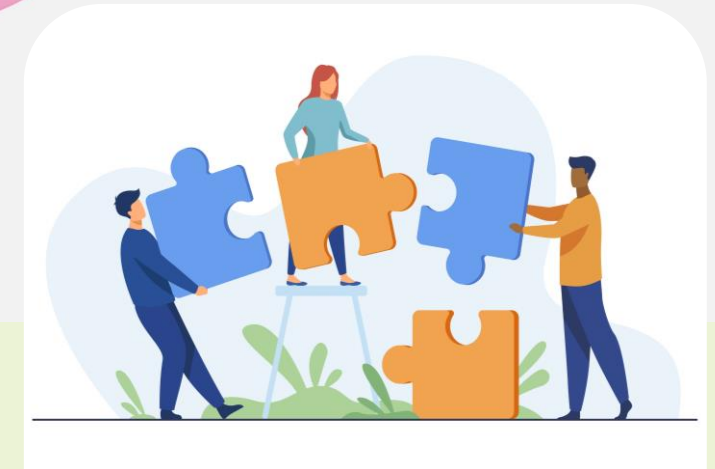
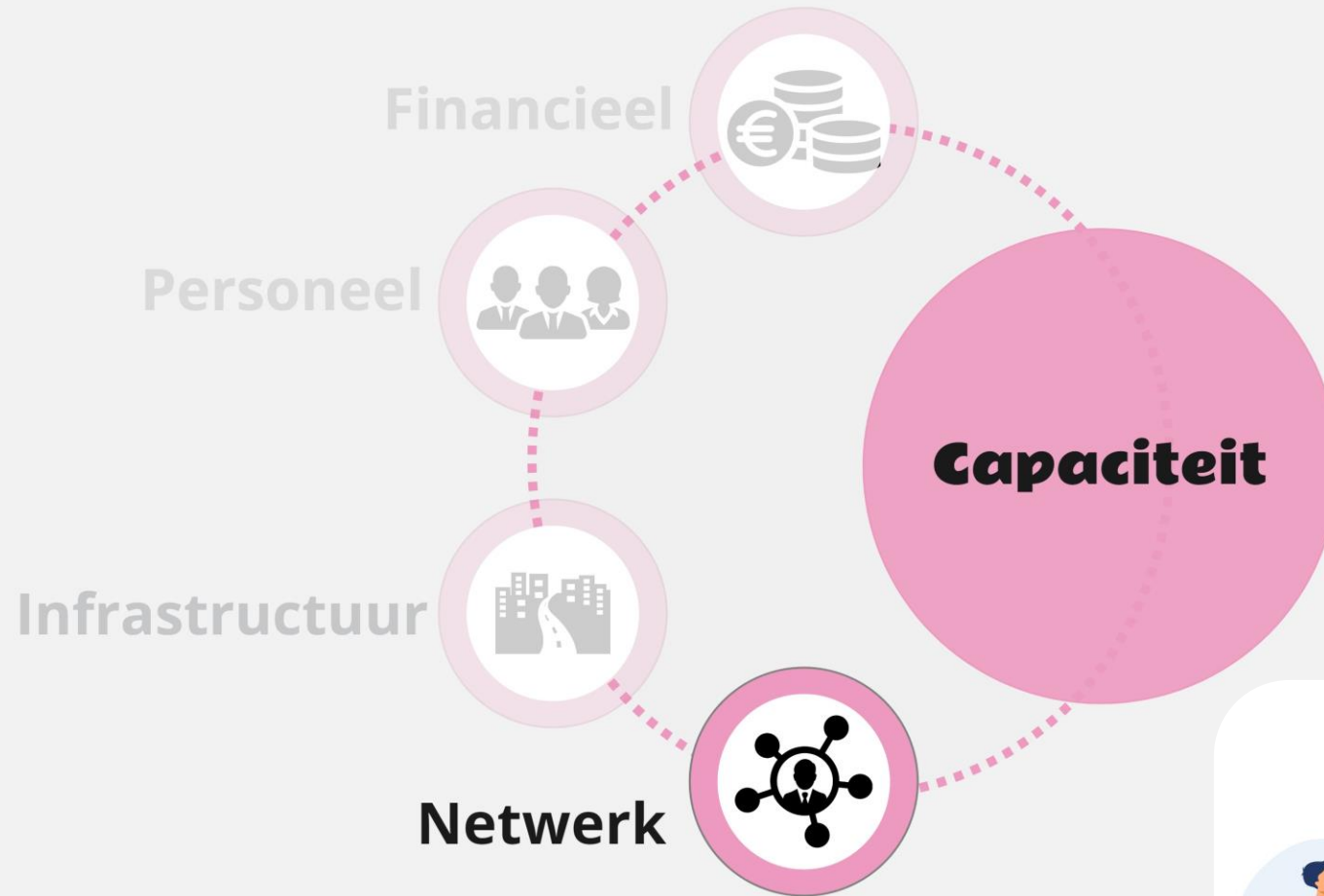
Sommige software (bv. postregistratiesysteem) is achterhaald of te beperkt (bv. geen projectmanagement in opgenomen).

Op het vlak van digitalisering van het archief (van bv. omgevingsvergunningen) zijn al inspanningen gebeurd.

INFRASTRUCTUUR

conclusies

CAPACITEIT: NETWERK

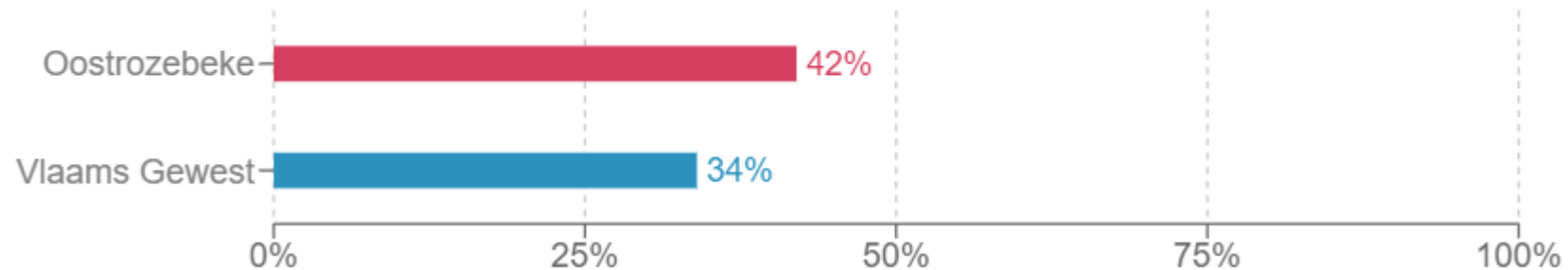
Partnerschappen

- ▶ **Inspraak van inwoners:**
- ▶ De ondervraagde burgers van Oostrozebeke geven aan dat ze meer tevreden zijn over de consultatie van het gemeentebestuur dan het Vlaams gemiddelde.
- ▶ Toch staat de huidige vorm van adviesraden onder druk. Men vindt te weinig mensen of er worden weinig adviezen gevraagd. De adviesraden zijn vaak operationeel bezig met bv. het organiseren van evenementen.
- ▶ Men gaat best op zoek naar andere vormen van participatie en cocreatie. Hiervoor zou een overkoepelende visie een meerwaarde kunnen betekenen.

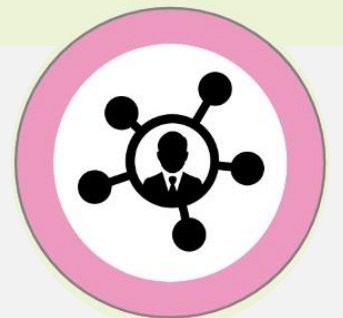
- ▶ Oostrozebeke laat zich adviseren door 11 adviesraden. Die werken nog vrij klassiek. Adviesraad Veilig Verkeer, Bibliotheekraad, Culturele raad, Gecoro, Jeugdraad, Landbouwraad, Lokaal economische raad, Lokaal overleg kinderopvang, Minaraad, Seniorenraad, Sportraad
- ▶ De inwoners van Oostrozebeke geven aan dat ze gemiddeld gezien beter geconsulteerd worden dan in de rest van Vlaanderen.

Meest recente situatie (2023)

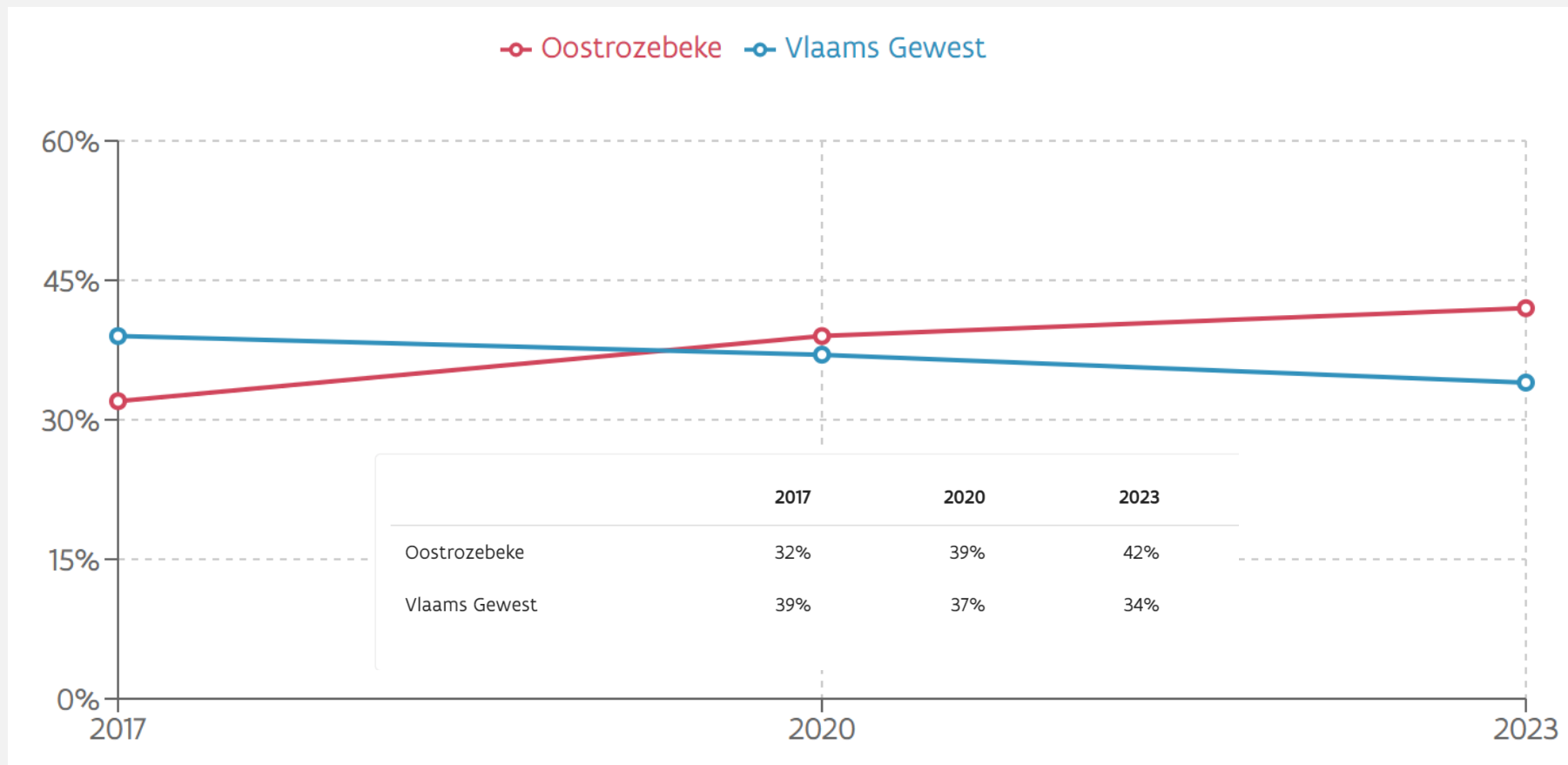

NETWERKEN

conclusies

Consulteert Oostrozebeke de inwoners voldoende?

- ▶ **Men zit met veel gemeenten in netwerken, maar de impact van de samenwerkingsverbanden is niet altijd even groot.**
  - Referentieregio's werden afgebakend om tot grotere coherentie te komen in de intermediaire structuren en om de regionale samenwerking te stimuleren. Oostrozebeke behoort tot de referentieregio Midwest en werkt nauw samen met 16 gemeenten: Ardooie, Hooglede, Ingelmunster, Izegem, Ledegem, Lichtervelde, Meulebeke, Moorslede, Oostrozebeke, Pittem, Roeselare, Ruiselede, Staden, Tielt, Wielsbeke en Wingene.
  - Sinds 2004 zorgt het Midwestoverleg voor intergemeentelijke samenwerking in regio Midwest. In deze maandelijkse bijeenkomsten zijn de 16 Midwest-besturen vertegenwoordigd door de burgemeester. Naast de burgemeesters, nemen ook de gedeputeerde van de provincie West-Vlaanderen, de algemeen directeur van WVI, een algemeen directeur van één van de Midwest-besturen en de algemeen directeur van Midwest deel.
  - Dit leidde eind 2017 tot de oprichting van de dienstverlenende vereniging (DVV) Midwest. Midwest streeft naar een nog sterkere samenwerking tussen deelnemende besturen om hen te ondersteunen, de bestuurskracht te verhogen en de ontwikkeling van de streek te versterken.
  - Er is een regionale reflex nodig binnen Oostrozebeke om meer te wegen binnen de samenwerkingsverbanden. Ambtenaren en politiek moeten bondgenoten zoeken om zich te versterken.

NETWERKEN

conclusies

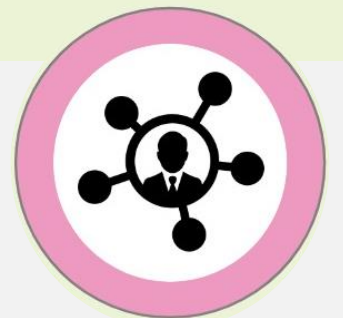
► Schaalvraagstuk

Op dit moment werken Tielt en Meulebeke aan een fusie. De politiezone kwam hierdoor onder druk. Het was voor Oostrozebeke afwegen met wie ze verder willen werken.

Na de verkiezingen, zal de nieuwe Vlaamse Regering zich wellicht uitspreken hoe ze de schaal van de gemeenten en de werking van de regio's zien. Nadat dit standpunt bekend is, werkt Oostrozebeke best proactief rond dit thema.

NETWERKEN

conclusies

Vlaamse referentieregio's

PARTNERSHIPS

	Gemiddelde	Aantal	% van de antwoorden
Als lokaal bestuur kunnen we zelf een belangrijke bijdrage leveren aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.	39%	17	
Als lokaal bestuur hebben we een goed overzicht van de verschillende samenwerkingsverbanden en van de meerwaarde die ze genereren.	47%	17	
Bij nieuwe initiatieven trachten we steeds onze inwoners te betrekken en inspraak te geven.	52%	17	

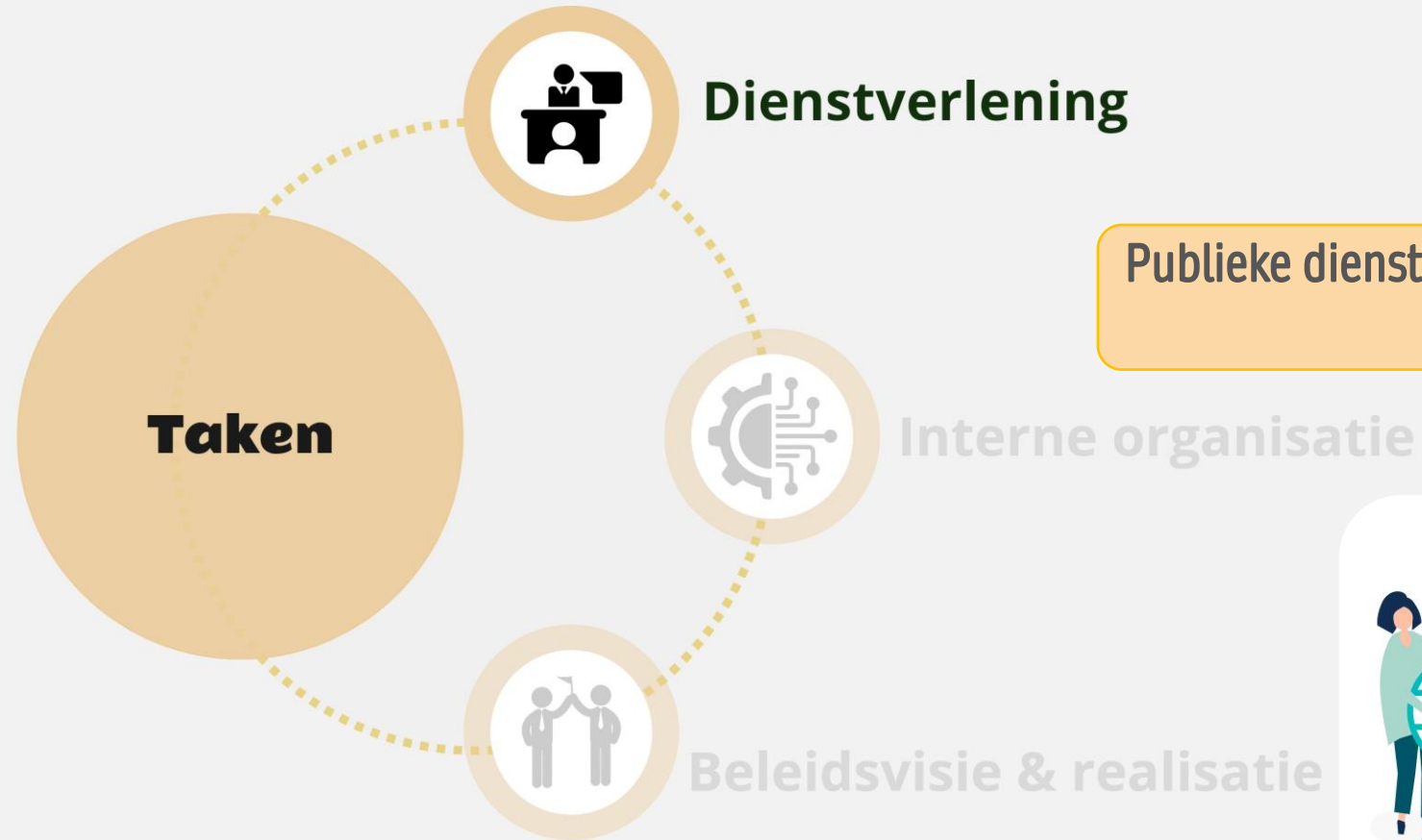
Volledig eens
  Eens
  Neutraal
  Oneens
  Volledig oneens
  Geen mening

N 17

NETWERKEN

conclusies

Publieke diensten, vrede en veiligheid

TAAKSTELLING: DIENSTVERLENING: CONCLUSIES

► Oostrozebeke scoort heel wisselend op de indicatoren rond het lokaal bestuur

- Inwoners zijn tevreden over de loketvoorzieningen, consultatie en de communicatie m.b.t. activiteiten. Deze scores liggen een stuk boven het Vlaams gemiddelde.
- Het vertrouwen in het gemeentebestuur en de tevredenheid over digitale dienstverlening scoren minder.
- Om deze scores te verbeteren, zal men blijvend moeten inzetten op digitalisering, selfservice en proactieve dienstverlening. In het lokaal dienstencentrum startte men met digihelpers. Dit is een samenwerking met de bibliotheek en Midwest (computerlessen, smartphonelessen, een uitleendienst voor computers).

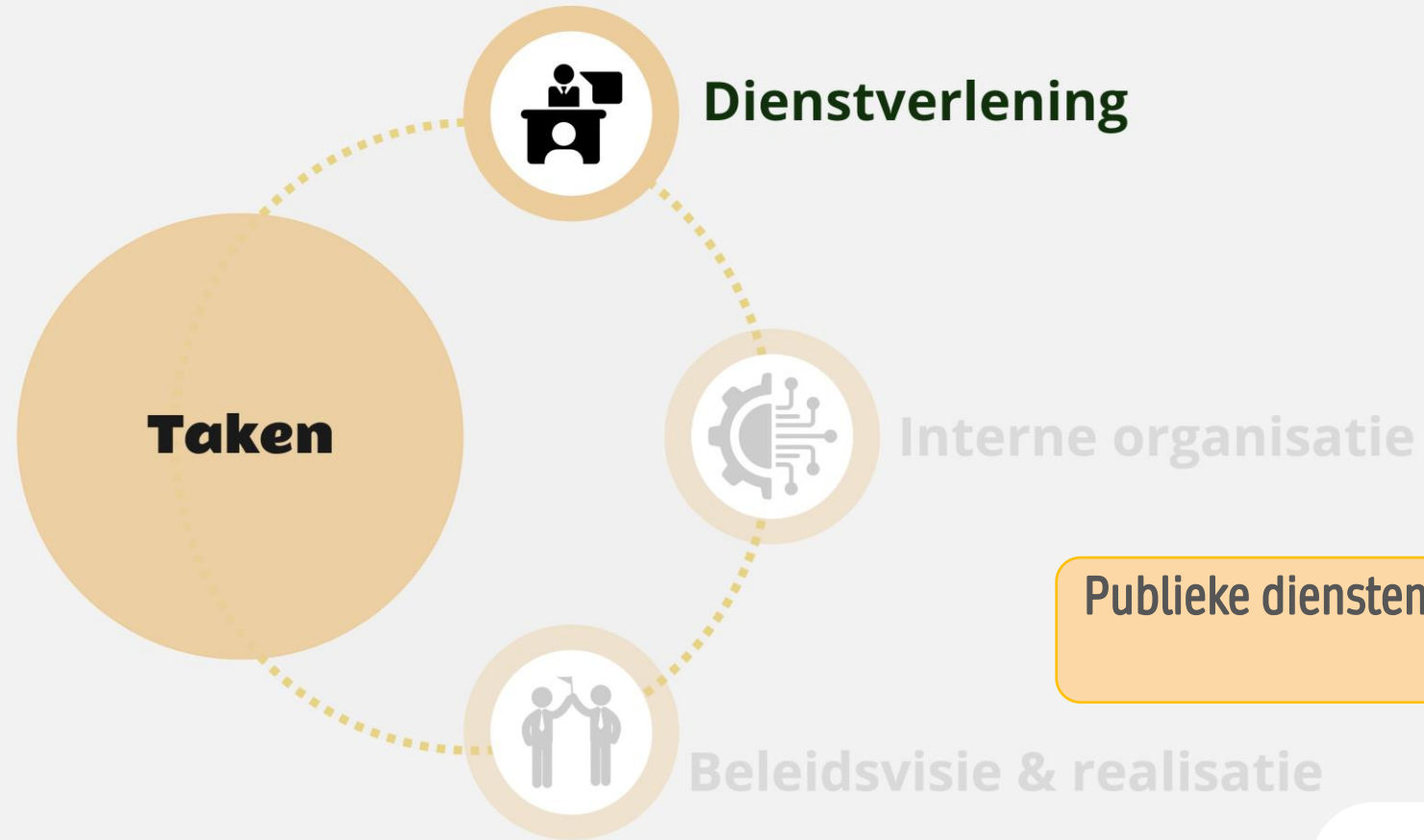
Uitrusting/voorzieningen: uit de studie over de uitrustingsgraad van de Vlaamse gemeenten (2023) wordt Oostrozebeke ondergebracht in de typologie: 'zwakke uitgeruste andere steden en gemeenten'. Als '1' het gemiddelde in Vlaanderen is, haalt Oostrozebeke een uitrustingscore van 0,91 in het totaal en 1,04 t.o.v. het aantal inwoners. Voor persoonlijke dienstverlening (van kapper tot garages) en voor detailhandel scoort men bovengemiddeld t.o.v. Vlaanderen.

► Communicatie is een werkpunt

Op dit moment ontbreekt het Oostrozebeke aan een sterk communicatiebeleid. Men werkt nu aan de invulling van de functie communicatieambtenaar.

► Sociaal weefsel en veiligheid

- Inwoners geven aan dat er voldoende ontmoetingsplekken zijn. Dat gaat samen met een lage gerapporteerde buurthinder en een lage criminaliteitsgraad en een groter veiligheidsgevoel.
- Het sociaal weefsel scoort boven onder het Vlaams gemiddelde (55% t.o.v. 48%).

Publieke diensten, vrede en veiligheid

TAAKSTELLING: DIENSTVERLENING: CIJFERS

► Uitrustingsgraad

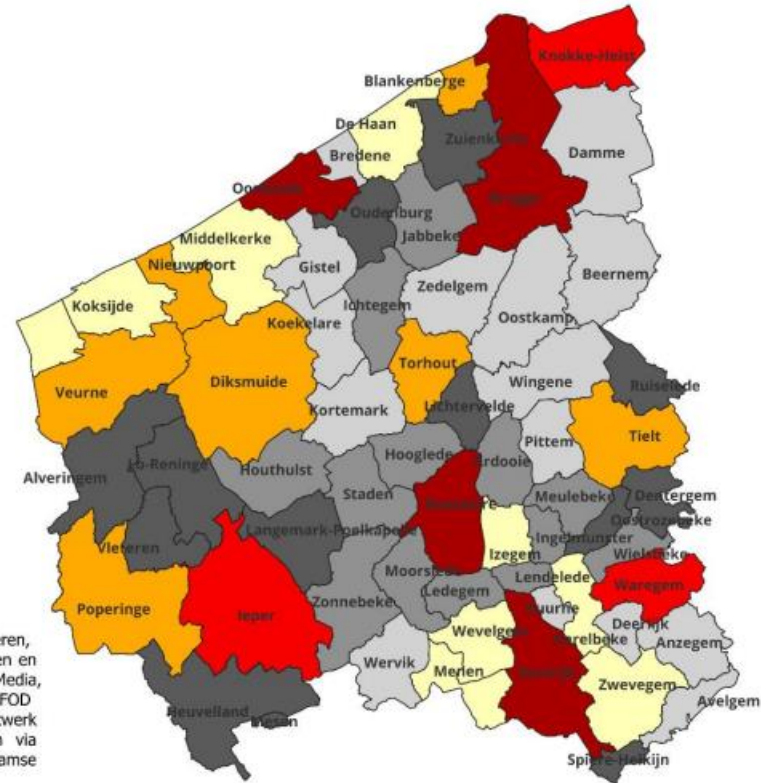
Typologie van de West-Vlaamse gemeenten op basis van de uitrusting

Centrale steden en gemeenten

- Grote en regionale steden
- Zeer goed uitgeruste centra
- Goed uitgeruste centra

Andere steden en gemeenten

- zeer goed uitgerust
- goed uitgerust
- matig uitgerust
- zwak uitgerust

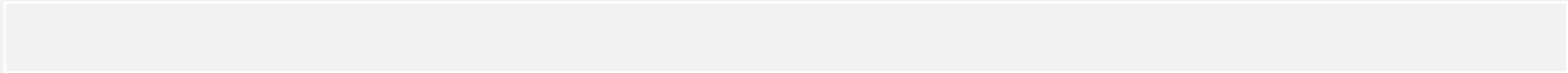
Kaart: Data & Analyse Vlaams-Brabant

Bron data: provincies.incijfers.be, Agentschap Wonen in Vlaanderen, AGODI, AHOVOKS, Bpost, Cobrha databank, College van de Hoven en Rechtbanken, Cultuurconnect, Departement Cultuur, Jeugd & Media, Departement Zorg, desocialekaart.be, Faro via erfgoedkaart.be, FOD Financiën, Federale Politie, Kind en Gezin, Locatus, Netwerk cultuurhuizen (cult!), Onderwijs Vlaanderen, Sport Vlaanderen via Statistiek Vlaanderen, Toerisme Vlaanderen, VDAB, Vlaamse Belastingdienst

- Bron: UITRUSTINGSGRAAD VAN DE VLAAMSE GEMEENTEN 2023 - Een typologie - Filip De Maesschalck Steunpunt Data & Analyse Provincie West-Vlaanderen Etienne Van Hecke Afdeling Geografie en Toerisme KULeuven

Indicator	Oostrozebeke	Referentieregio	West-Vlaanderen	Vlaanderen
Tevredenheid bestuur				
Vertrouwen in het gemeentebestuur (veel, 2020-2023)	25% - 30%	38% - 32%	38% - 32%	34% - 29%
Tevredenheid over digitale dienstverlening (eens, 2020-2023)	57% - 46%	71% - 70%	72% - 70%	69% - 67%
Tevredenheid over loketvoorzieningen (eens, 2020-2023)	70% - 66%	77% - 69%	74% - 70%	71% - 67%
Communicatie				
Tevredenheid over de communicatie van het gemeentebestuur (tevreden, 2020-2023)	49% - 52%	60% - 59%	61% - 59%	56% - 54%
Voldoende informatie door de gemeente m.b.t. activiteiten, initiatieven en beslissingen (eens, 2020-2023)	60% - 65%	62% - 63%	63% - 62%	57% - 56%
Consultatie en participatie				
Voldoende consultatie van inwoners door het gemeentebestuur (eens, 2020-2023)	39% - 42%	42% - 41%	43% - 39%	37% - 34%
Bereidheid om mee te praten over wat er gebeurt in de gemeente (bereid, 2020-2023)	34% - 32%	39% - 34%	39% - 37%	38% - 36%

Indicator	Oostrozebeke	Vlaanderen
Samenleven		
Participatie in verenigingsleven: aandeel inwoners dat lid is van een vereniging (2020-2023)	60% - 51%	63% - 57%
Sociaal weefsel in de buurt (sterk, 2020-2023)	58% - 55%	47% - 48%
Goed samenleven met mensen van andere herkomst (eens, 2020-2023)	36% - 47%	51% - 54%
Voldoende ontmoetingsplekken in de buurt (eens, 2020-2023)	71% - 83%	67% - 68%
Veiligheid		
Buurthinder: aandeel inwoners dat afgelopen maand hinder in de buurt heeft ondervonden (veel, 2020-2023)	11%	20%
Criminaliteitsgraad: aantal geregistreerde feiten (per 1.000 inwoners, 2021)	34	64
Onveiligheidsgevoel in de buurt (vaak/altijd, 2020-2023)	3% - 5%	6% - 6%
Vertrouwen in de politie (veel, 2020-2023)	43% - 44%	47% - 46%

Kinderopvang

- De Oostrozebenaar is zeer tevreden over de kinderopvang: 85% geeft aan tevreden te zijn, dit is hoger dan het Vlaams gemiddelde van 57% en ook nog hoger dan de tevredenheid in 2020 die al op 80% lag.
- Het aantal opvangplaatsen is per 100 baby's en peuters gestegen tot 31,9, maar ligt wel nog onder het Vlaams gemiddelde.
- De buitenschoolse opvang voor kinderen tussen 3 en 11 jaar is sterk gestegen tussen 2014 en 2022 naar 23,9 opvangplaatsen per 100 kinderen. Dit is veel hoger dan het Vlaams gemiddelde.
- Kinderopvang BKO behaalde een kwaliteitslabel voor kleuteropvang en telt 181 plaatsen. Het is altijd het paradepaardje geweest van de gemeente. Er is geen gemeentelijk onderwijs. Het gebouw is een prima conditiestaat.
- Er is geen eigen voorschoolse opvang (baby's en peuters), maar men ondersteunt privé-initiatieven via subsidies.
- Het BOA-decreet vormt een bedreiging (buitenschoolse opvang en andere activiteiten). Oostrozebeke verliest meer dan de helft aan middelen (van 320 000 euro naar 140 000 euro). Er zullen keuzes moeten worden gemaakt. Men zet al in op de regierol, omdat alles zeer centraal gelegen is.

Variabele	Oostrozebeke	Vlaams gem.
Tevredenheid over kinderopvang (tevreden, 2020-2023)	80% - 85%	57% (2023)
Opvangplaatsen voor baby's en peuters 0-2 jaar (per 100 baby's en peuters, 2015 - 2023)	29,1-31,9	41 - 43,7
Buitenschoolse opvang kinderen 3-11 jaar (per 100 kinderen 3-11 jaar, 2014 - 2022)	10,2 -23,9	6,0 - 7,1

Bron: gemeente- en stadsmonitor

Ouderenzorg

- De tevredenheid over de ouderzorg ligt hoog: 77% geeft aan tevreden te zijn (Vla. gem.: 71%)
- Na een woelige periode is men erin geslaagd om terug stabiliteit te creëren. Het blijft een uitdaging voor een relatief klein bestuur om een eigen WZC uit te bouwen. De kennis, wetgeving en uitdagingen van een WZC worden ook complexer. Een kleinere schaal zorgt ervoor dat er minder expertise kan gedeeld worden dan bv. in een zorggroep en dat de overheadkosten hoger liggen. Dit kan een WZC kwetsbaarder maken.
- Het aanbod van assistentiewoningen zal ook moeten stijgen, wil men een antwoord bieden op de vergrijzingsgolf die op ons af komt.
- WZC in de regio Midwest en dus ook in Oostrozebeke zijn te klein om op zichzelf te werken. Samenwerking, al dan niet met behoud van eigen autonomie, is een must wil men zijn missie en visie verder kunnen uitdragen.
- In Oostrozebeke werd samen met de gemeente Wielsbeke in 2020 een concurrentiedialoog opgestart, waarna de beide gemeenten in 2022 de procedure elk voor zich hebben verder gezet. Momenteel loopt in Oostrozebeke een mededingingsprocedure met onderhandelingen, die men in september 2024 wil afronden.

Variabele	Oostrozebeke	Vlaams gem.
Tevredenheid over ouderenvoorzieningen (tevreden, 2017-2023)	75% - 77%	74% - 71%
Residentiële ouderenzorg, aantal plaatsen in WZC (per 100 inwoners, 2023)	4,8	5,8
Assistentiewoningen (per 100 inwoners, 2023)	0	2,5

Bron: provincie in cijfers

Sport

- De Oostrozebenaar is tevreden over de sportvoorzieningen in de gemeente: 73% geeft aan tevreden te zijn, dit draait rond het Vlaams gemiddelde van 75%.
- Het aantal sportclubs ligt net boven het Vlaams gemiddelde (per 1.000 inwoners 3,1 in Wijnegem t.o.v. 3 in Vlaanderen)

Variabele	Oostrozebeke	Vlaams gem.
Aantal sportclubs (per 1.000 inwoners, 2022)	3,1	3
Tevredenheid over sportvoorzieningen (tevreden, 2017-2023)	76% - 73%	76% - 75%

Bron: gemeente- en stadsmonitor

Jeugd

- De Oostrozebenaar is gemiddeld zeer tevreden over de jongerenvoorzieningen in de gemeente. De tevredenheid ligt ook heel wat hoger dan het Vlaams gemiddelde.
- Ook over de hoeveelheid activiteiten voor kinderen en jongeren is men gemiddeld zeer tevreden.
- Het aantal jeugdbewegingen ligt ruim boveni het Vlaams gemiddelde.
- In het centrum zijn er hangjongeren die soms voor overlast zorgen. Er is nu een procedure opgestart om een jeugdopbouwwerker aan te werven.
- Alle jeugdinfrastructuur is vrij gecentraliseerd. Er is alleen een pop-up speelpleinwerking in de Ginste. De gebouwen van de parochiezaal in Ginste is eigendom van de gemeente. In Gintse is er de Chiro. In de parochiezaal van Oostrozebeke vind je de lokalen van de KSA en de KLJ (eigendom van de gemeente). De VZW van het jeugdhuis zit in een gemeentelijk gebouw. De jeugdopbouwwerker zou mee de werking kunnen ondersteunen.

Variabele	Oostrozebeke	Vlaams gem.
Tevredenheid over jongerenvoorzieningen (tevreden, 2017-2023)	58% - 66%	57% - 50%
Voldoende activiteiten voor kinderen en jongeren (eens, 2023)	75%	59%
Jeugdbewegingen (per 10.000 inwoners van 3 t.e.m. 30 jaar, 2017-2021)	19,5 - 19,3	13,1 - 11,5

Bron: provincie in cijfers.

Cultuur

- De Oostrozebekaar is gemiddeld minder tevreden over de culturele voorzieningen en zeer tevreden over de bibliotheekvoorzieningen.
- Het aantal leden van verenigingen sociaal-cultureel volwassenenwerk ligt boven het Vlaams gemiddelde
- Er is een goed uitgerust gemeenschapcentrum met een grote zaal (theaterzaal: podium/tribune) en multifunctionele zalen. Voor het DKO werkt men samen met Artis (DKO Izegem). Enkele cursussen vinden ook plaats in een ouder gebouw in Ginste. Daar zullen nodige renovaties ingepland moeten worden.
- Er is geen eigen programmatie voor het cultureel centrum/gemeenschapszaal.

Variabele	Oostrozebeke	Vlaams gem.
Tevredenheid over culturele voorzieningen (tevreden, 2017-2023)	72% - 63%	72% - 68%
Tevredenheid over bibliotheekvoorzieningen (tevreden, 2023)	91%	86%
Leden verenigingen sociaal-cultureel volwassenenwerk (per 1.000 inwoners, 2017)	217,3	168,2

Bron: gemeente- en stadsmonitor.

Vrijetijd

Er was altijd een sterk verenigingsleven dat sterk ondersteund werd door het bestuur. Zij zorgen voor het sociaal weefsel.

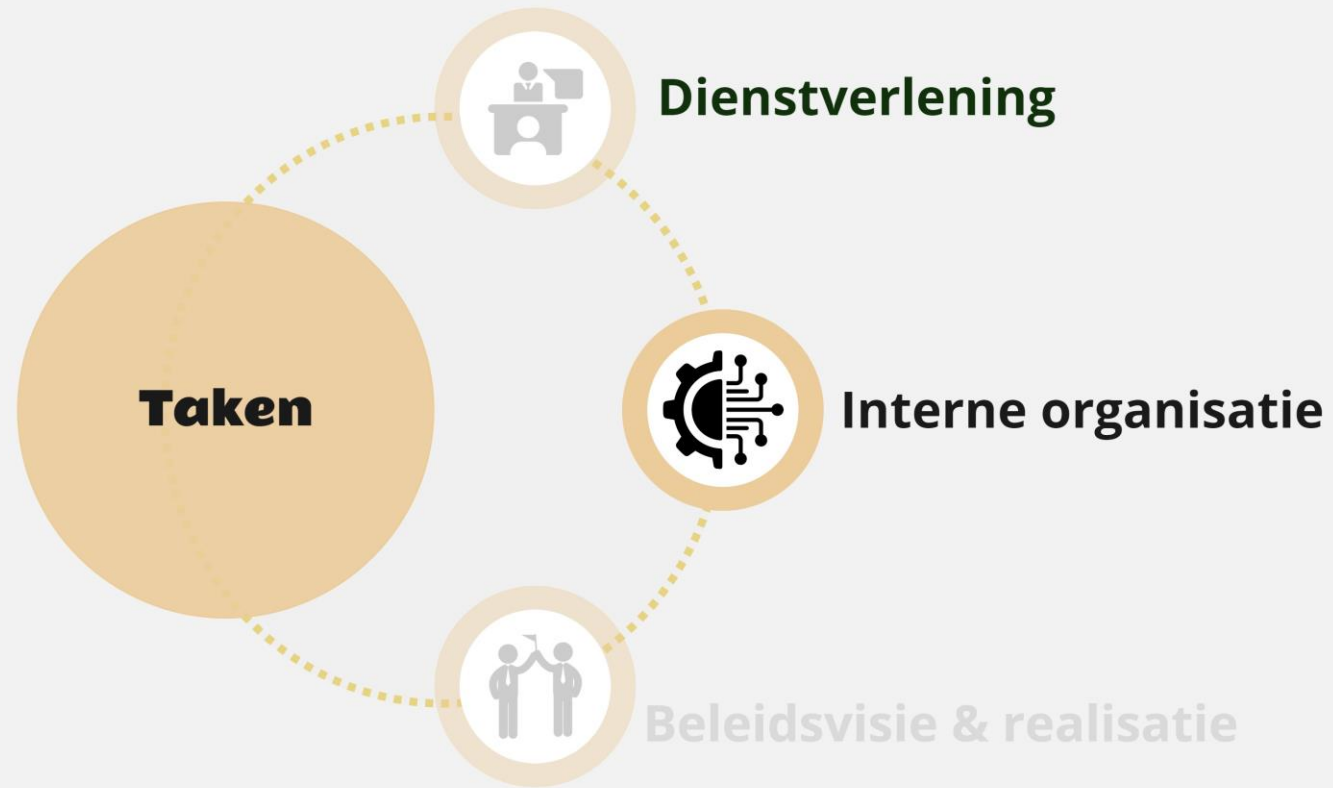
Maar het vrijwilligerswerk evolueert: vrijwilligers verouderen en nieuwe mensen staan niet altijd onmiddellijk op. Vrijetijd doet beroep op vrijwilligers voor het realiseren van evenementen. Sport/jeugd/cultuur zijn eenpersoonsdiensten. Er is ook een seniorenconsulent (seniorenraad, beleid...), die deze taak combineert met het 'huis van het Kind' en die halftijds werkt.

Als er te weinig vrijwilligers zullen zijn, dan zal men richting het lokaal bestuur kijken. Dit kan niet zonder bijkomende ondersteuning van personeelsleden. Het team Vrijetijd bestaat op dit moment uit vier medewerkers, waarvan twee halftijds werkenden. Als men als lokaal bestuur zou opschuiven van regisseur, richting een groter actorschap, zal dit bijkomende personeelsleden vragen.

Over de hoeveelheid activiteiten in de gemeente en activiteiten voor ouderen is de Oostrozebekaar tevreden. De tevredenheid over de winkelvoorzieningen ligt daarentegen iets onder het Vlaams gemiddelde, maar is de afgelopen zes jaar wel gestegen.

Variabele	Oostrozebeke	Vlaams gem.
Voldoende activiteiten in de gemeente (eens, 2023)	70%	65%
Tevredenheid over winkelvoorzieningen (tevreden, 2017-2023)	41% - 57%	63% - 63%
Voldoende activiteiten voor ouderen (eens, 2017-2023)	89% - 77%	71% - 52%

Bron: stads- en gemeentemonitor

TAAKSTELLING: INTERNE ORGANISATIE

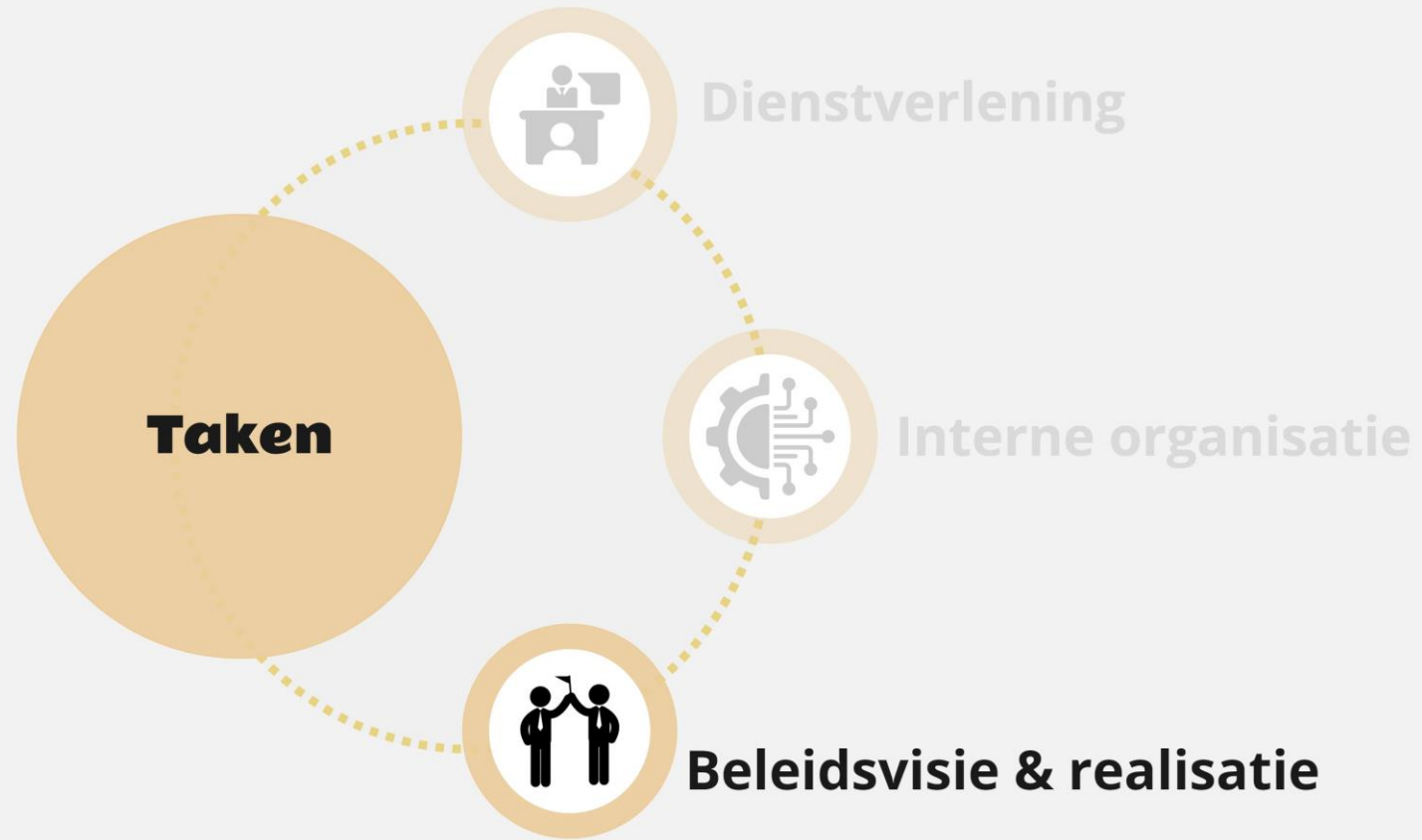
- ▶ Elk lokaal bestuur moet bouwen aan een degelijke beheersing van zijn organisatie. Dit is de basis voor een effectieve, efficiënte, kwaliteitsvolle en integere werking. Volgens het Decreet Lokaal Bestuur moeten lokale besturen beschikken over een degelijk kader voor organisatiebeheersing. Daarnaast moet het management hierover periodiek rapporteren aan het politieke niveau.
- ▶ De organisatie Oostrozebeke werkt, ondanks enkele initiatieven in het verleden, momenteel nog onvoldoende systematisch aan organisatiebeheersing. Hierdoor heeft ze onvoldoende vat op de risico's die haar goede werking kunnen bedreigen. In het verleden werd een kader voor organisatiebeheersing opgemaakt, dat op het moment van de audit niet meer officieel geldig was. Het werken aan organisatiebeheersing viel de laatste jaren wat stil, net als de jaarlijkse rapportage over de beheersing van de organisatie.
- ▶ Dit is recent terug opgenomen. De organisatie maakte dit jaar opnieuw een kader op en zette reeds voorbereidende stappen.

- Van de tien thema's over organisatiebeheersing vroegen we om drie zaken aan te duiden, waarop de organisatie sterk scoort:

	Aantal	% van de antwoorden	%
Financieel management	15		88%
ICT	6		35%
Facilitaire middelen	5		29%
Organisatiestructuur	4		24%
Organisatiecultuur	4		24%
Personeelsbeleid	4		24%
Doelstellingen, proces- en risicomangement	3		18%
Informatie en communicatie	3		18%
Belanghebbenden-management	2		12%
Geen van bovenstaande	1		6%
Monitoring	0		

- ▶ Van de tien thema's over organisatiebeheersing vroegen we om drie zaken aan te duiden, waarop de organisatie het slechtst scoort:

	Aantal	% van de antwoorden	%
Doelstellingen, proces- en risicomanagement	10		59%
Monitoring	8		47%
Personeelsbeleid	6		35%
Belanghebbenden-management	5		29%
Organisatiestructuur	5		29%
Informatie en communicatie	5		29%
Organisatiecultuur	4		24%
ICT	2		12%
Geen van bovenstaande	1		6%
Financieel management	0		
Facilitaire middelen	0		

TAAKSTELLING: BELEIDSVISIE EN -REALISATIE

► **Naar gedeelde waarden en normen, missie en visie**

- Bij de bevraging van het personeel werden volgende waarden naar voor geschoven als na te streven waarden: betrouwbaar, klantvriendelijk, open en toegankelijk. Als we peilden naar de werkcultuur vond men dat die gezond, eerlijk en rechtvaardig is.
- 73% van de ondervraagden geeft aan dat er een fijne en veilige werkcultuur heerst. 21% staat hier neutraal tegenover.
- Dit zijn vooral informele waarden en normen. Slechts 26% geeft aan op de hoogte te zijn van de missie en visie en dragen die ook uit.
- Sommige medewerkers gaven tijdens de interviews aan dat er veel zaken opgestart worden, maar dat er soms een duidelijke lijn/visie ontbreekt. Het zou goed zijn mocht de organisatie meer richting geven in het beleid door te vertrekken vanuit een gemeenschappelijke visie en missie en gedeelde waarden.

CONCLUSIES BELEIDSVISIE EN -REALISATIE

Naast het operationele ook het strategische en het beleidsmatige niet vergeten

- ▶ Door de hoge werkdruk op bepaalde diensten en een de kleine schaal van het bestuur, ligt de eerste focus vaak op het ‘laten draaien’ van de organisatie en op het realiseren van een kwalitatieve en continue dienstverlening richting de burger.
- ▶ Dit is bewonderingswaardig en toont ook de gedrevenheid van de medewerkers.
- ▶ Als de focus voornamelijk op het operationele ligt, is er het risico dat de organisatie blind gaat varen en dus dat de dingen die de organisatie doet, niet bijdragen aan het realiseren van een visie. Er moet dan ook voldoende tijd gaan naar het uitdenken van de kaders waarbinnen de organisatie werkt.
- ▶ Met name het college/vast bureau, het MAT en de leidinggevenden hebben hierin een belangrijke rol, maar ook de betrokkenheid van de diensten mag niet uit het oog verloren worden.
- ▶ In de eerste plaats moet het meerjarenplan de richtingaanwijzer zijn.
  - 94% van de ondervraagden zegt dat ze betrokken zijn bij de financiële planning. De betrokkenheid van de diensten bij de opmaak van het huidige meerjarenplan verdient een pluim.
  - 53% van de ondervraagden geeft aan dat de realisatie van het meerjaren voldoende gemonitord wordt. De systematische opvolging en SMART-indicatoren kan nog verfijnd worden richting volgende beleidsperiode.

CONCLUSIES BELEIDSVISIE EN -REALISATIE

Welke waarden moeten in het lokaal bestuur Oostrozebeke centraal staan?

- Betrouwbaar (integer, deskundig), klantvriendelijk en open en toegankelijk als kernwaarden

	Aantal	% van de antwoorden	%
Betrouwbaar (integer, deskundig)	15		79%
Klantvriendelijk	12		63%
Open en toegankelijk	6		32%
Vooruitstrevend, innovatief	4		21%
Objectief en onpartijdig (gelijke behandeling)	4		21%
Collegiaal	4		21%
Enthousiast	3		16%
Resultaatgericht	3		16%
Flexibel	3		16%
Eigen aanvulling:	2		11%
Kostenbewust	1		5%

N 19

Uit de bevraging bij het college, MAT, diensthoofden, de diensten communicatie, personeel en organisatieontwikkeling (n=21).

05 CONCLUSIES BESTUURSKRACHTANALYSE

Tijdens een bestuurskrachtmeting gaan we na of het bestuur voldoende capaciteit heeft en inzet om haar taakstelling op een kwaliteitsvolle manier in te vullen.

De burger en de uitvoering staan centraal: de focus naar buiten gericht

- ▶ Oostrozebeke scoort hoog op het vlak van algemene tevredenheid over de gemeente en op heel wat vlakken van dienstverlening.
- ▶ Eén van de paradapaardjes, de buitenschoolse kinderopvang, staat voor de uitdaging om het BOA-decreet (decreet buitenschoolse opvang en andere activiteiten) te implementeren met jaarlijks zo'n 180 000 euro minder aan Vlaamse subsidies.
- ▶ Het budget van Oostrozebeke gaat voor een groot stuk naar investeringen. Toch blijven er grote investeringsuitdagingen voor de toekomst: de rioleringsgraad ligt niet hoog, sommige gemeentelijke gebouwen zijn verouderd en/of voldoen niet aan de toekomstige energienormen.
- ▶ Langs de inkomstzijde zal de impact van de vergrijzing op de algemene personenbelasting (APB) zwaarder doorwegen tegen 2030. De opcentiemen op de APB en de onroerende voorheffing (OV) liggen hoger dan het Vlaams gemiddelde. De lokale belastingen liggen wel lager. Ook de schuldgraad ligt al historisch vrij hoog.

CONCLUSIES

Interne fundamenten niet vergeten: ook naar binnen kijken

- ▶ Het naar buiten kijken is een sterke basisattitude, maar tegelijk mag de interne werking niet uit het oog verloren worden.
- ▶ Medewerkers zijn voornamelijk bezig met de operationele zaken. Er is minder tijd om te werken aan het beleidsmatige en strategische.
- ▶ Medewerkers op B- en C-niveau verrichten taken van een hoger niveau. Er zijn verschillende (kwetsbare) eenpersoonsdiensten. Het invullen van vacatures loopt moeilijk. Dit zorgt voor een hoge werkdruk.
- ▶ Een aantal voorbeelden van investeringen in de organisatie die vrijwel onmiddellijk intern én extern een meerwaarde kunnen brengen zijn:
  - ICT als basiscomponent in alle processen en diensten;
  - Communicatiedienst echt uitbouwen vanuit een communicatieplan, met mensen die zich hierop kunnen toelekken en specialiseren.
  - Er is een functieweging nodig, om de mensen juist te kunnen inschalen naargelang de verantwoordelijkheden die men opneemt. Dit zal een kost met zich meebrengen.

CONCLUSIES

- ▶ **Projectmatig werken** is echt een uitdaging: organisatiebreed werken loopt moeilijker. De verschillende afdelingen zouden nog meer met elkaar kunnen samen werken aan projecten. Daarvoor is er nood aan het echt invoeren van methodieken van projectwerking (wie stuurt aan, wie neemt welke rol op...). Mensen engageren zich soms minder in nieuwe werkgroepen, door de hoge werkdruk (bv. rond GDPR).
- ▶ Er is nood aan duidelijke lijnen binnen de organisatie. Om de focusoefening/kerntakendebat goed te kunnen voeren, is het goed dat de organisatie eerst stil staat bij de missie, visie en waarden. Deze kunnen dan richting geven aan de focusoefening.
- ▶ Men botst echt op zijn limieten: men vindt niet altijd de mensen meer en men is met te weinig personeel om alles kwalitatief goed te doen door de veelheid van taken. Sommige zaken zijn minder zichtbaar voor de burgers (bv. opvolging wetgeving GDPR, informatieveiligheid, organisatiebeheersing...), maar kunnen in het geval van een incident een grote impact op de organisatie hebben. Hiervoor is nu te weinig tijd om dit ten gronde uit te werken.
- ▶ Financieel wordt het meer en meer een uitdaging om alles rond te krijgen. Bijkomende industrie kan extra inkomsten genereren. Dit is een beleidskeuze in overleg met andere overheden.

Interne werven:

Er zijn dus een aantal grote interne werven: IT, communicatie, organisatiebeheersing, datagedreven beleid voeren (via bv. monitoring) en ruimte om in te zetten op een HRM-beleid, dat de concurrentie kan aangaan met de omliggende besturen en met de bedrijven die op zoek zijn naar dezelfde talenten in de regio.

Dit zal extra en gespecialiseerd personeel vragen. Dit brengt een financiële uitdaging met zich mee.

CONCLUSIES

Focusoefening

We pleiten daarom om bij de start van de nieuwe legislatuur een diepgaande focusoefening te houden (soms spreekt men ook van een kerntakendebat). Wat moeten we doen? Wat willen we doen? Wat kunnen we doen? Door hier kritisch bij stil te staan, kan men ook kijken wat willen we nog zelf doen ('actor') zijn en welke taken kunnen we doorgeven aan vrijwilligers/verenigingen, maatschappelijke vzw's of de privémarkt? Voor sommige beleidsdomeinen zal men zo meer 'regisseur' worden (samenbrengen van partners, visie ontwikkelen, faciliteren....). Het valt bv. op dat rond diversiteit in het onderwijs, er nog maar een beperkt aantal initiatieven lopen, maar dat dit thema aan belang zal winnen bij bv. brug leggen school-buurt-thuis... De gemeente zal ook meer regisseur worden in het kader van het BOA-decreet (buitenschoolse opvang en andere activiteiten).

Proactief aan de slag met het standpunt van de volgende Vlaamse Regering over de lokale besturen

Op dat moment zal het (hopelijk) ook duidelijk zijn welke weg de nieuwe Vlaamse Regering wil inslaan op het vlak van de lokale besturen: hoe staan ze tegenover fusies, wat is de rol van de provincies en hoe zien zij de verdere uitrol van het regiodecreet?

Oostrozebeke stelt zich best proactief op als het standpunt bekend is van de Regering. Waar liggen kansen tot samenwerking? Waar en hoe kunnen we het meest impact genereren om de eigen ambities te realiseren? Deze oefening gebeurt idealiter in een tandem administratie-politici.

CONCLUSIES

Proactief omgaan met standpunt nieuwe Vlaamse Regering rond lokale besturen(2)

Om de uitdagingen aan te gaan, kiezen bepaalde besturen om in te zetten op een fusie. Anderen zien meer heil in een intensere samenwerking met buurgemeenten.

- ▶ Bij een fusie moet men opletten dat men zijn eigenheid, nabijheid en aanspreekbaarheid behoudt. In een fusieverhaal kan men hier proactief aan werken. Fusies kennen ook hun limieten. Als je te groot wordt, kan je soms schaalnadelen genereren en bv. tot een nieuwe verkokering komen, een sterkere bureaucratie... Het zal zoeken zijn naar de juiste schaal.
- ▶ Het alternatief dat men soms naar voor schuift is een intensievere intergemeentelijke samenwerking. De schaal van een fusie is immers meer definitief/dwingend. Samenwerkingsverbanden zijn flexibeler en kan je in tijd beperken volgens de noden die je hebt. Nadelen: je bent afhankelijker van derden, je kan door een partner gedomineerd worden, het samenwerkingsverband kan verder van je af staan, je hebt als klein bestuur niet altijd de impact die je wenst, soms is het moeilijk om voor beleidsvraagstukken alle partners op dezelfde lijn te krijgen... Dit kan het proces vertragen en in het slechtste geval leiden tot praatbarakken, die realisaties in de weg staan.
- ▶ Men moet wel opletten dat de discussie hierover de werking niet verlamt. Er is bv. nood aan een nieuw gemeentehuis. Om dit dossier niet stil te laten vallen, zou men in de opdrachtomschrijving aandacht kunnen hebben voor flexibel en multifunctioneel bouwen. Zo vertraagt dit het dossier niet. Anderzijds kan men later het gebouw flexibel inzetten voor allerlei doelen.

CONCLUSIES

Oostrozebeke kan zich profileren als een aantrekkelijke bruid

De afgelopen legislatuur is de veerkracht van elk lokaal bestuur meermaals getest door de opeenvolging van crisissen (COVID, vluchtelingen crisis Oekraïne, energiecrisis...). Oostrozebeke heeft met de huidige personeelsbezetting geen buffers om pieken en crisissen op te vangen, nieuwe wetgeving te implementeren...

Vlaanderen legt meer en meer de nadruk op sterke lokale besturen die bevoegdheden verkrijgen. Voor de volgende legislatuur heeft men bv. zo'n vijftigtal bijkomende decentralisatievoorstellen richting de lokale besturen. Die gaan van een sterkere rol voor lokale besturen op het vlak van arbeidsmarktbeleid tot de vergunningsprocedure van een schoolinfrastructuurproject met het oog op een maximaal multifunctioneel gebruik van onderwijsgebouwen. De bijkomende taken gaan niet altijd gepaard met de nodige middelen. De commissie decentralisatie schreef hierover: "De commissie stelt ook vast dat het lokaal bestuursniveau momenteel te weinig robuust is om ruime bevoegdheidsoverdrachten op te vangen. Ze botsen vandaag al op kritische capaciteitsgrenzen die ze enkel kunnen overbruggen met een grondige bestuurlijke herinrichting."

CONCLUSIES

Fusie is een thema dat binnen Oostrozebeke nog niet echt werd besproken. Is het duidelijk welke richting Oostrozebeke uitkijkt als er een fusie zou komen?

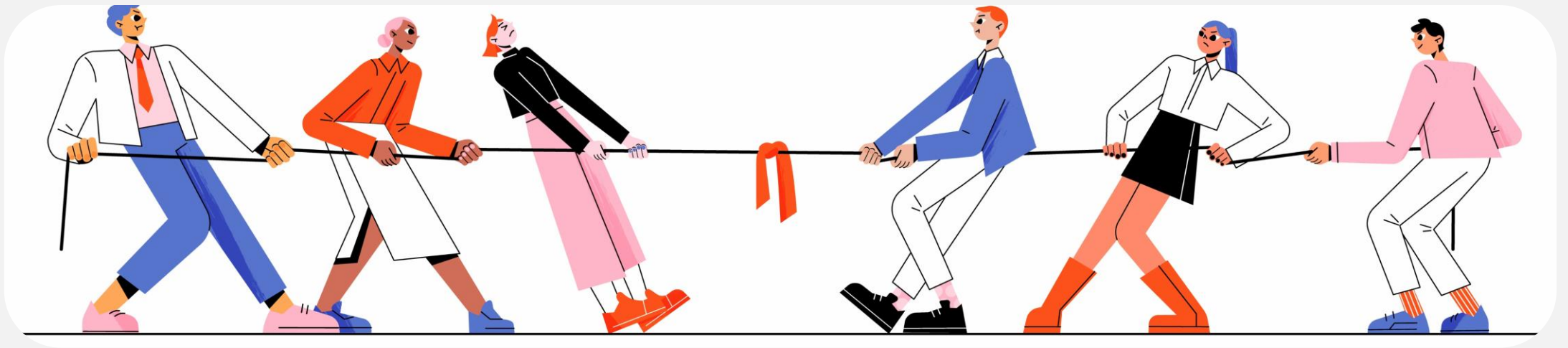
Oostrozebeke kan zich naar andere besturen binnen het netwerk positief profileren. Het heeft een landelijke ligging tussen Waregem, Izegem, Roeselare en Tielt. Het moet niet de last dragen van een centrumfunctie. Fiscaal haalt het inkomsten uit industrie. Er zijn redelijk wat faciliteiten voor een kleine gemeente: WZC, kinderopvang, rijk verenigingsleven, sport, bib, cultuur en jeugd...

Zo wordt/is het een beheerlijke bruid.

CONCLUSIES

Bestuurskracht onder druk

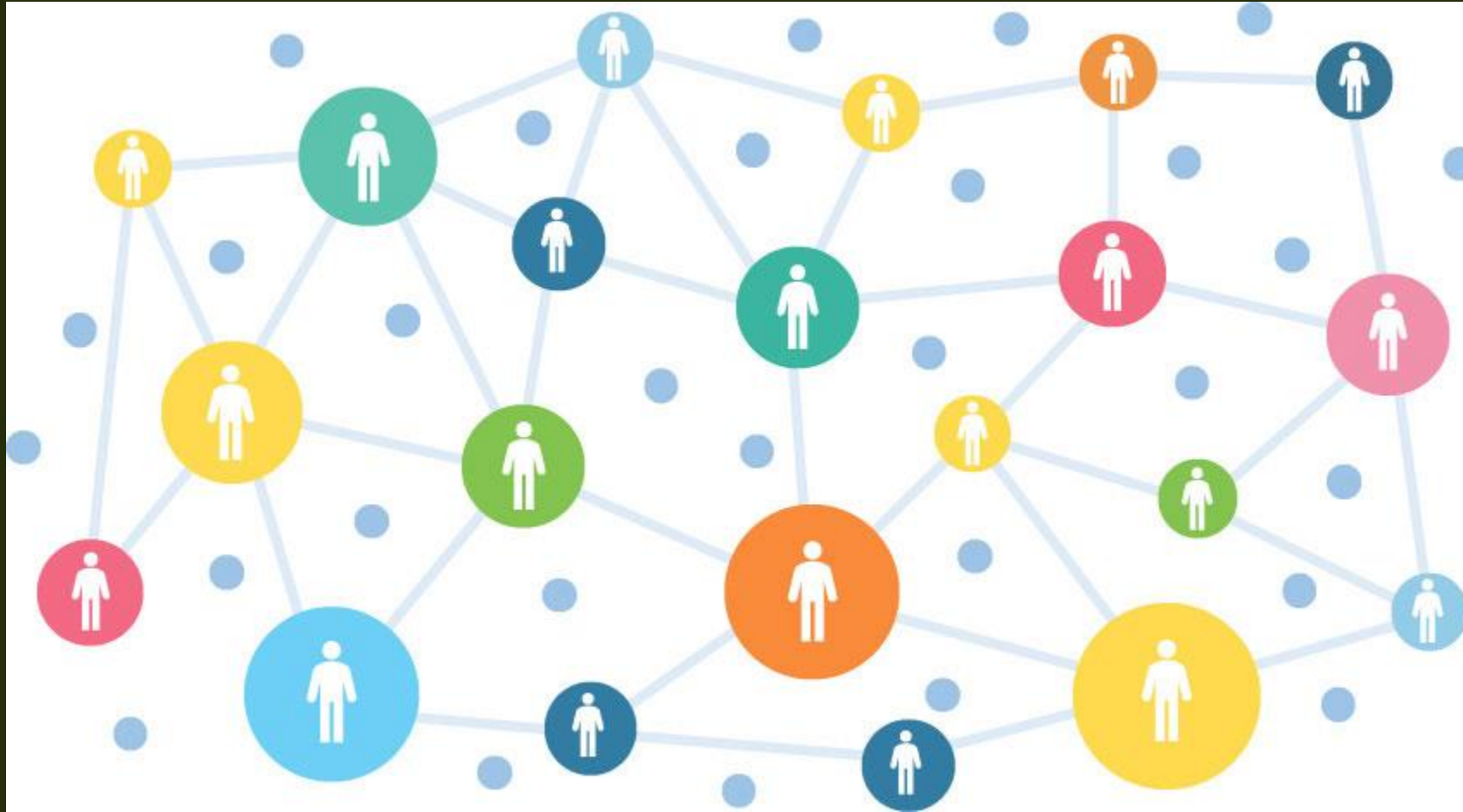
- ▶ Ondanks de wil om op alle terreinen mee te spelen, is het steeds moeilijker om tegemoet te komen aan de toenemende taken en verwachtingen vanuit de Vlaamse overheid en de burgers.
- ▶ Ook de groeiende complexiteit van de wetgeving legt extra druk op de organisatie. Er is steeds meer expertenkennis nodig, terwijl de relatief kleine schaal van Oostrozebeke maakt dat medewerkers met heel wat diverse onderwerpen en thema's bezig moeten zijn.
- ▶ Ook het invullen van bepaalde vacatures is een uitdaging. Oostrozebeke wil sterke profielen aantrekken, maar kan als klein bestuur niet altijd dezelfde arbeidsvoorwaarden en carrièremogelijkheden aanbieden als in de private sector, grotere lokale besturen of andere publieke organisaties.

CONCLUSIES

03. IV. STAKEHOLDERANALYSE

Welke uitdagingen zien de Oostrozebekearen voor de toekomst?

Een burgerpanel van zo'n vijftiental personen (vanuit allerlei sectoren en adviesraden) kwam op 29 april 2024 samen en kwam tot volgende prioriteiten voor Oostrozebeke:

1) Stimuleren van het ondernemersklimaat:

- Aanmoedigen van de horeca door bv. terrassen gratis te vergunnen.
- Nood aan nieuwe bedrijven uit de high-tech-sector bv. om hooggeschoolden in de regio te houden.
- Bij het stedenbouwkundig beleid ruimte geven aan bedrijven, met aandacht voor invulling van leegstaande bedrijfspanden (cfr. RUP kernversterking).
- Een aangepast parkeerbeleid, met goede bewegwijzering naar de parkings.

2) Zorgen voor een juiste verhouding tussen vergroening en verharding.

Bv. bij de aanleg van de site rond het gemeentehuis rekening houden met groen en een plek voor de horeca.

3) Door de lage riolerings- en zuiveringsgraad is er nood aan **een algemeen goed waterbeleid**, met uitvoering van het hemelwaterplan. Dit best verbinden met groenontwikkeling en creëren van extra trage wegen. Bestaande groenvoorzieningen worden best met elkaar verbonden.

4) Aandacht voor de zachte weggebruiker in het mobiliteitsplan,

met speciale aandacht voor de schoolomgevingen, maar ook de andere missing links voor de fietsers bekijken, verduidelijken van de verkeerssituatie aan het punt Stationsstraat-Hoogstraat, sluipverkeer aanpakken (bekijken van mogelijke knips, logische snelheidsregimes....). Het verkeer slipt dicht op de invalswegen.

CONCLUSIES

5) Participatie bevorderen

- Door de inwoners van bij de start van een project te betrekken.
- Meer samenwerking tussen de verschillende adviesraden, zodat er kruisbestuiving is tussen de raden en ideeën uitgewisseld worden.
- Actief vragen naar advies.
- Verenigingen ondersteunen bij het aantrekken van nieuwe bestuursleden.

6) Uitbouwen van de **sociale voorzieningen** in de gemeente:

- Een dagcentrum voorzien voor de senioren.
- Inzetten op de renovatie van de sociale woningen (duurzamer, hernieuwbare energie) en stimuleren van energiedelen voor kwetsbare gezinnen (maar ook warmtenetten).
- Zorgen dat senioren tot het dienstencentrum geraken.
- Uitbreiden van het aanbod kinderopvang voor baby's en peuters.
- Een brugfiguur inschakelen in het onderwijs om de link te leggen tussen de school, de buurt, verenigingen en ouders.
- Werken aan e-inclusie om de digitale kloof te dichten.
- Aanpakken van de vereenzaming.

7) Verbeteren van de **dienstverlening** naar de burgers: bv. door rechtstreeks vragen over milieu aan de dienst te kunnen stellen i.p.v. aan de intercommunale; een persoonlijke aanpak behouden, naast het inzetten op digitale dienstverlening...

CONCLUSIES